

‘Het parlement van binnenuit onderuit halen’

Een onderzoek naar het gedrag van de Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement

Master Thesis Political Science: Dutch Politics

Student: Tjalling Bosma

Studentnummer: 0852422

Eerste lezer: Dr. Koen Vossen

Tweede lezer: Dr. Hans Vollaard

Universiteit Leiden

Datum: 11 juni 2012

Titel: De titel is een citaat van Geert Wilders en verwijst naar het doel van de Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement (Nieuwenhuis, 2009).

Foto omslag: De oorspronkelijke delegatie van de Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement.

Summary

In this thesis the behaviour of the Members of the European Parliament (MEPs) of the Dutch Freedom Party (PVV) is examined. The research question is: *How can the behaviour of the MEPs of the Dutch Freedom Party be characterized?* The behaviour of the MEPs of the Freedom Party is researched through the use of role theory. There are many different typologies concerning the roles of members of national parliaments, MEPs and eurosceptic MEPs which are discussed in this thesis. It is then researched which of these roles are applicable to the behaviour of the MEPs of the Freedom Party. The parliamentary activities (written questions, motions for resolutions, speeches in the plenary, attendance to plenary) of the MEPs of the Freedom Party are covered and two MEPs (Barry Madlener and Auke Zijlstra) of the Freedom Party were asked a number of questions about their behaviour in the European Parliament. The questions were asked orally to Barry Madlener, while Auke Zijlstra completed a self administered questionnaire.

In this research it is found that the interviewed MEPs of the Freedom Party see themselves foremost as policy advocates, which means that they want to establish a certain policy. For these MEPs of the Freedom Party it mainly means that they want a limited European Union (EU) and the centre of power returned to the member states and the national parliament. With regard to the focus of representation, both interviewed MEPs indicated that they represent the Dutch public/Dutch common good and the voters of the Freedom Party. This indicates both a role orientation of the constituency representative whom is nationally orientated and a party role orientation. The former wishes to represent his country, while the latter wishes to represent his parties voters. Both the MEPs are welfare officers, as they have regular contact with individual citizens and also attend to problems of these citizens in their speeches and parliamentary questions. They are also local promoters, as they represent the Netherlands as a whole. Concerning the style of representation, both MEPs have a party orientation. This means that they vote in accordance with their party position.

The examination of the parliamentary activities also indicates that the MEPs of the Freedom Party are policy advocates. In second place, they are also constituency representatives, because they represent the Netherlands in their speeches and written questions. In their parliamentary activities they are concerned with the Netherlands as a whole, they don't - or very rarely - speak or write about individual citizens. This indicates the role of local promoter, these are MEPs who represent a geographical area as a whole. In the case of the MEPs of the PVV there are differences in who they represent. The MEP Lucas Hartong for example, also represents the Dutch province of *Zeeland*. Which is regional representation. Some MEPs of the PVV also support the European interest. To a lesser extent in some speeches and written questions the role orientations of social arbitrage and the confederalist are visible. The former means that the MEPs represent a certain social group, while the latter means that the MEPs represent the national interest of the Netherlands. Lastly, in some speeches

and questions the role of inventor is also evident. The inventor wishes to solve the problems in the geographical area that he represents. The MEPs of the PVV also refer to problems in the Netherlands, which they wish to solve.

The interviews also show that both MEPs are public orators and pragmatists. The public orator focuses on speeches and mainly desires to oppose the European Parliament. While the pragmatist doesn't only want to oppose, but also wishes to accomplish something tangible and thus participates in a great number of parliamentary activities. The MEPs Zijlstra and Madlener are both pragmatists for a number of reasons: First of all, because they think all the parliamentary activities are important, but admitted that the act of voting is the most important. Second, they not only want to be a force of opposition within the parliament, they also want to accomplish something tangible. Third, they think it's important to attend commission meetings and they are willing to compromise. Fourth, they work together with other MEPs and don't have a particular bad relationship with these MEPs. Finally, they don't vote against legislation, as a means of protest. As mentioned, they are also public orators, this is also because of a number of reasons: First of all, because they think it is important to be a force of opposition within the parliament and also in the commissions meetings, which they attend. Second, Zijlstra says he wishes to persuade and inform the public of the views of the Freedom Party. Third, Madlener says his main focus is on the plenary hall.

The research covering the parliamentary activities of the MEPs of the Freedom Party also indicates that they have the role orientation of both the public orator and the pragmatist. The public orator expresses insults in his speeches. This behavior is mainly found in the speeches of the MEPs Daniël van der Stoep and Barry Madlener. The other MEPs of the PVV are more pragmatists when regarding the expressing of insults. The pragmatist is respectful in de plenary hall and so are these MEPs. The public orator also collects an abundance of negative information concerning the EU. All of the MEPs of the PVV do this as well. The MEP Lucas Hartong does this the most of all the researched MEPs of the PVV. The researched MEPs also emphasize that the European Parliament is undemocratic and they mostly vote against all legislation proposed, again a trait of the public orator. However, the MEPs don't vote against the legislation out of protest. This rules out the role of absentee. The absentee doesn't perform a lot of activities in the parliament and has a very low attendance rate. The absentee also hardly votes, whereas the researched MEPs vote a lot. The MEPs of the PVV perform multiple parliamentary activities and have a high attendance rate. These facts rule out the role of absentee for the MEPs of the PVV. The MEPs are also active in a wide range of parliamentary activities. For example, they are members of commissions. This indicates the role of the pragmatist. But then again, the MEPs give lots of speeches. This is a trait of the public orator. In short, the MEPs of the PVV are both pragmatists and public orators.

The interviews and the coverage of parliamentary activities indicate that the MEPs specialize in certain policy areas. Although this is not surprising, because this is customary in the European Parliament, it does indicate the role of specialist. Which is a sub role of the policy advocate. Madlener indicates in the interview that he votes close to a hundred percent in accordance with the party line. This makes him a party man. This is a parliamentarian who is very loyal to his party, when it comes to voting behavior. The MEPs of the Freedom Party can also be characterized as partisan. The partisan makes his choices in the parliament, on the basis of the party viewpoints. The MEPs of the PVV act in accordance with their electoral program. The MEPs Zijlstra and Madlener, indicate in their answers in the interview and questionnaire, that they have a neutral position with regard to lobbyists. Based on this answer they can be characterized as neutrals, MEPs with this role have no strong opinion in favor of lobbyists or against lobbyists. Daniël van der Stoep is the only MEP who performed some ideological speeches. This is a too small number of ideological speeches to characterize Van der Stoep as an ideologue, because the MEP with this role orientation solely performs ideological speeches. Madlener and Van der Stoep also rouse their parliamentary colleagues. This only occurs a few times and this is too few to characterize the Freedom Party as a rousing party (*zweeppartij*).

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	7.
Hoofdstuk 2: Geschiedenis en doelen van de Partij voor de Vrijheid	8.
2.1. Wilders en de Europese Unie	8.
2.2. De campagne en de doelen van de Partij voor de Vrijheid	9.
2.3. De PVV-Europarlementariërs	10.
2.4. Is de Partij voor de Vrijheid een eurosceptische partij?	11.
Hoofdstuk 3: Het Europees Parlement en de Europarlementariërs	12.
Hoofdstuk 4: De verschillende rollentypologieën	14.
4.1. Wat zijn rollen?	14.
4.2. De rollen van parlementariërs	15.
4.3. De rollen van Europarlementariërs	23.
4.4. De rollen van eurosceptische Europarlementariërs	27.
Hoofdstuk 5: Methode van onderzoek	29.
5.1. Kwantitatief onderzoek	29.
5.2. Kwalitatief onderzoek	30.
Hoofdstuk 6: Welke rollen vervullen de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid?	31.
<i>6.1. De parlementaire activiteiten van de Partij voor de Vrijheid</i>	31.
6.1.1. Aanwezigheid en stemgedrag	31.
6.1.2. Deelname aan parlementaire activiteiten	32.
<i>6.2. Het gedrag van de Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement</i>	34.
6.2.1. Vertegenwoordiging van Nederland en de andere vormen van representatie	34.
6.2.2. De zweepfunctie en de ideologische speeches	37.
6.2.3. <i>Public orators</i> : het taalgebruik van de PVV'ers en de persoonlijke aanvallen	38.

6.2.4. Gedrag van de PVV'ers conform het verkiezingsprogramma?	40.
6.2.5. Geldverspilling en andere misstanden in de EU	43.
6.2.6. <i>Policy advocates</i> : generalisten of specialisten?	45.
Hoofdstuk 7: Welke rollen denken de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid te vervullen?	46.
7.1. <i>Policy advocates</i> en representatieve rol opvattingen	46.
7.2. Een combinatie van pragmatici en <i>public orators</i>	47.
7.3. Ambitie en specialisering	49.
7.4. Partij man, <i>parliament man</i> en het standpunt ten aanzien van lobbyisten	50.
Conclusie	50.
Literatuurlijst	54.
Bijlagen:	
Bijlage 1: Stemgedrag Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid	61.
Bijlage 2: Onderwerpen en gedrag in speeches van de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid	64.
Bijlage 3: Onderwerpen van vragen en ontwerpresoluties van de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid	69.
Bijlage 4: Vragenlijst ingevuld door Auke Zijlstra	74.
Bijlage 5: Interview met Barry Madlener	78.
Bijlage 6: Verkiezingsprogramma van de Partij voor de Vrijheid	84.

1. Inleiding

Tijdens het interbellum waren er partijen in de Tweede Kamer die het parlement wilden opheffen. De Nationaal-Socialistische Beweging (NSB) keerde zich bijvoorbeeld tegen de democratie. De meeste NSB'ers streefden niet naar een kopie van de 'Duitse *Volksgemeinschaft* of de Italiaanse superstaat', maar naar een autoritaire staat, geleid door deskundigen. Andere NSB'ers hoopten op de vestiging van een waarlijk christelijke staat. Deze strijd tegen de democratie kon pas slagen, als die gevoerd werd in 'de marges van die massademocratie' (Vossen, 2003: 175, 177-178). De NSB radicaliseerde later in de jaren dertig. Aanvankelijk wilden de nationaal-socialisten namelijk de macht veroveren door het volk voor zich te winnen. Later waren zij er ook toe bereid, zonder de minste instemming de macht over te nemen (Vossen, 2003: 193-194). Niet alleen aan de rechter kant van het politieke spectrum waren er partijen tussen de twee Wereldoorlogen die niets zagen in de democratie en tegenover deze democratie een totale verandering van de politiek en cultuur boden. Eén voorbeeld hiervan is de Communistische Partij van Nederland (Vossen, 2003: 140, 149). Na de Tweede Wereldoorlog bleef van deze partijen alleen de CPN vertegenwoordigd in het parlement. Deze communistische partij verdween uiteindelijk in 1986 uit de Tweede Kamer en ging in 1990 op in GroenLinks (GroenLinks, 2012). Heden ten dage wil dan ook geen enkele Nederlandse partij die vertegenwoordigd is in de Tweede Kamer het Nederlandse parlement opheffen.

In het Europees Parlement (EP) wil de Partij voor de Vrijheid (PVV) echter wèl het parlement opheffen. Deze partij treedt hierbij op Europees niveau in de voetsporen van partijen als de CPN en de NSB. De PVV heeft echter andere redenen dan genoemde partijen om het parlement te willen opheffen. De partij is geen antiparlementaire partij, zoals de NSB was. Het streven van de PVV om het EP op te heffen, komt voort uit haar visie op de Europese Unie (EU). De PVV streeft namelijk naar een EU die zich beperkt tot economische samenwerking (Vragenlijst, 9 mei 2012). Het EP wordt gezien als een 'schijnparlement' (Interview, 9 mei 2012). Door de aanwezigheid van een partij als de PVV is een situatie ontstaan van parlementariërs die het parlement willen opheffen. De vraag die dan onmiddellijk rijst, is: 'Hoe gedraagt zo'n parlementariër zich in het instituut dat hij wil opheffen?'

In deze scriptie wordt de volgende vraag beantwoord: *Hoe kan het gedrag van de Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement getypeerd worden?* Aan de hand van diverse rollen die parlementariërs, Europarlementariërs en eurosceptische Europarlementariërs kunnen vervullen, wordt onderzocht welke rollen bij de PVV te onderkennen zijn. Dit onderzoek is relevant, omdat er weinig onderzoek is gedaan naar het gedrag van partijen die het parlement waarvan zij deel uitmaken, willen opheffen. Voor mij is dat een vrij opvallende constatering, aangezien in het verleden in veel parlementen antiparlementaire partijen geweest zijn. Denk hierbij aan de fascisten. Verder blijkt er weinig onderzoek verricht te zijn naar het gedrag van eurosceptische Europarlementariërs. Er bestaat slechts één onderzoek, uitgevoerd door Nathalie Brack (2012). De typologie die zij beschrijft, wordt ook behandeld in deze scriptie.

Zoals reeds vermeld: in deze scriptie worden de verschillende rollentypologieën uiteengezet van nationale parlementariërs, Europarlementariërs en eurosceptische Europarlementariërs. Vervolgens wordt beschreven, in hoeverre deze verschillende rollen van toepassing zijn op het gedrag van de Europarlementariërs van de PVV. Aan de hand van hun parlementaire activiteiten wordt eerst geanalyseerd, welke rollen de PVV'ers vervullen. Vervolgens wordt beschreven, welke rollen de PVV'ers zelf denken te vervullen. Naast dit alles is aan bod gekomen de vraag, of de PVV een eurosceptische partij is en wat de parlementaire activiteiten zijn van Europarlementariërs. Maar om te beginnen behandel ik de geschiedenis van de PVV en de standpunten van deze partij ten aanzien van de EU.

2. Geschiedenis en doelen van de Partij voor de Vrijheid

2.1. Wilders en de Europese Unie

Een bespreking van de geschiedenis en de doelen van de PVV begint bijna vanzelfsprekend met de denkbepelden van de man die deze partij heeft opgericht en die zeer bepalend is binnen deze partij: Geert Wilders. Voordat Wilders de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) verliet, was de Europese Unie voor hem al een belangrijk onderwerp. In 2004 schreef Wilders samen met Gert Jan Oplaat een tienpuntenplan. Het bevatte zaken waarop de VVD zich moest gaan profileren en er werd gepleit voor een rechtserse koers voor de VVD. Eén van deze punten was, dat Turkije nooit lid van de Europese Unie mag worden. Het standpunt van Geert Wilders ten aanzien van Turkije was één van de belangrijkste redenen voor zijn vertrek uit de VVD (Bosma, 2010: 22-23). Fractievoorzitter Jozias van Aartsen eiste namelijk, dat Wilders akkoord ging met de mogelijkheid dat Turkije lid kan worden van de Europese Unie. In september 2004 besloot Geert Wilders uit de VVD-fractie te stappen en verder te gaan als Groep Wilders (Bosma, 2010: 22-23). Hij verliet de VVD ook, omdat hij binnen de partij zijn rechtse en anti-islamitische mening niet meer kwijt kon (Krouwel & Lucardie, 2008: 286 en Vossen, 2008: 14).

De Groep Wilders besloot zich te mengen in de Nee-campagne ten aanzien van het referendum over de Europese grondwet in 2005, aangezien Wilders kritisch stond en nog steeds staat tegenover 'de Europese superstaat' en de Turkse toetreding volgens Martin Bosma de '*ground zero* van Groep Wilders' is. Voor deze campagne bedacht partijideoloog Bosma de slogan 'Nederland moet blijven'. Er werd ook een bustour georganiseerd door de Groep Wilders. Deze bustour begon in de geboorteplaats van Wilders, Venlo, en eindigde in Rotterdam. 65 procent van de Nederlandse kiezers stemde uiteindelijk tegen de Europese grondwet (Bosma, 2010: 34-35). Wilders richtte op 22 februari 2006 de Partij voor de Vrijheid op (Lucardie, 2007: 177). Tijdens de daarop volgende Tweede Kamerverkiezingen behaalde de PVV negen zetels. Geert Wilders besloot hierna ook mee te doen aan de Europese verkiezingen in 2009 (NRC Handelsblad, 2007).

2.2. De campagne en de doelen van de Partij voor de Vrijheid

Voor de Europese verkiezingen werd PVV-Kamerlid Barry Madlener lijsttrekker en Geert Wilders stond op de kandidatenlijst als lijstduwer (Nieuwenhuis, 2009). Volgens de campagneleider van het Christen Democratische Appèl (CDA) voerde de PVV ‘eigenlijk helemaal geen campagne’ (Van Os & Staal, 2009). De kosten van de PVV-campagne waren dan ook slechts ‘een paar duizend euro’, vrij weinig in vergelijking met die van de andere partijen. De algehele verkiezingsstrijd werd gedomineerd door Wilders en werd mede daardoor een ‘opiniepeiling over Wilders’ genoemd. Dit kwam, doordat de politieke leiders van de andere partijen het ‘spelletje’ speelden ‘wie neemt het meeste afstand van Wilders’, waardoor laatstgenoemde juist veel aandacht kreeg. Verder gingen de verkiezingen over, voor of tegen de EU (Bessems & Nieuwboer, 2009). Toen bekend werd, dat de PVV ging meedoen aan de Europese verkiezingen, waren de andere lijsttrekkers daar blij mee. Nu konden ze namelijk in het debat laten zien, dat de PVV geen oplossingen had. Dit lukte echter niet. Madlener bleef overeind in debatten en ‘scoorde’ zelfs (Van Os & Staal, 2009). De campagneactiviteiten voor de Europese verkiezingen werden na 30 april korte tijd stil gelegd door de politieke partijen, omdat op Koninginnedag van dat jaar, een man met zijn auto op de toeschouwers van de Koninklijke stoet inreed (De Volkskrant, 2009). De PVV behaalde uiteindelijk tijdens de verkiezingen voor het Europese Parlement 17 procent van de stemmen (Vossen, 2008: 1). Hierdoor heeft de partij vier zetels in het Europees Parlement en is van alle Nederlandse partijen alleen het CDA groter in het EP (De Telegraaf, 2009). Wilders sloot samenwerking met ‘extreemrechtse’ partijen, zoals het Franse *Front National* en het Bulgaarse *Ataka*, in het Europees Parlement al gelijk uit. Hij zei, dat de rillingen je over de rug lopen, als je de programma’s van die partijen leest (NRC Handelsblad, 2007). Van welke Europese fractie de PVV dan wel lid zou worden, wist Barry Madlener eerst niet (Trouw, 2009). Later werd bekend, dat de PVV zich niet zou aansluiten bij een Europese fractie en in het EP zou operen als niet-ingeschrevenen (Niemantsverdriet, 2010).

Ten aanzien van de doelen van de PVV in het EP, pleitte Wilders er al vanaf het begin voor om het Europees parlement af te schaffen. Hij wil namelijk van binnen uit het EP afschaffen (NRC Handelsblad, 2007). Een andere belangrijke reden waarom de PVV meedeed aan de Europese verkiezingen, is dat de PVV wil opkomen voor de belangen van Nederland. Volgens de lijsttrekker, Barry Madlener, denken de andere Nederlandse Europarlementariërs allemaal Europees. ‘Ze knokken nooit voor hun eigen belangen’ (Trouw, 2009). De PVV wil dat de Nederlandse burger en Nederland minder geld kwijt is aan de Europese Unie. De financiële steun aan landen als Griekenland moet ook worden stopgezet en de subsidies aan de boeren moeten worden beëindigd, dit geld kan beter in Nederland besteed worden (Trouw, 2009 en PVV, 2009, A). De PVV vindt verder dat de controlerende taken terug moeten naar de Nederlandse overheid en dat het Nederlandse parlement weer bevoegd wordt op alle terreinen (Nieuwenhuis, 2009 en PVV, 2009, A). Alleen Europese economische samenwerking is gewenst volgens de PVV. De EU moet zich uitsluitend bezig houden

met de interne markt en de Euro. In 2009 vond de PVV het nog een te grote stap om terug te gaan naar de gulden, ondanks het feit dat ze geen ‘warme gevoelens’ koesterde ten aanzien van de Euro (Trouw, 2009). Een andere belangrijk punt voor de PVV is, dat Turkije nooit lid mag worden van de EU. De islamitische cultuur van Turkije staat namelijk haaks op die van Nederland. De PVV wil verder dat Nederland zelf bepaalt, welke immigranten er binnen komen. Daarom moet het vetorecht ten aanzien van immigratie blijven bestaan. Dit om de islamisering van Nederland tegen te gaan. De PVV vindt tot slot Europa veel te groot. Er moet dan ook geen uitbreiding van de EU meer plaatsvinden (PVV, 2009, A).

2.3. De PVV-Europarlementariërs

De PVV mocht dus vier Europarlementariërs naar Brussel en Straatsburg sturen, maar wie zijn deze Europarlementariërs? De PVV-delegatie startte aanvankelijk met: Barry Madlener, Louis Bontes, Daniël van der Stoep en Laurence Stassen (PVV, 2009, B). Barry Madlener is opgegroeid in Oostvoorne en volgde een opleiding tot makelaar. Hij startte zijn politieke carrière bij Leefbaar Rotterdam en werd in 2002 gemeenteraadslid voor deze partij (Nieuwenhuis, 2009). Toen Wilders uit de VVD stapte, sloot Madlener zich direct bij hem aan (Nieuwenhuis, 2009). Na de Tweede Kamerverkiezingen van 2006 kwam Madlener voor de PVV in de Tweede Kamer en was hij secondant van Wilders tijdens de kabinetsformatie van 2010 (PVV, 2009, B en Hekking & Visser, 2010). Tijdens het schrijven van deze scriptie wordt duidelijk, dat Barry Madlener na de Tweede Kamerverkiezingen van 12 september 2012, zal terugkeren in de Tweede Kamer en dus het Europees Parlement zal verlaten. Laurence Stassen zal de rol van Madlener als delegatieleider overnemen (NRC Handelsblad, 2012). Stassen komt uit een vermogende Limburgse familie. De familie Stassen bezat een steenfabriek waarvoor zij vier jaar heeft gewerkt (Goossens, 2012, A). Hierna presenteerde zij enkele jaren programma's op de lokale omroep van Limburg (PVV, 2009, B). In 2005 is zij samen met haar echtgenoot een inzamelingsactie voor Geert Wilders gestart, waarbij ‘notabelen’ van de plaats Echt en Wilders zelf aanwezig waren. Stassen en haar echtgenoot hebben ook geld aan de PVV gedoneerd. Er wordt gesuggereerd dat deze donatie er voor gezorgd heeft, dat zij in 2006 op nummer vijf van de conceptkandidatenlijst van de PVV voor de Tweede Kamerverkiezingen stond. Wegens de astma van haar zoon besloot zij niet de politiek in te gaan. In 2009 kreeg zij echter een ‘herkansing’ en stond zij op nummer vier van de kandidatenlijst voor de Europese verkiezingen. Sinds maart 2011 is zij ook fractievoorzitter van de PVV in de Provinciale Staten van Limburg (Goossens, 2012, B). Op 2 juni 2012 maakte Stassen echter bekend, dat zij het fractievoorzitterschap in de Provinciale Staten neerlegt. Ze blijft wèl Statenlid. Ze noemt hierbij haar toenemende werkzaamheden in het EP als voornaamste reden (De Graaf & Meijer, 2012).

Daniel van der Stoep is afgestudeerd jurist en werkte als beleidsmedewerker voor de PVV in de Tweede Kamer. Hij was enige tijd actief voor de jongerenorganisatie van het CDA (Hoedeman & Meijer, 2009). Daniël van der Stoep veroorzaakte in augustus 2011 een ongeluk, nadat hij onder de invloed van alcohol besloot auto te rijden. Na dit incident stapte hij op. Auke Zijlstra verving Van der Stoep. In december 2011 keerde Van der Stoep echter terug in het Europees parlement, omdat Nederland sinds 1 december 2011 recht heeft op één extra zetel. Van der Stoep is sindsdien onafhankelijk lid van het Europees Parlement. De PVV wilde namelijk niet dat hij terugkeerde bij de PVV, wegens zijn auto-ongeluk (Trouw, 2011 en Van Soest, 2011). Auke Zijlstra studeerde economie en werkte op het Ministerie van Buitenlandse Zaken (PVV, 2009, B). Voordat Auke Zijlstra Europarlementariër werd, was hij medewerker voor de PVV in het Europees Parlement (Trouw, 2011). Louis Bontes werkte eerst als medewerker en later als voorman op een scheepswerf in het Rijnmondgebied. Hierna werkte hij bij de politie. Bontes heeft naast zijn baan zijn doctoraal in de Bestuurs- & Organiseringswetenschap gehaald (PVV, 2009, B). De carrière van Bontes als Europarlementariër was echter van korte duur. Na de verkiezingen van 2010 werd hij Tweede Kamerlid voor de PVV. Hij werd vervangen door de theoloog Lucas Hartong. Voordat Hartong Europarlementariër werd, werkte hij als fractieassistent voor de PVV in het EP. Daarvoor deed hij mee met de gemeenteraadverkiezingen van 2002, met zijn eigen politieke partij, Democratisch Platform Nederland. Hij is ook bestuurslid geweest van de Lijst Pim Fortuyn in Zuid-Holland. Hartong woont in Middelharnis en wil zich inzetten voor de visserij. Hij heeft ook veel contacten met de 'biblebelt', waar de PVV veel stemmen van heeft gekregen. Hartong wil mede om die reden een stem in het EP zijn voor de kerkelijke kiezer (Nederlands Dagblad, 2010).

2.4. Is de Partij voor de Vrijheid een eurosceptische partij?

Uit het voorafgaande blijkt dat de PVV een negatief standpunt heeft ten aanzien van de EU. In hoeverre kan de PVV echter als eurosceptische partij gedefinieerd worden? De beantwoording van deze vraag is mede van belang voor het kunnen toetsen van het gedrag van de PVV-europarlementariërs aan de in één van de rollentypologieën beschreven criteria, namelijk die van eurosceptische Europarlementariërs (Brack, 2012). Op de vraag of de PVV een eurosceptische partij is, moet gekeken worden naar de definitie van eurosceptis, zoals vastgesteld door Taggart en Scszerbiak (2008). Zij maken onderscheid tussen harde en zachte eurosceptis. Harde eurosceptis is een principiële oppositie tegen de Europese integratie gebaseerd op het overdragen van bevoegdheden naar supranationale instituties. Bij zachte eurosceptis is geen sprake van een principiële oppositie tegen de Europese integratie en het overdragen van bevoegdheden naar supranationale instituties. Er is echter wel sprake van oppositie tegen de huidige koers van de EU en de verdere uitbreiding van bevoegdheden van de EU (Taggart en Scszerbiak, 2008: 247-248). Om te bepalen of de PVV een eurosceptische partij is, moet nagegaan worden, of de PVV tegen supranationale samenwerking (lees:

harde eurosceptis) is. Supranationale samenwerking behelst bovenstatelijke samenwerking waarbij bepaalde bevoegdheden van lidstaten worden overgedragen aan bovenstatelijke instituties (Cini & Pérez-Solórzano Borragán, 2010: 452). De PVV wil alleen Europese samenwerking op economisch gebied. De partij wil dat het Nederlandse parlement weer bevoegd wordt op alle terreinen en elke beslissing van de Europese Unie kan tegenhouden (PVV, 2009, A) Hieruit kan geconcludeerd worden, dat de PVV een harde eurosceptische partij is. De PVV is niet compleet tegen Europese samenwerking, zoals blijkt uit de gewenste economische samenwerking. Het zwaartepunt van de macht moet volgens de PVV echter wel bij de individuele lidstaten liggen. De lidstaten moeten - simpel gezegd - de uiteindelijke macht hebben in plaats van de Europese Unie. Recentelijk is dit PVV-standpunt ten aanzien van economische samenwerking veranderd. Wilders wil nu, dat Nederland helemaal uit de EU stapt (Algemeen Dagblad, 2012). Hieruit blijkt, dat het eurosceptische standpunt van de PVV door recente ontwikkelingen harder is geworden.

3. Het Europees Parlement en de Europarlementariërs

Om het gedrag van de Europarlementariërs te beschrijven, worden, zoals gezegd, hun parlementaire activiteiten onderzocht. Hiertoe is het van belang, dat deze parlementaire activiteiten kort worden beschreven. In 1952 werd de Gemeenschappelijke Vergadering van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal opgericht. Dit parlement zou door middel van een reeks opeenvolgende verdragen uitgroeien tot het huidige, direct verkozen Europees Parlement (Europees Parlement, 2012, A). De belangrijkste taken van het Europees Parlement zijn nu: het vaststellen van Europese wetten en het vaststellen van het budget van de Europese Unie. Deze twee taken voert het EP samen met de Raad van Ministers uit. Het Europees Parlement controleert ook de activiteiten van de Europese Unie en benoemt bepaalde functionarissen, zoals de leden van de Europese Commissie en haar voorzitter en ook de Europese Ombudsman (Europa Nu, 2012, A). De 754 Europarlementariërs voeren de taken van het Europees Parlement uit. De Europarlementariërs ondernemen verschillende soorten activiteiten in het parlement. Zij bereiden zich in parlementaire commissies voor op de plenaire vergaderingen en volgen de nieuwe ontwikkelingen die in hun commissies aan bod komen. Bovendien specialiseren de Europarlementariërs zich op bepaalde beleidsterreinen. Tijdens de plenaire vergadering behandelt het parlement de wetsvoorstellen en stemt over de amendementen, voordat het parlement zich uitspreekt over het volledige document. Het parlement kan een voorstel aannemen of verwerpen. In de plenaire vergadering worden naast mededelingen van de Raad van Ministers of van de Europese Commissie ook 'actuele kwesties in de Europese Unie of de internationale politiek' behandeld. Europarlementariërs gaan tijdens het weekeinde of het reces terug naar hun land. Deze tijd wordt gebruikt om hun kiezers te informeren over hun activiteiten in het Europees Parlement (Europa Nu, 2012, B).

Hiernaast zijn enkele belangrijke parlementaire activiteiten te onderscheiden die voor dit onderzoek van belang zijn. Europarlementariërs kunnen mondelinge en schriftelijke vragen stellen aan de Raad van Ministers en aan de Europese Commissie. Antwoorden van de Raad en de Commissie op mondelinge vragen worden gevolgd door een debat en kunnen leiden tot het aannemen van een resolutie. Er zijn echter beperking ingesteld ten aanzien van het indienen van mondelinge vragen. Deze vragen mogen alleen ingediend worden door commissies, een politieke groep of ten minste 40 Europarlementariërs. De Conferentie van Voorzitters bepaalt vervolgens of de ingediende vragen op de agenda moeten worden gezet en in welke volgorde. Door deze restricties komen er maar weinig mondelinge vragen op de agenda. Tijdens de plenaire vergadering wordt ook tijd (60 á 90 minuten) ingelast waarin Europarlementariërs mondelinge vragen kunnen stellen aan de Raad en de Commissie. Deze sessies staan bekend als het ‘vragenuur’. Geschreven vragen komen echter veel meer voor dan mondelinge vragen. Schriftelijke vragen kunnen namelijk door elke Europarlementariër ingediend worden (Judge & Earnshaw, 2008: 218-219). In de plenaire zaal worden de debatten gevoerd, wat ook wel de klassieke functie van parlementen genoemd wordt. De Europarlementariërs hebben buiten dit alles één minuut spreektijd over zaken van politiek belang. De Commissie, Raad en de Europese Raad kunnen verklaringen afleggen in het parlement. Hier wordt dan ook geregeld om gevraagd door de Europarlementariërs. De voorzitter van het parlement kan bepalen, of er na de verklaringen een debat volgt, of dat de Europarlementariërs korte vragen kunnen stellen. Tot slot worden meestal ontwerp-resoluties ingediend waarmee het debat wordt beëindigd (Judge & Earnshaw, 2008: 221-222). Over de voorstellen (richtlijnen, beschikkingen en verordeningen) van de Europese Commissie stemmen de Europarlementariërs. Deze voorstellen kunnen zij ook amenderen (Judge & Earnshaw, 2008: 191).

De Europarlementariërs kunnen schriftelijke verklaringen indienen die wel door een meerderheid van de Europarlementariërs ondertekend moeten zijn. De parlementsleden gebruiken de schriftelijke verklaringen, om een debat over een onderwerp op gang te brengen. In de meeste schriftelijke verklaringen wordt de Europese Commissie verzocht, actie te ondernemen (Judge & Earnshaw, 2008: 196-197 en Europees Parlement, 2012, B). De vertegenwoordigers in het parlement kunnen door middel van verslagen en ontwerp-resoluties indirect participeren in de initiatie van wetgeving. Verslagen worden opgesteld door de verantwoordelijke commissies (Judge & Earnshaw, 2008: 195). Een ontwerp-verslag is een voorbereidend verslag en ‘geeft een toelichting op het te bespreken voorstel en bevat een voorstel (resolutie)’. Het ontwerp-verslag wordt opgesteld door een Europarlementariër, namelijk de rapporteur. Aan de hand van het ontwerp-verslag worden onderwerpen in de parlementaire commissies besproken. Andere leden van de commissie kunnen desgewenst amendementen (adviezen) op het ontwerp-verslag voorstellen. Uiteindelijk wordt er gestemd over het ontwerp-verslag in de plenaire vergadering (Europa Nu, 2012, E). Een ontwerp-resolutie (die overigens door één of meer Europarlementariërs ondertekend mag zijn) kan door elke Europarlementariër ingediend worden, en moet betrekking hebben op een onderwerp dat binnen ‘het kader van de

werkzaamheden van de Europese Unie valt' (Europa Nu, 2012, C). Een resolutie is aangenomen, indien een meerderheid van de Europarlementariërs voor stemt. Een resolutie geeft het standpunt van het Europees Parlement weer ten aanzien van een bepaald onderwerp (Europa Nu, 2012, D).

4. De verschillende rollentypologieën

Rollen vervullen in deze scriptie een belangrijke functie. De verschillende rollentypologieën en de kenmerken van deze rollen worden namelijk gebruikt om het gedrag van de Europarlementariërs van de PVV te beschrijven. Hieronder worden achtereenvolgens de rollen van nationale parlementariërs, Europarlementariërs en eurosceptische Europarlementariërs behandelt. Men zou zich in eerste instantie kunnen afvragen, of de rolbeschrijvingen van de vertegenwoordigers in de nationale parlementen wel toepasbaar zijn op het gedrag van Europarlementariërs, omdat er verschillen bestaan tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement. De kernen van deze rollen zijn echter ook toepasbaar op de gedragingen van Europarlementariërs. Voorbeeld: of een parlementariër dan wel een Europarlementariër een bepaald geografisch gebied representeert, (respectievelijk op nationaal of internationaal niveau) maakt geen verschil uit, voor de definiëring van zijn rol. Voordat ik overga tot het behandelen van de onderscheiden rollentypologieën, zoals deze door verschillende onderzoekers beschreven zijn, wil ik stilstaan bij het begrip 'rol'.

4.1. Wat zijn rollen?

Als men de term 'rollen' hoort, denkt men wellicht als eerste aan het theater en acteurs. De benaming 'rollen' wordt echter ook toegepast op parlementariërs. Er bestaan verschillende definities van wat een rol is, wanneer deze toegepast wordt op parlementariërs. Searing (1994) omschrijft "rollen" als *'particular patterns of interrelated goals, attitudes and behaviors that are characteristics of people in particular positions'* (Størm, 1997: 157). Volgens Wahlke *et al.* (1962) is een rol een *'coherent set of 'norms' of behavior which are thought by those involved in the interactions being viewed, to apply to all persons who occupy the positions of legislator. The concept postulates that legislators are aware of the norms constituting the role and consciously adapt their behavior to them in some fashion'* (Saalfeld & Müller, 1997: 2). Ten derde zijn volgens Kaare Størm rollen van parlementariërs: gedragsroutines, vormgegeven door de doelen van de parlementariërs en institutie waarin zij werken. Ofwel: parlementariërs gedragen zich op een bepaalde manier, omdat zij een bepaald doel willen bereiken. Hierbij worden zij beperkt door de regels van, onder andere, het parlement (Størm, 1997: 157-158). Uit deze verschillende definities blijkt, simpel gezegd, dat rollen het gedrag van verschillende parlementariërs karakteriseren.

4.2. De rollen van parlementariërs

Er zijn twee kernpublicaties ten aanzien van de rollen van parlementariërs: *Westminster's World* van Donald Searing en *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior* geschreven door John Wahlke *et al.* (Saalfeld & Müller, 1997: 4,9). Searing maakt onderscheid tussen vier soorten rollen voor *backbenchers* in het Britse parlement, de *House of Commons*: *policy advocate*, *ministerial aspirant*, *constituency member* en *parliament man* (Searing, 1994: 32). Het doel van de *policy advocate* is het beleid van de regering beïnvloeden. De rol *policy advocate* is onder te verdelen in drie subrollen: die van ideoloog, generalist en specialist. Ideologen spuien 'abstracte politieke ideeën' en promoten deze ideeën door middel van 'propaganda' (Searing, 1994: 37- 39). De ideologen houden zich niet veel bezig met activiteiten in het parlement. Ze stellen niet veel vragen en doen soms wel mee aan commissies, maar niet echt actief. Ze zijn vooral geïnteresseerd in het geven van speeches in en buiten het parlement om hun ideeën te kunnen propageren. De ideologen willen door middel van het propageren van hun ideeën proberen de gedachten van de personen met macht te beïnvloeden, en hierdoor het overheidsbeleid te beïnvloeden (Searing, 1994: 43).

Generalisten willen directer het overheidsbeleid beïnvloeden. Ze houden zich dan ook bezig met concrete kwesties in plaats van het propageren van politieke idealen (Searing, 1994: 47). De generalisten willen zich echter niet specialiseren op een beperkt aantal kwesties. Het parlementaire werk eist volgens hen namelijk, dat zij van alle kwesties iets weten. Hierdoor verschilt het parlementaire werk van de generalist van jaar tot jaar. De generalisten reageren op de daden van de regering en zwepen hun collega's op (Searing, 1994: 48-50). Ten aanzien van deze 'zweepfunctie' noemt Lucardie (2002) de zweeppartij. De zweeppartij probeert de gevestigde partijen in een bepaalde (radicalere) richting te sturen (Lucardie, 2002: 14). Generalisten zien het als hun taak om de regering te controleren (Searing, 1994: 53). Ze zijn vooral te vinden in de plenaire zaal waar zij kritiek kunnen geven op de regering en ideeën kunnen opwerpen. Via deze ideeën willen zij ministers aansporen tot de totstandkoming van bepaalde wetgeving. Generalisten hebben een afkeer van commissies en als ze hier wel aan meedoen, dan doen ze dit om kritiek te kunnen geven op de regering. Generalisten stellen tevens veel vragen. In tegenstelling tot de ideologen die zich richten op de gehele bevolking, richten zij zich op individuen en organisaties, die hen kunnen helpen bij het uitvoeren van hun taak (Searing, 1994: 48-50). Generalisten zoeken ook de publiciteit om mensen te overtuigen en steun te genereren. Publiciteit leidt tot invloed (Searing, 1994: 55).

Specialisten proberen het beleid te beïnvloeden op één of meer specifieke terreinen. Ze specialiseren zich in twee à drie gebieden. Volgens hen is dit de enige manier om het overheidsbeleid effectief te kunnen beïnvloeden. De specialisten zijn minder vaak in de plenaire zaal te vinden dan de twee andere subtypes. Ze proberen 'achter de schermen' invloed uit te oefenen op de personen met invloed en onderhouden ook veel contacten met groepen buiten het parlement (Searing, 1994: 57-59). Deze parlementariërs zijn veel actief in commissies. Zij zien dit als hun belangrijkste taak, omdat zij

hier volgens hen daadwerkelijk invloed kunnen uitoefenen. Specialisten geven ook niet erg om publiciteit en geven dan ook weinig speeches (Searing, 1994: 61, 64). De tweede rol die Searing beschrijft is de *ministerial aspirant*. Het doel van deze parlementariër is carrière maken. Hij wil dan ook minister of staatssecretaris worden. De rol *ministerial aspirant* bestaat uit drie subtypes: hoogvlieger, gemixt type en de ondergeschikte (*subaltern*). Deze subtypes verschillen in hun ambities. De hoogvlieger wil minister worden, of streeft naar een andere hoge functie en heeft dan ook de hoogste ambitie. Het gemixte type wil niet zeggen welke functie hij ambieert. De *subaltern* heeft zijn zinnen gezet op het ambt van staatssecretaris (Searing, 1994: 83-84).

De derde rol die Searing beschrijft, is die van de *constituency member*. Deze parlementariërs houden zich bezig met het representeren van hun electorale district en kaarten de problemen binnen het district aan. Deze rol bestaat uit drie subtypes: de *welfare officers*, de *local promoters* en het derde subtype is een combinatie van deze twee types. *Welfare officers* houden zich bezig met de problemen van individuele inwoners van hun district. *Local promoters* houden zich bezig met de problemen en zorgen van het gehele district of sectoren hierbinnen. Het gemengde subtype houdt zich met zowel collectieve als individuele problemen en zorgen bezig binnen zijn district (Searing, 1994: 121, 124). De *welfare officer* heeft zeer veel contact met individuen uit zijn kiesdistrict. Hij komt zeker één keer per week in contact met deze individuen (Searing, 1994: 126). De *constituency member* spendeert veel tijd in zijn eigen kiesdistrict. Als hij in het parlement is, houdt hij zich vooral bezig met kwesties die spelen in zijn kiesdistrict door daaraan gerelateerde vragen te stellen, of de specifieke zaken aan te kaarten in speeches in het parlement, dan wel door direct overleg met de verantwoordelijke minister. (Searing, 1994: 133, 140-141).

De laatste rol die Searing beschrijft is die van de *parliament man*. Deze parlementariërs voeren weinig activiteiten uit in het parlement. Ze zijn vooral geïnteresseerd in het parlement als institutie. Er zijn verschillende redenen waarom deze parlementariërs zich aangetrokken voelen tot het parlamentsleven. Voor sommigen is dit de kameraadschap, voor anderen 'just being there' en voor de rest is het de status die gepaard gaat met deze functie. Deze rol bestaat uit drie subtypes: de toeschouwers, clubmannen en de statuszoekers. De toeschouwers genieten van het politieke spektakel in het parlement, maar participeren zelf nauwelijks en hebben ook weinig ambitie. De clubmannen vinden de atmosfeer van collegialiteit en kameraadschap plezierig. De statuszoekers willen door middel van het lidmaatschap van het parlement hun status en 'zichtbaarheid' in de samenleving vergroten. De meeste parlementariërs zijn wel bezig met de verhoging van hun status. Echter, dit is niet hun primaire doel. Dit geldt wel voor de statuszoeker (Searing, 1994: 161-164). Voor de clubmannen is het parlamentslidmaatschap een onderdeel van hun levensstijl. Zij zijn wel actief in het parlement, maar niet overactief in parlementaire activiteiten. Hun grootste activiteit is het praten met vrienden en bekenden binnen het parlement. Hiervan genieten zij dan ook het meeste (Searing, 1994: 177-179). Het subtype clubmannen valt weer uiteen in twee andere types: *part-timers* en *good house*

of common men. De *part-timers* zijn parlementariërs die houden van het parlamentsleven, maar die buiten het parlement ook een druk bestaan hebben. De *part-timers* zijn ook vaak wat Searing noemt: *knights of the shires*. Het lidmaatschap is voor hen een familietraditie of een sociale gewoonte. De *good house of common men* zijn *full-time* aanwezig. Zij vervullen vaak taken die ervoor zorgen dat het parlement soepel blijft lopen. Zij worden bijvoorbeeld voorzitter bij bepaalde gelegenheden en zijn eerder trouw aan het parlement dan aan hun partij (Searing, 1994: 181-183).

Tabel 1: Rollentypologie parlementariërs volgens Searing

Rol	Kenmerk	Subrollen	Hoofdkenmerken van de parlementariër met deze rol oriëntatie	
<i>Policy advocate</i>	Wil het beleid van de regering beïnvloeden			
		<i>Ideoloog</i>	Spuut abstracte politieke ideeën, geeft vooral veel speeches en propageert hierin zijn ideeën	
		<i>Generalist</i>	Houdt zich bezig met concrete kwesties, maar specialiseert zich niet, zweept zijn collega's op	
		<i>Specialist</i>	Houdt zich bezig met een beperkt aantal kwesties (2 à 3 kwesties)	
<i>Ministerial aspirant</i>	Deze parlementariër wil carrière maken			
		<i>Hoogvlieger</i>	De parlementariër met deze sub-rol oriëntatie wil minister worden en heeft de meeste ambitie	
		<i>Gemixt type</i>	Deze parlementariër wil niet zeggen welke functie hij ambieert	
		<i>Ondergeschikte</i>	Deze parlementariër wil staatssecretaris worden	
<i>Constituency member</i>	Representatie van kiesdistrict en aankaarten problemen in kiesdistrict			
		<i>Welfare officers</i>	Houdt zich bezig met problemen van individuele burgers en heeft veel contact met zijn kiezers	
		<i>Local promoters</i>	Houdt zich bezig met problemen van het gehele kiesdistrict	
		<i>Gemixt type</i>	Houdt zich bezig met zowel individuele als collectieve problemen in het kiesdistrict	
<i>Parliament man</i>	Deze parlementariër 'houdt' van het parlamentsleven, maar voert hier weinig activiteiten uit			
		<i>Toeschouwer</i>	Geniet van het politieke spektakel, maar participeert weinig	
		<i>Statuszoeker</i>	Hij wil door middel van zijn lidmaatschap zijn status in de samenleving vergroten	
		<i>Clubman</i>	Hij vindt de atmosfeer van kameraadschap mooi	
		Subrollen Clubman:		
		<i>Part-timer/Knight of the shire</i>	Heeft naast parlamentsleven druk bestaan/ lidmaatschap is sociale gewoonte of familietraditie	
		<i>Good house of common man</i>	Vervult taken die ervoor zorgen, dat het parlement soepel blijft lopen	

In *The Legislative System* hebben Wahlke *et al.* onderzoek gedaan naar de rollen van parlementariërs in de parlementen van vier staten in de Verenigde Staten van Amerika. Zij onderscheiden drie kernrollen: *purposive role*, *representational role* en *consensual role* (Saalfeld & Müller, 1997: 4). Kernrollen zijn alle normen die het gedrag van parlementariërs ten aanzien van andere parlementariërs leiden. *Purposive role*: dit is het gedrag dat voortkomt uit het uiteindelijk doel van de activiteiten van de parlementariër in het parlement. Dit komt tot uiting in de dagelijkse omgang met andere parlementariërs (Wahlke, 1962: 11-12). De *purposive* rol kan weer in vieren onderverdeeld worden: de *ritualist*, *tribune*, *inventor* en *broker*. Voor de *ritualist* is het wetgevende proces een doel op zich in plaats van een middel om het doel te bereiken. Het wetgevende ritueel wordt dus dominant voor deze parlementariër. De *ritualisten* zijn veel vertegenwoordigd in commissies. Het is voor deze parlementariërs ook van belang dat zij alle wetten ‘volgen’, begrijpen en erover stemmen. Deze parlementariërs vinden het belangrijk om goede relaties te onderhouden met collega’s. De *ritualist* specialiseert zich vaak op een bepaald beleidsgebied. Hij is daarnaast meestal ook geïnteresseerd in zijn representatieve functie. Vaak komt zijn focus op wetgeving voort uit zijn interesse voor de kwesties in zijn kiesdistrict. Hij kan hierdoor de belangen beter behartigen. De *tribune* ziet zichzelf als de behartiger, ontdekker of verdediger van behoeftes en wensen van het volk (Eulau, 1962: 250-252 en Davidson, 1969: 82-83). Deze parlementariër ziet het dan ook als een onderdeel van zijn taak om de wensen van het volk te weten te komen (Eulau, 1962: 253).

De *tribune* ziet zichzelf als woordvoerder van het volk (Davidson, 1969: 81). De *inventor* ziet het als zijn taak om het algemene welzijn in acht te nemen. De *inventor* wil de problemen in zijn staat oplossen. De *broker* ziet zichzelf als de bemiddelaar/scheidsrechter in de interactie tussen belangengroeperingen, kiezers, de uitvoerende macht en de verschillende belangen die deze groepen hebben. De *broker* vindt het belangrijk dat beiden groepen evenveel aandacht krijgen (Eulau, 1962: 255-257). Naast deze vier rollen zou er volgens de onderzoekers nog een vijfde rol kunnen bestaan, namelijk die van de opportunist. Deze parlementariër is een passieve toeschouwer die zich weinig mengt in de parlementaire activiteiten. Hij doet net, alsof hij de wetgevende taak vervult om te verhullen dat hij andere niet-wetgevende taken uitvoert (Eulau, 1962: 249). Volgens Davidson zijn de opportunisten er vooral of alleen in geïnteresseerd om herkozen te worden (Davidson, 1969: 86).

Representational roles vormen de besluitvormingsmethodes van een parlementariër (Wahlke, 1962: 12). Ten aanzien van de *Representational roles* maakt Eulau onderscheid tussen de stijl van representatie enerzijds en de focus van representatie anderzijds. Onder de focus van representatie wordt verstaan welk gebied (district of staat) of welke politieke ideeën hij representeert. De stijl van representatie houdt in, dat de representant zijn eigen gedachten volgt of de instructies van zijn electoraat volgt in zijn representatie. In de stijl van representatie kunnen drie oriëntaties onderscheiden worden: *trustee*, *delegate* en *politico*. Het kan zijn dat de *trustee* vindt dat hij bij beslissingen zijn eigen geweten moet volgen en dus zelf een afweging maakt van wat de juiste

beslissing is (Eulau, 1962: 272). Het is ook mogelijk dat de *trustee* vindt dat hij op basis van zijn eigen principes moet handelen, omdat de personen van wie hij aanwijzingen krijgt, niet te vertrouwen zijn (Eulau, 1962: 273). De *delegate* vindt juist niet dat hij zijn eigen beoordeling of overtuigingen moet gebruiken om tot beslissingen te komen. Hij vindt juist dat hij in bepaalde mate moet luisteren naar zijn clientèle, bijvoorbeeld kiezers (Eulau, 1962: 276). De *politico* is zowel een *delegate* als een *trustee*. Hij combineert de twee oriëntaties, waarbij het kan voorkomen dat van tijd tot tijd de ene en/of dan weer de andere oriëntatie overheerst (Eulau, 1962: 277). De *consensual* rol bestaat uit *consensual* normen. Dit zijn alle geschreven en ongeschreven regels in het parlement. Deze regels bepalen hoe de parlementariërs met elkaar omgaan (Wahlke, 1962: 11).

De kernrollen bepalen voor een groot gedeelte het gedrag van parlementariërs ten aanzien van elkaar in het parlement. Parlementariërs hebben echter ook met andere personen en groepen buiten het parlement te maken. De clientèlerollen bestaan uit gedragsnormen voor parlementariërs in de omgang met personen buiten het parlement, zoals derden in partijorganisaties, kiesdistricten, belangengroeperingen en administratieve kantoren. Deze rollen bepalen tevens het gedrag van de parlementariërs in het parlement (Saalfeld & Müller, 1997: 6). Wahlke *et al.* onderscheiden hierbij vier rollen: de partij rol, *areal* rol, *pressure-group* rol en de administratieve rol. Van deze vier rollen behandelen zij er drie (Wahlke, 1962: 13). De *areal* rol houdt in dat de parlementariër een bepaald geografisch gebied representeert en dit ziet als zijn juiste taak. Deze rol bestaat uit drie types: district georiënteerd, staat georiënteerd en district-staat georiënteerd. De district georiënteerde parlementariërs zien ofwel hun district als een belangrijke zaak of plaatsen zelfs het belang van het district boven het belang van hun staat. Deze parlementariërs zien het als hun taak om wetgeving tot stand te brengen die hun district ten goede komt. Andere parlementariërs met deze rolopvatting leggen de nadruk op bepaalde beleidsproblemen en beleidspunten die zij zien als belangrijk voor hun district. Het kan ook zijn dat parlementariërs vinden dat zij een bepaalde dienst aan hun kiesdistrict moeten leveren, zoals het leveren van goed onderwijs (Eulau, 1962: 288-289). Parlementariërs die staat georiënteerd zijn, richten zich vooral op hun staat. Zij plaatsen dan ook het belang van hun staat boven het belang van hun district. Anderen noemden zowel hun staat als hun district als een belangrijk aandachtspunt, maar gaven de voorkeur aan de staat. De district-staat georiënteerde parlementariërs vinden zowel de staat als het district even belangrijk (Eulau, 1962: 290-291).

Er zijn drie rollen van parlementariërs ten aanzien van belangengroeperingen: *facilitators*, *resisters* en *neutrals*. De *facilitators* hebben een positieve houding ten aanzien van belangengroeperingen en weten ook relatief veel over deze groeperingen. Zij geven dan ook toe dat zij gebruik maken van de steun van lobbyisten bij zowel het opstellen van wetten als bij het verkrijgen van steun van de door hen ingediende wetten. Zij vinden de meningen van deze groepen belangrijk en zijn daardoor bekend met hun eisen, zodat zij adequaat kunnen reageren. De *resisters* daarentegen staan negatief tegenover deze groeperingen, maar weten wel relatief veel over hen. Zij weten ook wat

de eisen van deze groepen zijn, maar negeren deze moedwillig. De *neutrals* staan neutraal ten aanzien van deze groeperingen, of weten weinig van hen af. Zij zijn zich ook niet bewust van de eisen van deze groepen, of vinden ze niet belangrijk (Wahlke, 1962: 325-326). Eulau onderscheidt drie rollen van parlementariërs ten aanzien van de politieke partij: De *party man*, *independent* en *maverick*. De *party man* stemt mee met de partij bij belangrijkste onderwerpen. Hij stemt ook mee met de partij als hij het niet eens is met een bepaald standpunt. Als de partijman het oneens is met een door de partij ingenomen standpunt, dan zal hij proberen dit binnen de partij op te lossen. Hij stemt echter niet blind mee met zijn partij (Eulau, 1962: 359- 361). De *independents* volgen hun eigen overtuigingen en stemmen dus niet mee met de partij, indien dit niet met hun eigen overtuiging in overeenstemming is. De *maverick* ziet zichzelf als een onafhankelijke parlementariër en stemt vaak anders dan de partij doet. Hij stemt in voorkomende gevallen mee met een andere partij. De *maverick* geeft veel speeches in het parlement (Eulau, 1962: 368-369).

Volgens Andeweg (1997) heeft de rollentypologie van Wahlke *et al.* een tekortkoming. De studie van Wahlke *et al.* is namelijk gebaseerd op het Amerikaanse presidentiële systeem en niet op het meer voorkomende parlementaire systeem. Het belangrijkste verschil tussen deze twee systemen is dat in het parlementaire systeem het voortbestaan van de regering afhankelijk is van het parlement. Parlementariërs moeten de regering controleren, waardoor zij zowel contact met ministers als met kiezers onderhouden. In de typologie van Wahlke *et al.* ontbreekt de rol van politieke partijen en de interactie tussen regering en parlementariërs (Andeweg, 1997: 110). Andeweg onderscheidt drie rollen: *parliamentarian*, *partisan* en *advocate*. De *parliamentarian* voelt zich trouw aan het parlement als instituut. Hij vertegenwoordigt ‘het volk’. De *partisan* is trouw aan zijn partij en zijn programma. Hij wil zijn kiezers vertegenwoordigen in een democratische competitie met parlementariërs en ministers van andere partijen. De *advocate* vertegenwoordigt een bepaalde regio of bepaalde belangen. Deze parlementariërs gaan allianties aan met parlementariërs en ministers die dezelfde of vergelijkbare belangen vertegenwoordigen. Volgens Andeweg lijkt zijn *parliamentarian* rol veel op de rol van *parliament man*, zoals omschreven door Searing en de *advocate* rol lijkt veel op die van *Policy Advocate* van Searing (Andeweg, 1997: 116).

Tabel 2: Rollentypologie parlementariërs volgens Andeweg

Rollen	Belangrijkste kenmerken
<i>Parliamentarian</i>	Voelt zich trouw aan parlement, vertegenwoordigt het volk
<i>Partisan</i>	Trouw aan partij en programma, wil kiezers vertegenwoordigen
<i>Advocate</i>	Vertegenwoordigt een regio of belangen

Tabel 3: Rollentypologie parlementariërs volgens Wahlke et al.

Kernrol	Kenmerk		
<i>Purposive role</i>	Gedrag dat voortkomt uit het doel van een parlementariër	Subrollen	Kenmerk(en) van gedrag van de parlementariër met deze rol oriëntatie
		<i>Ritualist</i>	Wetgevend proces is doel op zichzelf. Vindt het belangrijk om te stemmen
		<i>Tribune</i>	Ziet zichzelf als de behartiger, ontdekker of verdediger van de behoeftes en wensen van het volk
		<i>Inventor</i>	Wil de problemen in zijn staat oplossen
		<i>Broker</i>	Ziet zichzelf als de scheidsrechter in de interactie tussen verschillende groepen
		<i>Opportunist</i>	Participeert weinig, vervult niet-wetgevende taken
Kernrol	Kenmerk		
<i>Representational role</i>	Methode van besluitvorming van een parlementariër	Subrollen	Kenmerk van gedrag van de parlementariër met deze rol oriëntatie
		<i>Trustee</i>	Maakt beslissingen (zoals stemmen) op basis van zijn eigen geweten/principes
		<i>Delegate</i>	Luistert in bepaalde mate naar zijn kiezers bij het maken van beslissingen
		<i>Politico</i>	De <i>politico</i> combineert de <i>trustee</i> en <i>delegate</i> rol oriëntaties
Clientèlerol	Kenmerk		
<i>Areal role</i>	De parlementariër representeert een bepaald geografisch gebied	Subrollen	Kenmerk van gedrag van de parlementariër met deze rol oriëntatie
		<i>District georiënteerd</i>	Representeert district
		<i>Staat georiënteerd</i>	Representeert staat
		<i>District-staat georiënteerd</i>	Representeert zowel zijn staat als zijn district
Clientèlerol	Kenmerk		
<i>Pressure-group role</i>	Opvattingen ten aanzien van belangengroeperingen	Subrollen	Opvatting van de parlementariër met deze rol oriëntatie t.a.v. belangengroeperingen
		<i>Facilitator</i>	Staat positief tegenover belangengroeperingen en weet veel over deze groepen
		<i>Resistor</i>	Staat negatief tegenover deze groeperingen, maar weet relatief veel over deze groeperingen
		<i>Neutral</i>	Staat neutraal tegenover deze groeperingen of weet weinig van ze
Clientèlerol	Kenmerk		
<i>Partijrol</i>	Partijloyaliteit ten aanzien van het stemmen	Subrollen	Kenmerk van gedrag van de parlementariër met deze rol oriëntatie
		<i>Party man</i>	Stemt mee met de partij bij de belangrijkste onderwerpen
		<i>Independent</i>	Volgt zijn eigen overtuiging bij het stemmen. Stemt niet met de partij mee, als hij er anders over denkt
		<i>Maverick</i>	Stemt vaak anders dan de partij doet

4.3 De rollen van Europarlementariërs

Er zijn ook een aantal artikelen verschenen over de rollen van Europarlementariërs (MEPs). In de literatuur worden ten eerste verschillende representatieve rolopvattingen beschreven. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen de focus en de stijl van representatie, zoals we ook zagen in de vorige paragraaf. Ten aanzien van de focus van representatie wordt er onderscheid gemaakt tussen de roloriëntaties van *delegate* en *trustee*, zoals beschreven door Wahlke *et al.*. Hierbij wordt echter in de context van de Europese Unie een derde roloriëntatie toegevoegd, namelijk de partijoriëntatie. Het onderscheid tussen *delegate* en *trustee* is ontwikkeld in de Verenigde Staten van Amerika, waar de partijen zwak zijn en de kiezer individuele representanten kiest, die responsief moeten zijn ten aanzien van hun eigen kiesdistrict. In Europa zijn er echter sterke partijen. In Europa is de keus van het electoraat ook vooral gebaseerd op de voorkeur voor een bepaalde partij. De parlementariërs die een partijroloriëntatie hebben, baseren hun keuzes op de standpunten van hun nationale partij of de EP groep (Katz, 1999: 62-63).

Katz (1999) geeft in zijn artikel een toevoeging op deze soorten stijlen van representatie. De rollen die Katz onderscheidt hebben echter ook betrekking op de focus van representatie. De auteur noemt de *agent*, *trustee*, confederale en federale oriëntatie. De *agent* ziet zichzelf als de representant van een electoraat en voert diensten voor de kiezers uit. De *agent* onderhoudt meer contact met zijn electoraat in vergelijking met de andere rollen. Hij heeft contact met Europese actoren en lobbyisten (Katz, 1997: 215, 221). De *trustee* volgt zijn eigen overtuiging en volgt niet blind zijn nationale partij of EP groep. De representatie van bepaalde groepsbelangen vindt de *trustee* niet belangrijk. De *trustee* heeft het minste contact met verschillende groepen, lobbyisten en partijleiders. Samenwerking in het EP moet volgens deze Europarlementariërs geschieden op basis van politieke overtuiging en niet op basis van nationaliteit (Katz, 1997: 215-216). Deze volksvertegenwoordiger met een confederale roloriëntatie wil vooral het nationale belang dienen in het EP en is loyaal ten aanzien van zijn nationale partij in plaats van de EP groep. De confederalist heeft meer contact met nationale actoren dan met Europese actoren. De tegenhanger van de confederalist is de federalist. De federalisten zien de EU als een opkomende federale staat. Zij willen bijdragen aan de totstandkoming van Europees beleid. Zij willen ook dat samenwerking plaatsvindt op basis van beleidsmatige overeenstemming in plaats van nationaliteit (Katz, 1997: 215, 221).

Ten aanzien van de focus van representatie wordt er in de literatuur onderscheid gemaakt tussen een territoriale dimensie en een functionele dimensie. De territoriale representatie houdt in dat een Europarlementariër een bepaald geografisch gebied en de mensen die er wonen, representeert. Dit kan zijn, een lokale bevolking, een kiesdistrict, de bevolking van een lidstaat of de Europese bevolking (Wessels, 1999: 212-213). Bale en Taggart (2005) noemen in hun onderzoek naar de rollen van nieuwe Europarlementariërs, ten aanzien van de territoriale representatie, de rol van de *constituency representative* (kiesdistrict representant). Deze Europarlementariër representeert in het EP een land of

een bepaalde regio. De parlementariër laat zich leiden door wat zijn kiesdistrict wil (Bale & Taggart, 2006: 10 en Bale & Taggart, 2005: 13). Hierbij moet wel vermeld worden dat de link tussen de kiezers en de Europarlementariërs vrij zwak is. De Europarlementariërs zijn namelijk niet zo sterk onderworpen aan de eisen van hun kiezers, zoals bij nationale en lokale parlementariërs. Kiezers gebruiken het EP namelijk niet op deze manier (Bale & Taggart, 2005: 12-13). De *constituency representatives* die een regio representeren, zijn vaak politici die een groot gedeelte van hun carrière in de lokale politieke actief zijn geweest. Dit is vaak de basis van hun electorale aantrekkingskracht. Deze Europarlementariër ziet het als zijn taak om zijn regio te representeren. De *constituency representatives* die nationaal georiënteerd zijn, zien het als hun taak om hun land te representeren. Dit kan de vorm aannemen waarbij de Europarlementariër een positief beeld probeert te scheppen van zijn land door zich 'goed' op te stellen in het EP, of door specifieke nationale belangen te behartigen (Bale & Taggart, 2005: 13). Deze *constituency* (kiesdistrict-) representatie kan volgens Farrell en Scully beter geografische vertegenwoordiging worden genoemd, aangezien de meeste EU landen ervoor gekozen hebben om nationale verkiezingslijsten te hanteren in plaats van lijsten per kiesdistrict. De geografische representant is een Europarlementariër die veel contact heeft met zijn kiezers en een actieve 'politieke basis' onderhoudt in zijn land. Hij houdt zich dan ook vooral bezig met de kwesties die belangrijk worden gevonden door zijn kiezers (Farrel & Scully, 2010: 4).

De Europarlementariër met een functionele focus behartigt de belangen van een bepaalde groep. In het EP kan een Europarlementariër drie groepen representeren: kiezers van de partij en andere specifieke groepen. Deze laatste groep kenmerkt zich door specifieke sociaaleconomische of culturele belangen. Deze belangen vallen niet samen met regionale belangen (Wessels, 1999: 212-213). Als een parlementariër het van belang acht om zijn nationale partij, de kiezers van de partij en de EP partij te vertegenwoordigen, dan heeft deze parlementariër een partijoriëntatie (Katz, 1999: 70). Ten aanzien van functionele representatie wordt ook nog de roloriëntatie van sociale arbitrage genoemd. Deze roloriëntatie houdt in dat deze Europarlementariërs zich bezig houden met de vertegenwoordiging van sociale groepen en zichzelf als bemiddelaar zien tussen verschillende belangen in de samenleving (Scully & Farrel, 2003: 272-273). Tot slot zijn er Europarlementariërs die het algemeen belang willen representeren, dit wordt de roloriëntatie van *communitarian* genoemd (Katz, 1999: 71). Naast deze verschillende representatieve roloriëntaties worden er ook nog een reeks andere roloriëntaties in de literatuur ten aanzien van Europarlementariërs beschreven. Ten eerste is er de Europarlementariër die een bepaald beleid tot stand wil brengen. Deze rol wordt de *policy advocate* genoemd. De *policy advocate* houdt zich bezig met een beperkt aantal kwesties. Dit kan van alles zijn, zoals de promotie van een bepaalde ideologie tot een zeer precieze en technische kwestie (Bale & Taggart, 2005: 12). Het EP wordt door de *policy advocate* gezien als een arena voor het maken van beleid en de promotie van beleid. Met andere woorden: het EP wordt gezien als een middel tot een bepaald doel (Bale Taggart, 2005: 12). Zij geven de voorkeur aan het werken in commissies en willen expertise opbouwen en tonen. De commissie zien zij als hun natuurlijke omgeving, waarin zij

omringd zijn door gelijken die hun toegang geven tot bepaalde netwerken (Bale & Taggart, 2005: 12). De *policy advocates* zijn bereid om samen te werken met andere partijen/groepen. Ze halen genoegdoening uit de totstandkoming van wetten (Bale & Taggart, 2006: 10).

Ten tweede zijn er Europarlementariërs die de nadruk leggen op de traditionele parlementaire activiteiten, zoals wetgeving, representeren van individuele belangen en parlementair toezicht. Deze rol oriëntatie wordt de parlementaire oriëntatie genoemd (Scully & Farrel, 2003: 272-273). Zij vinden het ook belangrijk om maatschappelijke wensen te articuleren en om te bemiddelen tussen de verschillende belangen in de samenleving. Personen met deze rol oriëntatie zijn eerder geneigd om de ontwikkeling van een politieke strategie als een belangrijk onderdeel van hun werk te zien (Katz, 1999: 70).

Ten derde noemen Bale en Taggart de rol oriëntatie: de *institutionalist*. Deze Europarlementariër richt zich op zijn partij, de Europese groep of het EP in zijn geheel. Onderdeel vormen van het parlement wordt als het einddoel gezien voor deze Europarlementariërs en niet als een middel tot een doel (Bale & Taggart, 2006: 10). De *institutionalist* krijgt genoegdoening uit de institutionele voortgang. Het kan zijn, dat deze Europarlementariërs aspiraties hebben om bijvoorbeeld een bepaalde leiderschapsrol op zich te nemen. Deze rol komt het minst voor in het EP (Bale & Taggart, 2006: 11). Andere institutionalisten zien hun kandidaatstelling voor het Europese parlement als een vorm van loyaliteit aan de partij, als de vervulling van een plicht. Volgens Bale en Taggart is deze laatste rol te vergelijken met de *subaltern* zoals beschreven door Searing (Bale & Taggart, 2005: 15).

Ten vierde wordt de Europese evangelist genoemd. Deze Europarlementariër is toegewijd aan het Europese project. Volksvertegenwoordigers met deze rol opvatting hebben een sterke pro-Europese opvatting. Het EP wordt gezien als een middel om de Europese Unie in het land van herkomst te verkopen. Hij is vaak aanwezig in zijn eigen land om de Europese Unie te promoten. Hij richt zich op pan-Europese kwesties en niet op nationale belangen. Deze Europarlementariër werkt expliciet samen met verschillende nationaliteiten en delegaties binnen het EP. Hij haalt zijn voldoening uit het meewerken aan het bereiken van Europese 'mijlpalen' (Bale & Taggart, 2006: 10 en Bale & Taggart, 2005: 14). Deze rol komt volgens de auteurs het meeste voor in het EP. Deze Europarlementariërs hebben al veel ervaring met de Europese Unie, doordat zij bijvoorbeeld in commissies zaten over de EU in hun nationale parlementen (Bale & Taggart, 2006: 11). Tot slot zijn de Europese evangelisten ook voorstander van het voortbestaan van het Europees parlement (Bale & Taggart, 2005: 14). Er zijn ook nog Europarlementariërs die weinig aanwezig zijn en weinig stemmen. Deze parlementariër wordt de *absentee* genoemd (Bale & Taggart, 2006: 11). De verschillende auteurs benadrukken dat een Europarlementariër diverse rollen tegelijk kan vervullen (Katz, 1997: 215-216).

Tabel 4: Rollen van Europarlementariërs

Representatieve rollen (stijl)	
Rollen	Kenmerk van MEPs met deze rol oriëntatie
<i>Trustee</i>	De parlementariër handelt op basis van zijn eigen principes in het EP
<i>Delegate</i>	De parlementariër luistert naar zijn kiezers bij het maken van beslissingen in het EP
<i>Partisan</i>	Parlementariër baseert keuzes in het EP op de standpunten van de politieke partij en/of zijn EP-groep

Representatieve rollen (focus)	Kenmerk	Rollen	Hoofdkenmerken van MEPs met deze rol oriëntatie
<i>Territoriale representatie</i>	Representatie van een geografisch gebied		
		<i>Constituency representative</i>	Representatie van een regio of een land
<i>Functionele representatie</i>	Representatie van een bepaalde groep		
		<i>Partijoriëntatie</i>	Representatie van nationale partij/EP-groep, kiezers van de partij en EP-groep door MEP
		<i>Sociale arbitrage</i>	Representatie van sociale groepen. Ziet zichzelf als bemiddelaar tussen deze groepen
		<i>Communitarian</i>	Algemeen belang vertegenwoordigen

Representatieve rol volgens Katz (stijl en focus)	Hoofdkenmerken van MEPs met deze rol oriëntatie
<i>Agent</i>	Ziet zichzelf als representant van electoraat en voert diensten voor de kiezers uit. Heeft relatief veel contact met kiezers
<i>Trustee</i>	Handelt volgens zijn eigen inzicht en vindt de representatie van groepsbelangen niet belangrijk
<i>Confederale rol oriëntatie</i>	MEP wil nationale belang dienen en is loyaal ten aanzien van zijn nationale partij
<i>Federale rol oriëntatie</i>	Ziet EU als opkomende federale staat, werkt samen in EP op basis van politieke overtuiging

Overige rol oriëntaties	Hoofdkenmerken van MEPs met deze rol oriëntatie
<i>Policy advocate</i>	MEP wil bepaald beleid tot stand brengen, houdt zich bezig met beperkt aantal kwesties, werkt in commissies.
<i>Parlementaire oriëntatie</i>	Legt nadruk op traditionele parlementaire activiteiten, articulatie maatschappelijk wensen en treedt op als bemiddelaar.
<i>Institutionalist</i>	Onderdeel vormen van EP is het einddoel
<i>Europese evangelist</i>	Zeer pro-EU, richt zich op pan-Europese kwesties, werkt samen met verschillende nationaliteiten in EP
<i>Absentee</i>	Stemt weinig en is weinig aanwezig

4.4. De rollen van eurosceptische Europarlementariërs

De enige literatuur die beschikbaar is over de rollen van eurosceptische Europarlementariërs is afkomstig van Nathalie Brack (2012). Zij onderscheidt vier politieke rollen van harde eurosceptische Europarlementariërs, de *absentee*, de *pragmaticus*, de *public orator* en de *socialized MEP*. De *absentee* houdt zich weinig bezig met de parlementaire activiteiten en is vooral gericht op de eigen achterban en de nationale arena (Brack, 2012: 154). Hij houdt zich weinig bezig met parlementaire activiteiten, omdat het mandaat hem niet interesseert of omdat hij weigert deel te nemen aan de activiteiten van het parlement. De *absentees* denken dat het deelnemen aan parlementaire activiteiten volstrekt nutteloos is. Deze Europarlementariërs stemmen vaak niet, en als ze dit wel doen, stemmen ze tegen de meerderheid in het Europees Parlement. Het maakt ze ook niet uit aan welke commissies ze deelnemen, want ze komen vaak niet opdagen. De *absentees* willen ook geen andere taken in het parlement vervullen, zoals *reporting duties*. Deze Europarlementariërs zijn wel vaak actief in hun eigen lidstaat, waar zij eurosceptis willen promoten. De statuur en de (financiële) voordelen zijn voor sommige *absentees* zeer van belang. Sommige van de *absentees* zullen dan ook de plenaire vergaderingen bijwonen om de financiële sanctie te ontlopen (Brack, 2012: 155). Andere *absentees* doen mee aan de Europese verkiezingen wegens nationale politieke overwegingen. Ze willen gebruik maken van het kiessysteem, dat gunstig is voor kleine partijen. Deze Europarlementariërs komen op voor de belangen van hun achterban, bepaalde individuen, regio of een bepaalde industriële sector uit hun regio (Brack, 2012: 156). De klungelaar houdt zich ook afzijdig in het nationale parlement. Deze parlementariër doet dit echter vanwege een andere reden dan de *absentee*. De klungelaar wil wel resultaten boeken in het parlement en wenst zich ook aan te passen aan de parlementaire spelregels. Deze spelregels vindt de klungelaar zeer lastig en na een aantal mislukkingen besluit hij zich afzijdig te houden in het parlement (Vossen, 2002: 24,26).

De *pragmaticus* is meer betrokken bij de parlementaire activiteiten, wil 'efficiënt' zijn en heeft respect voor de regels van het EP. De *pragmaticus* wil graag onder de aandacht komen en wil niet graag compromissen sluiten. Ze willen echter ook wat toevoegen aan bepaalde beleidspunten. Om dit te bereiken zijn deze Europarlementariërs 'gedeeltelijk betrokken' bij de parlementaire activiteiten. Ze willen niet de manier waarop het EP werkt, verstoren, maar proberen een balans te vinden tussen het promoten van hun ideeën en het behalen van concrete resultaten. De *pragmatici* stellen zich dan ook constructief op en zijn betrokken bij een groot aantal parlementaire activiteiten, zoals het indienen van ontwerpresoluties en amendementen. Ze zien hun speeches niet als de belangrijkste manier om iets te bereiken (Brack, 2012: 156). Deelname aan de commissies wordt door *pragmatici* gezien als een essentiële manier om het beleid te beïnvloeden en te controleren. Deze Europarlementariërs stemmen niet alleen maar tegen. Ze zijn ook bereid om samen te werken met personen uit andere instituties, zoals de Europese Commissie. Zoals gezegd houden de *pragmatici* zich aan de regels van het EP en hebben zij een relatief constructieve houding. Dit zorgt ervoor dat ze betere verhoudingen hebben met

andere Europarlementariërs. Hierdoor kunnen zij meer taken krijgen binnen het EP, zoals de functie van rapporteur. Representatie van de achterban is voor deze eurosceptici ook belangrijk. In het EP stellen de pragmatici vragen over lokale en nationale situaties. Dit doen ze om de nationale regering te controleren en/of het antwoord te gebruiken in het nationale debat. Ze gebruiken het EP dan ook als een forum om op te komen voor nationale of specifieke belangen, waar zij in de nationale arena niet voor op kunnen komen. Pragmatici zien hun rol in het EP als controlerend en als oppositionerend (Brack, 2012: 157-158).

De *public orator* geeft veel speeches en spuit veel negatieve informatie over de Europese integratie en de Europese Unie, zoals fraude, corruptie en schandalen. Het belangrijkste doel van de *public orator* is zijn positie bekend te maken en te verdedigen. De *public orator* ziet het als zijn taak om het 'volk' te representeren en daarvan de stem te zijn in het EP (Brack, 2012: 158). Deze eurosceptici richten zich niet zozeer op specifieke beleidspunten van de EU maar richten hun negatieve pijlen op de gehele Europese Unie. Ze willen de andere Europarlementariërs eraan herinneren, dat de beslissingen die zij nemen niet in overeenstemming zijn met wat het volk wil en dat het EP ondemocratisch is. De *public orators* zien zichzelf als permanente oppositie in het EP. Ze nemen daarom weinig deel aan parlementaire activiteiten, maar stellen wel veel vragen en geven veel speeches. Deze Europarlementariërs zitten ook veelal niet in commissies, omdat ze vinden dat ze dan te weinig aandacht krijgen. Ze maken wel gebruik van amendementen en resoluties als protestmiddel. Deze eurosceptici stemmen veelal tegen. Hoe ze gaan stemmen, wordt echter wel eerst besproken met hun assistenten. Op basis van hun non-conformisme - zelfs het beledigen in plenaire vergaderingen wordt niet geschuwd - hebben de *public orators* geen goede relatie met de andere Europarlementariërs. Dit maakt de *public orators* weinig uit, want ze zijn niet geïnteresseerd in het onderhandelen met andere Europarlementariërs. De *public orators* zien het als hun taak om het publiek te informeren over de beslissingen die gemaakt worden door de EU en de negatieve gevolgen hiervan (Brack, 2012: 159).

De *socialized* MEPs zijn Europarlementariërs die getransformeerd zijn van buitenstaanders tot participerende en effectieve leden. De *socialized* MEP weet hoe het EP werkt en ook hoe hij hier gebruik van moet maken om zijn doel te bereiken. Hij past zich ook aan om zijn doel te bereiken. Dit betekent dat deze Europarlementariër bereid is compromissen te sluiten en enkele van zijn overtuigingen op te geven om zich aan te passen aan de regels van het EP. Deze Europarlementariërs hebben een constructieve houding en willen als normale MEPs gezien worden. Dit doen zij om hun doelen te kunnen bereiken, zelfs als dit betekent dat zij tijdelijk hun overtuigingen moeten verstoppen of opgeven. De *socialized* MEP sluit zich ook aan bij een van de grote Europese partijgroepen om gebruik te kunnen maken van hun middelen en om effectiever te kunnen werken binnen het EP. Door hun constructieve houding kan het voorkomen dat deze MEPs gevraagd worden om een *report* te schrijven dat acceptabel wordt gevonden door de andere Europarlementariërs (Brack, 2009: 266). De *socialized* MEPs vertonen hetzelfde gedrag als de 'eurofiele' Europarlementariërs. Het enige verschil

is, dat ze tegen verdere Europese integratie zijn, of de huidige koers van de EU verkeerd vinden (Brack, 2009: 267).

Tabel 5: Rollen van eurosceptische Europarlementariërs

Rol	Hoofdkenmerken van MEPs met deze rol oriëntatie
<i>Absentee</i>	Stemt vaak niet en is weinig aanwezig
<i>Pragmaticus</i>	Gedeeltelijk betrokken bij veel parlementaire activiteiten, wil concrete resultaten behalen
<i>Public orator</i>	Geeft vooral veel speeches, voert oppositie tegen EU o.a. door negatieve informatie over de EU te spuien
<i>Socialized MEP</i>	Compromis bereid en constructieve houding. Aangesloten bij een grote Europese fractie, wil gezien worden als 'normale' MEP

5. Methode van onderzoek

Uit deze verschillende rollen komen een aantal gedragskenmerken naar voren. Door de parlementaire activiteiten van de PVV te onderzoeken leid ik uit de onderzoeksresultaten af, aan welke kenmerken van deze rollen de Europarlementariërs van de PVV het beste voldoen. Vervolgens kan bepaald worden welke rollen de PVV speelt in het EP. In dit onderzoek worden zowel de activiteiten van de huidige Europarlementariërs van de PVV geanalyseerd (Madlener, Stassen, Hartong en Zijlstra) als die van de twee oud-Europarlementariërs van de PVV (Bontes en Van der Stoep). De gedragskenmerken van de Europarlementariërs worden zowel kwantitatief als kwalitatief onderzocht. De gegevens van de parlementaire activiteiten tot 21 april 2012 (beschikbaar via internetpagina www.votewatch.eu) worden gebruikt. Op deze datum startte namelijk het onderzoek.

5.1 Kwantitatief onderzoek

Het kwantitatieve gedeelte van dit onderzoek houdt in, dat er alleen cijfermatig naar de parlementaire activiteiten van de PVV-Europarlementariërs wordt gekeken. Een dergelijk onderzoek kan alleen uitgevoerd worden aan de hand van de typologie van Brack, omdat op basis van de cijfermatige gegevens al conclusies kunnen worden getrokken over de mate waarin de PVV'ers de genoemde rollen wel of niet vervullen. Bij de andere rollentypologieën is dit niet mogelijk. Om te onderzoeken, of de PVV de *absentee* rol vervult, is geanalyseerd hoe vaak de PVV aanwezig is. Vervolgens is bepaald, of dit boven of onder het gemiddelde is van alle Europarlementariërs. Als de PVV'ers bovengemiddeld aanwezig zijn, dan zijn ze geen *absentees*. Vervolgens is onderzocht in hoeverre de PVV-Europarlementariërs deelnemen aan parlementaire activiteiten (ontwerpresoluties, amendementen, speeches, vragen, deelname aan commissies) en welke van deze activiteiten overheersen. Als de PVV'ers *absentees* zijn, houden ze zich weinig bezig met de parlementaire activiteiten in vergelijking met de andere Europarlementariërs. Als de PVV'ers echter pragmatici zijn, houden ze zich met een reeks van parlementaire activiteiten bezig. De PVV'ers vervullen de rol van de

public orator, indien het geven van speeches en het stellen van vragen overheersen en de andere parlementaire activiteiten - in vergelijking met andere Europarlementariërs - minder worden ontplooid. Het stemgedrag van de PVV-Europarlementariërs is ook onderzocht. De *absentees* en de *public orators* stemmen voornamelijk tegen of stemmen niet, terwijl de pragmatici dit niet doen.

5.2 Kwalitatief onderzoek

In het kwalitatieve gedeelte wordt inhoudelijk gekeken naar de speeches, gestelde vragen en ingediende ontwerpbesluiten van de PVV-Europarlementariërs. De amendementen zijn niet inhoudelijk bekeken, omdat het hierbij vaak om slechts kleine veranderingen op het originele verslag gaat. Het is hierdoor moeilijk om deze amendementen te analyseren en op basis van de gevonden uitkomsten een rol toe te kennen aan een Europarlementariër. Bij de speeches is nagegaan, hoe de PVV-Europarlementariërs zich opstellen. Er is onderzocht, of de PVV'ers zich beledigend opstellen in het EP, zoals de *public orator*, of juist respectvol zijn in het EP, zoals de *pragmaticus*. Aan de hand van de speeches en vragen van de PVV'ers is ook onderzocht, of zij zich herhaaldelijk negatief uitlaten over de Europese Unie en wantoestanden aankaarten, zoals corruptie, fraude en schandalen. Dit wijst op de rol van *public orator*. Tevens is onderzocht, of de PVV'ers de andere Europarlementariërs eraan herinneren, dat het EP ondemocratisch is. Dit wijst ook op de rol van *public orator*.

De rol van *policy advocate* is onderzocht door de genoemde parlementaire activiteiten te analyseren. Eén van de kenmerken van de sub-rol van ideoloog is het geven van veel ideologische speeches. De speeches van de PVV'ers zijn geanalyseerd op ideologische retoriek, waarbij gebruik gemaakt is van de definitie van 'ideologische retoriek' van Searing. Volgens Searing houdt dit in, dat een parlementariër speeches geeft met alleen maar 'abstracte politieke ideeën', zonder dat er verwezen wordt naar concrete politieke kwesties die spelen. Het kan bijvoorbeeld zijn dat een parlementariër een speech geeft over de voordelen van het socialisme (Searing, 1994: 41). Om vast te stellen, of de PVV'ers de subrol van generalist vervullen, is onderzocht met hoeveel onderwerpen zij zich bezighouden. De generalisten houden zich namelijk met zeer veel onderwerpen bezig. Dit in tegenstelling tot de specialisten die zich op slechts enkele onderwerpen concentreren. Kortom, hier is dus in kaart gebracht met hoeveel onderwerpen elke PVV-Europarlementariër zich bezighoudt. Hierbij moet wel vermeld worden, dat het gebruikelijk is in het Europees Parlement dat een Europarlementariër zich specialiseert op een aantal onderwerpen (Europa Nu, 2012, B). Verder zwepen de generalisten hun collega's op. Ten aanzien van de Europarlementariërs is onderzocht, of en hoe vaak zij hun collega Europarlementariërs in speeches en vragen aansporen (opzweepen).

In de besproken literatuur komen herhaaldelijk verschillende representatieve rolopvattingen aan de orde. De speeches, gestelde vragen en ontwerpbesluiten van de PVV-Europarlementariërs zijn

in dit onderzoek geanalyseerd op uitingen, die wijzen op een representatieve rolopvatting. Dit kan geografische representatie zijn, wat betekent dat de Europarlementariër, zoals de *constituency member* doet, zich vooral bezighoudt met de representatie van een geografisch gebied en de problemen en onderwerpen die spelen in dit gebied. Voor de PVV-Europarlementariërs kan dit zijn: Nederland als geheel of een bepaalde regio/stad in Nederland. Er is onderzocht, of de PVV'ers bij het uitvoeren van hun parlementaire activiteiten hiernaar verwijzen. In dit verband is tevens onderzocht, of de PVV'ers verwijzen naar individuele problemen/kwesties van burgers, zoals beschreven in de sub-rol van *welfare officer*, of spreken over het geografisch gebied als geheel, zoals de *local promotor*. Of is aanwijsbaar, dat de PVV'ers 'het volk' representeren, zoals de *parliamentarian* en de *tribune*, dan wel de kiezers van de partij en de partijstandpunten, wat kenmerkend is voor de *partisan* rol. De *partisan* is trouw aan het verkiezingsprogramma van de partij. Daarom zijn de onderwerpen die de PVV'ers in hun speeches, vragen en ontwerp-resoluties opvoeren, vergeleken met het verkiezingsprogramma van de PVV Europa. Uit deze vergelijking is bepaald, of de onderwerpen die de PVV'ers behandelen in het Europees Parlement, conform het verkiezingsprogramma zijn. Wahlke *et al.* noemen in dit verband de *party man*. Deze rol is echter moeilijk te onderzoeken ten aanzien van de PVV in het EP. Hiervoor moet namelijk het stemgedrag van de PVV'ers onderzocht worden en bepaald worden, of dit conform het standpunt van de partij is.

Er is onderzocht of de Europarlementariërs de problemen in het geografische gebied willen oplossen, en hier dus veel naar refereren in speeches en vragen, wat wijst op de rol van *inventor*. Naast de genoemde geografische representatie kunnen de PVV'ers bepaalde sociale groepen representeren. Dit kunnen etnische of religieuze groeperingen zijn. Ook kunnen de PVV'ers zich sterk maken voor 'het nationale belang' (confederale roloriëntatie) of het 'algemeen belang' (*communitarian*). De PVV'ers kunnen ook Europese belangen vertegenwoordigen, zoals de Europese evangelist doet. Dit laatste lijkt mij echter onwaarschijnlijk aangezien de PVV'ers eurosceptisch zijn. Tot slot heb ik een interview met Barry Madlener gehad en Auke Zijlstra heeft een vragenlijst ingevuld. Op basis van de verschillende gedragskenmerken van de verschillende rollen heb ik vragen gesteld over hun gedrag (zie bijlage 4 & 5).

6. Welke rollen vervullen de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid?

6.1. De parlementaire activiteiten van de Partij voor de Vrijheid

6.1.1. Aanwezigheid en stemgedrag

De Europarlementariërs van de PVV zijn veel aanwezig, zoals blijkt uit tabel 6. Zoals te zien is, staan zij tussen de 394ste tot en met 625ste plaats op de lijst van de aanwezigheid van alle 754 Europarlementariërs. De PVV-Europarlementariërs zijn zeer vaak aanwezig in vergelijking met de

Europarlementariër die het minst aanwezig is, George Becali. Deze Europarlementariër heeft een aanwezigheid van 24,2 procent. Deze *non-attached* Europarlementariër is op het eerste gezicht in de typologie van Brack een *absentee*. Brack classificeert Europarlementariërs met een aanwezigheid rond de 60 procent al als absentees (Brack, 2012: 164). Dit lijkt er op te wijzen, dat de PVV Europarlementariërs geen *absentees* zijn. Laurence Stassen en Barry Madlener zijn minder vaak aanwezig dan de andere Europarlementariërs. Dit komt, doordat Madlener als fractievoorzitter geregeld contact heeft met de Haagse fractie (Van der Kris, 2010) en Laurence Stassen fractievoorzitter was van de PVV in de Provinciale Staten van Limburg (Van der Wier, 2011). Uit grafiek 1 tot en met 6 (zie bijlage 1) blijkt dat alle PVV-Europarlementariërs voornamelijk tegen stemmen. Dit wijst er op dat de PVV'ers geen pragmatici zijn. Deze stemgegevens wijzen erop dat de PVV'ers *public orators* zijn. De *public orators* stemmen voornamelijk tegen. Verder valt uit deze gegevens niet zo zeer te distilleren dat de rolkenmerken van de *absentee* op hen van toepassing zijn. De *absentee* stemt namelijk veelal niet.

Tabel 6: Aanwezigheid Europarlementariërs Partij voor de Vrijheid

Europarlementariër	Aanwezigheid	Plaatsing
Louis Bontes	90.38%	-
Barry Madlener	87.82%	484 - 496
Laurence Stassen	87.82%	484 - 496
Daniël van der Stoep	81.20%	625
Auke Zijlstra	87.18%	513 - 516
Lucas Hartong	90.29%	394

6.1.2. Deelname aan parlementaire activiteiten

In tabel 7 is zichtbaar dat het stellen van vragen de overheersende parlementaire activiteit is bij alle PVV Europarlementariërs. Op de tweede plaats komt het geven van speeches. De overheersing van het stellen van vragen en het geven van speeches wijst op de rol van de *public orator*. Het blijkt, dat de PVV'ers in vergelijking met de andere Europarlementariërs veel vragen stellen, maar niet veel speeches verzorgen. De fractievoorzitter Madlener geeft nog het meest speeches. De PVV'ers houden zich echter ook bezig met andere parlementaire activiteiten, namelijk: amendementen, ontwerpresoluties en nemen zitting in commissies. De eerste twee van deze parlementaire activiteiten zijn onderschikt aan het geven van speeches en het stellen van vragen. In vergelijking met de andere Europarlementariërs dienen ze weinig amendementen en ontwerpresoluties in. Lucas Hartong is in dit geval een uitzondering: hij dient vrij veel amendementen in. De Europarlementariër Hartong dient bijna evenveel amendementen in als hij speeches geeft. Uit deze gegevens kunnen een aantal conclusies worden getrokken. Het is duidelijk, dat de PVV'ers geen *absentees* en klungelaars zijn. Ze zijn namelijk niet alleen veel aanwezig, zoals uit eerdere gegevens blijkt, ze participeren ook vrij veel in het EP en dan vooral ten aanzien van het stellen van vragen en het geven van speeches. Ik zou op

basis van deze gegevens de PVV'ers niet als volwaardige pragmatici kunnen classificeren. De PVV'ers mogen zich wel met diverse parlementaire activiteiten bezig houden, er zijn echter ook een aantal parlementaire activiteiten, waarmee zij geen bemoeienis hebben, zoals het opstellen van schriftelijke verklaringen en verslagen. Desalniettemin vertoont hun gedrag wèl kenmerken van pragmatici. De PVV'ers nemen namelijk wel zitting in diverse commissies en, zoals gezegd, houden zij zich niet alleen bezig met het stellen van vragen en het geven van speeches. In de typologie van Brack zou ik de PVV'ers classificeren als *public orators* die kenmerken van de pragmatici vertonen. Op basis van tabel 7 kan ook al voorzichtig geconcludeerd worden dat de PVV'ers geen *socialized* MEPs zijn: ze hebben namelijk geen van allen een verslag (*report*) geschreven. Dit is voor de PVV'ers ook onmogelijk. Om toegang te krijgen tot de functie van rapporteur moet een Europarlementariër lid zijn van een Europese fractie (Benedetto, 2008: 129).

Tabel 7: *Parlementaire activiteiten Partij voor de Vrijheid*

PVV Europarlementariërs	Parlementaire activiteiten				Lid van Commissies?
	Gestelde vragen	Ontwerp resoluties	Speeches	Amendementen	
Madlener	104	1	58	13	Ja
<i>Plaatsing in vergelijking met andere MEPs</i>	76-77	565-642	281-287	562-573	-
Stassen	57	1	31	7	Ja
<i>Plaatsing in vergelijking met andere MEPs</i>	171-176	565-642	470-481	632-641	-
Hartong	61	1	37	35	Ja
<i>Plaatsing in vergelijking met andere MEPs</i>	151-155	565-642	410-419	269-279	-
Zijlstra	44	0	9	3	Ja
<i>Plaatsing in vergelijking met andere MEPs</i>	220-223	-	685-693	672-683	-
Van der Stoep	87	1	37	11	-
<i>Plaatsing in vergelijking met andere MEPs</i>	94-97	565-642	410-419	588-600	-
Bontes	10	1	9	0	-
<i>Plaatsing in vergelijking met andere MEPs</i>	-	-	-	-	-

6.2. Het gedrag van de Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement

6.2.1. Vertegenwoordiging van Nederland en andere vormen van representatie

Uit het inhoudelijke onderzoek van de vragen en speeches (zie bijlage 2 & 3) van de Europarlementariërs van de PVV blijkt dat zij Nederland vertegenwoordigen. Er zijn echter wel verschillen tussen de verschillende Europarlementariërs van de PVV. Barry Madlener verwijst veel naar de belangen van Nederland. De belangen van Nederland en van de burgers van Nederland is één van de onderwerpen die het meest door hem in zijn speeches en vragen genoemd worden. Hij benadrukt in zijn maidenspeech dat de PVV naar het Europees Parlement is gekomen om op te komen voor de belangen van de Nederlandse burgers en om het geld terug te eisen dat Nederland te veel betaalt aan de Europese Unie (Madlener, 15 juli 2009). Diverse keren komt hij terug op het feit dat Nederland volgens hem te veel betaalt aan de EU (Madlener, 15 september 2009). Hij spreekt ook in andere gevallen voor het Nederlandse belang. Zo zei hij dat Nederland weer de ‘rotzooi’ van Griekenland mag opruimen. ‘Eerst heeft de Nederlandse belastingbetaler voor miljarden euro steun verleend aan het bijna failliete land, en nu zitten wij weer met tweeduizend asielzoekers uit Griekenland die wij niet meer kunnen terugsturen.’ Nederland heeft volgens Madlener al genoeg geleden onder de ‘massa-immigratie’ en lijdt hier nog steeds onder (Madlener, 15 februari 2011). Madlener komt in zijn speeches in een aantal gevallen op voor de ‘gewone man’. Soms verwijst hij in zijn speeches naar de belangen van de Europese burgers.

Uit de speeches en vragen van Laurence Stassen blijkt eveneens, dat zij opkomt voor de Nederlandse belangen. Zij spreekt dit echter niet zo vaak uit als Barry Madlener. Uit de speeches van haar komt naar voren dat zij staat voor de belangen van de consument en de ‘burger’ in het algemeen. Als er cijfermatig wordt gekeken, blijkt dat zij het ‘opkomen voor de burger’ vaker in haar speeches noemt, dan het opkomen voor de ‘Nederlandse burger’ of Nederland in het algemeen. Wellicht dat zij dit wel bedoelt; ze spreekt het echter niet uit. Ze stelt meer vragen over de belangen van consumenten dan over de belangen van Nederland en de Nederlandse burgers. Uit de speeches van Stassen blijkt, dat zij zich inzet voor de belangen van het bedrijfsleven. Tot slot noemt zij in haar vragen en speeches ook vrouwenrechten en vrouwenemancipatie. Ze wil bijvoorbeeld niet, dat er een wettelijk quotum wordt ingesteld voor een bepaalde hoeveelheid vrouwen in de top van het bedrijfsleven. Dit zou volgens haar namelijk een negatief effect hebben op de vrouwenemancipatie (Stassen, 28 september 2010). Ze wil ook de achtergestelde islamitische vrouwen in Europa emanciperen. Deze achtergestelde positie komt volgens haar voort uit de islam. Stassen wil de boerka verbieden, zodat islamitische vrouwen meer kans hebben op een baan (Stassen, 8 februari 2010). Tot slot zet zij zich ook een paar keer in voor het Europese belang.

Vraag met verzoek om schriftelijk antwoord aan de Commissie (29 september 2011) Artikel 117 van het Reglement Laurence J. A. J. Stassen (NI)
Afgelopen weekend heeft de Roemeense overheid Nederlandse bloementransporten tegengehouden aan de Hongaars-Roemeense grens uit protest tegen de Nederlandse kabinetsbeslissing om Roemenië en Bulgarije voorlopig nog niet toe te laten tot het vrije Schengen-verkeer. Dit levert de getroffen Nederlandse transporteurs veel schade op. 1. Is de Commissie met de PVV van mening dat deze unilaterale beslissing van de Roemeense overheid in strijd is met de EU-regelgeving inzake de vrije binnenlandse Europese markt? Op wie kunnen de Nederlandse transporteurs hun schade verhalen? 2. Wat gaat de Commissie er op korte termijn aan doen om de Roemeense overheid tot de orde te roepen, met name de Roemeense minister van Buitenlandse Zaken Theodor Baconski, die infame uitspraken deed over de PVV als gedoogpartner van een regering van een bevriende EU-lidstaat?

Daniël van der Stoep zette zich vooral in voor de belangen van de Nederlandse burgers en Nederland. Het opkomen voor de Nederlandse burgers en Nederland noemt hij het meest in zijn speeches. Echter: hij stelt hierover niet de meeste vragen. Hij komt in zijn speeches en vragen in mindere mate op voor de ‘burger’ in het algemeen. Van der Stoep wijst er net als Madlener op, dat de Nederlandse burger te veel betaalt aan de EU. Hij noemt Nederland ‘de “gekke Henkie” van de klas’ en wil dat ‘de Nederlandse bakker, slager en groenteboer hun zuurverdiende centen terug’ krijgen (Van der Stoep, 20 oktober 2009). Auke Zijlstra maakt zich in zijn speeches voornamelijk sterk voor de belangen van Nederland en de Nederlandse burgers. Hij komt daarnaast ook op voor de belangen van consumenten. Louis Bontes heeft het niet zo vaak over de belangen van Nederland en de Nederlandse burgers. Hij spreekt zich in zijn speeches vooral positief uit over Israël en de Joden in het algemeen. Het valt op dat alle PVV-Europarlementariërs zich in hun speeches of in hun vragen positief uitlaten over Israël en opkomen voor dit land. Van der Stoep stelt de meeste vragen over onderwerpen betreffende Israël. Tijdens het vragenuur zei hij bijvoorbeeld het volgende over Israël: ‘Jeruzalem is de enige eeuwige en ondeelbare hoofdstad van de joodse staat Israël. Jeruzalem is en zal altijd van oost tot west Israëliisch grondgebied zijn en blijven.’ Hij vindt dan ook dat de steun van de EU aan Israël vanzelfsprekend zou moeten zijn, omdat Israël in haar strijd tegen islamitische jihad niet alleen zichzelf verdedigt, maar ook de joods-christelijke cultuur en alles waar Europa voor staat (Van der Stoep, 18 januari 2011). Dit positieve standpunt ten aanzien van Israël is een algemeen standpunt van de PVV. In het verkiezingsprogramma van de PVV voor de Tweede Kamerverkiezingen van 2010 staat bijvoorbeeld: ‘Israël vecht voor ons. Als Jeruzalem valt, dan zijn Athene en Rome aan de beurt.

Daarom is Israël het centrale front in de verdediging van het Westen' (PVV, 2010). Wilders zelf heeft sinds zijn verblijf in Israël, rond 1980, een sterke verwantschap met het land. Hij identificeert zich sterk met de strijd van Israël tegen de buitenwereld (Vossen, 2008: 5).

Lucas Hartong heeft het slechts negen keer over de belangen van Nederland of de Nederlandse burgers gehad. Hartong heeft het verder over de belangen van de EU-burgers in het algemeen. In zijn vragen en speeches komt hij op voor 'de belastingbetaler'. Zijn vragen zijn meer gericht op de belangen van het bedrijfsleven. Opvallend bij Hartong is, dat hij zich in zijn speeches en vragen ook enkele malen inzet voor de belangen van Zeeland. Hartong zet zich bijvoorbeeld in om de ontpoldering van de Hedwigepolder tegen te gaan (Hartong, 10 november 2011) en komt op voor de Zeeuwse vissers (Hartong, 11 mei 2011). Tot slot zet Hartong zich ook enkele keren in voor christenen en de christelijke cultuur. Hij vraagt bijvoorbeeld aandacht voor de gevluchte Noord-Koreaanse christenen die verblijven in China. De vluchtelingen worden door China teruggestuurd naar Noord-Korea, waar ze verdwijnen in werkkampen. Hartong vraagt zich af of de EU wel handelsbetrekking met China moet onderhouden, terwijl dit land een dictatoriaal regime als Noord-Korea op de been houdt (Hartong, 21 september 2010). Dit gedrag van Hartong is te verklaren uit zijn achtergrond. Hij is namelijk zelf evangelicaal en woont op het eiland Goeree-Overflakkee. Dit eiland grenst aan de provincie Zeeland (Van den Poll, 2011).

De PVV'ers zijn qua representatie vooral gericht op Nederland en de Nederlandse burgers en zijn dus vooral bezig met geografische representatie. De PVV'ers vertonen dus gedrag dat past bij de *constituency member/constituency representative*. De Europarlementariërs representeren Nederland in zijn totaliteit en spreken weinig in het Europees Parlement over individuele Nederlanders. Madlener stelde bijvoorbeeld een vraag over de mogelijke aanranding van een Nederlandse vrouw op het Tahrirplein in Egypte (Madlener, 8 februari 2012). De PVV'ers hebben het vooral over Nederland als geheel en personen in dit geografische gebied. Zij kunnen op het gebied van representatie het beste omschreven worden als *local promoters*. Tot mijn verbazing blijkt dat sommige PVV'ers Europese belangen dienen, iets wat de Europese evangelist doet. Dit wordt vooral door Laurence Stassen gedaan. Zij stelde bijvoorbeeld enkele vragen over CO2 belastingheffing die luchtvaartmaatschappijen moeten betalen bij vluchten van en naar Europese vliegvelden. De Verenigde Staten van Amerika, China en Rusland sloten zich echter niet aan bij dit systeem en dreigde met tegenmaatregelen, die de 'Europese economie als geheel direct zullen raken' (Stassen, 4 oktober 2011). Verder kan geconcludeerd worden dat de PVV'ers de rol van sociale arbitrage vervullen (representatie van sociale groepen) en confederalisten (nationale belangen representeren) zijn. De rol van *inventors* is ook herkenbaar in enkele speeches en vragen van de PVV'ers. Ze verwijzen namelijk naar problemen in Nederland die zij willen op lossen. Madlener stelt bijvoorbeeld een vraag over het feit dat Polen en andere arbeidsmigranten in Nederland uitkeringen ontvangen. Hij vraagt in dat verband ook of de

Europese Commissie bereid is de regels te veranderen, zodat Nederland ‘uitkeringsmigratie’ kan voorkomen (Madlener, 11 januari 2012).

6.2.2. De zweepfunctie en de ideologische speeches

De PVV’ers geven niet veel ideologische speeches. Daniël van der Stoep is de enige Europarlementariër die in totaal drie ideologische speeches heeft verzorgd. Hij gaf bijvoorbeeld een ideologische toespraak over de vrijheid van meningsuiting en ging daarbij in op de vraag waar de vrijheid van meningsuiting oorspronkelijk voor was bedoeld, en waarom het zo belangrijk is om vrijheid van meningsuiting te hebben. De vrijheid van meningsuiting in Nederland en Europa staat volgens hem onder druk, de islam is hier verantwoordelijk voor. Daarom pleit hij voor een ‘*first amendment*’ voor de Europese Unie. Hier kan dus van een ideologische speech gesproken worden, omdat er vooral abstracte politieke ideeën in voorkomen. Van der Stoep komt echter wel met een concrete oplossing, namelijk zijn voorstel voor een ‘*first amendment*’ (Van der Stoep, 7 september 2010). In een andere speech gaat hij vooral in op de rechtszaak tegen Geert Wilders, die vervolgd werd voor het ‘uiten van zijn mening’. Van der Stoep waarschuwt voor de ‘fascistische ideologie’ die de islam is. Hij legt uit dat de PVV vecht tegen de islamisering van Europa. Het Europees Parlement kan er volgens hem voor zorgen dat Europa niet islamiseert, en hij nodigt alle Europarlementariërs uit om samen met de PVV tegen de islamisering van Europa te vechten (Van der Stoep, 21 januari 2010). Dit is niet alleen een ideologisch speech, maar ook een speech waarin Van der Stoep de andere Europarlementariërs probeert te sturen in de richting van de PVV. Deze speech bevat dus ook een zweepfunctie. Hij geeft tot slot een pro-Israël speech. Deze speech is niet zuiver ideologisch, omdat Van der Stoep naar een concrete politieke kwestie verwijst, namelijk het verplaatsen van de diplomatieke vertegenwoordiging in Israël van Ramat Gan naar Jeruzalem (Van der Stoep, 18 januari 2011).

Madlener tracht net als Van der Stoep zijn collega-Europarlementariërs te mobiliseren voor bepaalde ideeën. Zo roept hij hen bijvoorbeeld op om samen met de PVV het volgende standpunt in te nemen ten aanzien van Egypte: ‘Egyptenaren, kies voor vrijheid en tegen de *sharia*!’ (Madlener, 16 februari 2011). Madlener geeft echter geen speeches die ideologisch zijn. De andere Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid doen dit ook niet. Hun speeches gaan over concrete politieke kwesties. Op basis van deze gegevens kan geconcludeerd worden dat de PVV’ers geen ideologen zijn. Daniël van der Stoep heeft maar drie ideologische speeches gegeven van de in totaal 37 door hem verzorgde spreekbeurten. Dit zijn te weinig speeches om deze Europarlementariër als ideoloog te typeren. In de speeches zijn slechts enkele malen aanwijzingen gevonden dat de PVV’ers de overige Europarlementariërs in een bepaalde richting willen sturen: de zogenaamde zweepfunctie. Dit is onvoldoende om de PVV als zweeppartij te typeren.

6.2.3. *Public orators: het taalgebruik van de PVV'ers en de persoonlijke aanvallen*

Sommige PVV'ers bezigen in hun speeches ruwe taal. Wederom zijn er verschillen tussen deze Europarlementariërs. Barry Madlener uit zich het vaakst ruw. Van de in totaal 58 speeches die hij gegeven heeft, gebeurt dat in 12 spreekbeurten. Guy Verhofstadt, moest bijvoorbeeld volgens Madlener zijn 'grote mond eens houden' (Madlener, 30 november 2011). Madlener valt ook geregeld mede-Europarlementariërs en Eurocommissarissen persoonlijk aan. Hij doet dit in 22 van zijn speeches. Hij zei bijvoorbeeld, dat de andere Europarlementariërs zich diep moesten schamen en dat ze zich maar al te graag 'laten belazeren' (Madlener, 5 mei 2010). In één van zijn speeches beledigde hij ook de oud-premier van Italië, Silvio Berlusconi. Hij moest volgens Madlener minder achter de vrouwen aanlopen en zich meer gaan bezighouden met het terugsturen van Afrikaanse immigranten (Madlener, 15 februari 2011). Madlener uit zich ook ruw als hij spreekt over Turkije en de Turkse premier Erdogan. Zo zei hij, dat Turkije zich laat vernederen om geld van de EU te krijgen en vroeg hij zich af, of Erdogan een man is, of een onderdanige lafaard (Madlener, 8 maart 2011). Een toespraak van de Poolse voorzitter typeerde hij als de 'aller-slechtste toespraak' die hij ooit gehoord had van een nieuwe voorzitter (Madlener, 6 juli 2011). Verder vroeg hij zich af, of de Franse minister van Buitenlandse Zaken, Alain Juppé 'gek geworden is' (Madlener, 30 november 2011). Daniël van der Stoep bezondigde zich ook enkele keren aan ruw taalgebruik. In 3 van de in totaal 37 speeches uit hij zich vrij ruw. Zo zei hij tijdens een spreekbeurt waarin hij een pleidooi hield tegen de islam: 'hou je bek man' tegen iemand in de zaal. Waarschijnlijk een Europarlementariër die protesteerde tegen zijn verhaal (Van der Stoep, 21 januari 2010). Hij zei later ook, dat een andere Europarlementariër niet goed bij haar hoofd is (Van der Stoep, 6 oktober 2010). Van der Stoep valt dan ook, net als Madlener andere Europarlementariërs en Eurocommissarissen persoonlijk aan.

De andere Europarlementariërs bezondigen zich nauwelijks aan ruwe taal. Laurence Stassen is in tegenstelling tot Barry Madlener vrij mild te noemen in het parlement, in die zin dat zij bijna nooit andere Europarlementariërs persoonlijk aanvalt, of zich ruw uit. Eén keer viel zij Barosso verbaal aan, maar dit is in vergelijking met Madlener vrij zachtaardig te noemen. Stassen zei tegen Barosso, dat hij alvast zijn bureau mocht gaan leegmaken en naar een andere baan mocht gaan zoeken (Stassen, 28 september 2011). Stassen verwijst enkele keren naar 'linkse hobby's' en voorstellen van 'socialistische snit' (Stassen, 27 september 2011 en Stassen, 6 april 2011). De andere PVV'ers zetten zich – met uitzondering van Louis Bontes - ook af tegen 'de elite' en de 'socialisten'. Auke Zijlstra zet zich af tegen de elite, maar niet tegen de 'linksen' en socialisten (Zijlstra, 14 december 2010). Lucas Hartong zet zich niet alleen af tegen de Brusselse elite, maar ook expliciet tegen het Europees Parlement en het gros van de Europarlementariërs, die er volgens hem alleen maar voor zichzelf zitten ten koste van de burger. De Europarlementariërs staan in zijn ogen ook compleet los van de realiteit (Hartong, 19 oktober 2010). Hij zei in één van zijn speeches, dat hij een uitnodiging had gekregen van de Begrotingscommissie voor een *cocktailparty*. 'Er moest worden gevierd dat het Europees

Parlement de begroting 2011 kon verhogen.’ Hij vindt dit ‘dansen op het graf van de burger’ (Hartong, 14 december 2010). Tot slot typeerde hij het Europees Parlement ook nog als een ‘grijs, grauw en geldverslindend monster’ (Hartong, 19 oktober 2010). Hartong is een enkele keer ruw in de mond, maar onderscheidt zich in zijn speeches ten aanzien van de andere PVV’ers door zijn humoristisch te noemen uitdrukkingen. Zo typeerde hij de Europese agentschappen als ‘praatclubs waar liters koffie doorheen gaan met als resultaat een onmeetbare brij van verslagen die geen hond leest’ (Hartong, 10 mei 2011). Louis Bontes en Auke Zijlstra vallen als enige PVV’ers andere Europarlementariërs niet aan.

De PVV’ers beledigen niet alleen verbaal in het EP, maar doen dat ook non-verbaal. Zij bleven bijvoorbeeld demonstratief zitten, nadat de laatste president van Tjecho-Slowakije, Vaclav Havel, een toespraak had gehouden in het EP. In deze redevoering was Havel volgens de PVV te positief over de ‘superstaat’ Europa (Van der Kris, 2010). Toen in het EP met één minuut stilte de slachtoffers van de Arabische Lente werden herdacht, stonden de PVV’ers als enige Europarlementariërs niet op (Van Gorp & Weel, 2012). De PVV’ers weigerden ook te applaudiseren voor de winnaars van de Sacharovprijs. Deze prijs wordt uitgereikt aan individuen of organisaties die zich inzetten voor de mensenrechten. De prijs werd dit keer door het EP uitgereikt aan activisten uit de Arabische Lente. Eén hiervan was de Syrische cartoonist Ali Ferzat. Zijn handen waren gebroken door Syrische veiligheidsagenten, zodat hij niet meer kon tekenen. Madlener verklaarde, dat ze niet wilden applaudiseren, omdat het EP de Arabische Lente ophemelt en de PVV bang is, dat de Arabische Lente uiteindelijk leidt tot de islamisering van deze landen (Bessems, 2011 en Wierenga, 2011). Volgens Madlener zijn veel betogers in Egypte dan ook helemaal niet uit op democratie, maar willen zij de *sharia* invoeren (Madlener, 16 februari 2011). Volgens hem kan er dan ook beter gesproken worden van een ‘Arabische Winter’ in plaats van een ‘Arabische Lente’ (Madlener, 8 februari 2012).

De PVV’ers zijn echter niet de enigen, die zich schuldig maken aan ruw taalgebruik en persoonlijke aanvallen. De Duitse socialist, Martin Schulz, de latere voorzitter van het EP, maakte Daniël van der Stoep in 2010 in het EP uit voor ‘fascist’. Van der Stoep vroeg aan commissievoorzitter Barroso, of hij en de Europese Commissie hun declaraties openbaar wilden maken. Nadat Van der Stoep beëindigd was, begon Schulz door de zaal te roepen en maakte daarbij de bewuste opmerking (Algemeen Dagblad, 2010 en Van der Stoep, 9 maart 2010). In november van datzelfde jaar werd de Europarlementariër Godfrey Bloom van de *UK Independence Party* uit het EP verwijderd, omdat hij Schulz in zijn betoog onderbrak en riep: ‘*ein Volk, ein Reich, ein Führer*’. De PVV’ers verlieten vervolgens ook de zaal, omdat Schulz niet uit de zaal was verwijderd, toen hij Van der Stoep uitmaakte voor ‘fascist’ (De Telegraaf, 2010). Schulz viel de PVV later weer aan en noemde Barry Madlener een ‘rascist’ (Reformatorisch Dagblad, 2012). Hij reageerde hierbij op een redevoering van Madlener waarin hij onder andere opsomde, waar Nederland niet op zit te wachten: ‘Nederland wil helemaal geen Poolse werklozen onderhouden. Wat we ook niet willen, zijn

Roemeense bedelaars en oplichters die onze straten onveilig maken. Wij willen geen Noord-Afrikaanse gelukzoekers die Europa islamiseren' (Madlener, 6 juli 2011). Volgens Schulz is in deze redevoering sprake van: '*offener Rassismus*' (Schulz, 6 juli 2011). Begin 2012 werd Schulz verkozen tot de voorzitter van het EP. Madlener herinnerde Schulz toen aan de belediging die hij had geuit aan Van der Stoep en vroeg of hij alsnog zijn verontschuldiging wilde maken (Madlener, 17 januari 2012).

Ik zou Barry Madlener en Daniël van der Stoep op basis van de verbale beledigingen wel als *public orators* willen typeren. De *public orators* kenmerken zich namelijk door onder andere hun beledigend optreden in het Europees Parlement. Dit is aantoonbaar in het handelen van Madlener en in mindere mate bij Van der Stoep. De andere PVV'ers deden ook mee aan de non-verbale beledigingen. Elke PVV'ers vertoont daarom in beperkte mate ook dit kenmerk van de *public orator*.

6.2.4. Gedrag van de PVV'ers conform het verkiezingsprogramma?

In het verkiezingsprogramma van de PVV (zie bijlage 6) zijn zes concrete punten genoemd: ten eerste opkomen voor de belangen van Nederland en er voor zorgen dat Nederland en niet de EU het voor het zeggen heeft in Nederland. Ten tweede, de uitgaven van Nederland aan de EU sterk verminderen. Ten derde, de islamisering van Nederland en Europa tegengaan, alsmede de massa-immigratie. Ten vierde geen verdere uitbreiding van de EU, dus geen nieuwe lidstaten. Ten vijfde, wil de PVV wel economische Europese samenwerking. Tot slot mag Turkije nooit lid worden van de EU (PVV, 2009, A).

Ten aanzien van de toetreding van Turkije stelt Barry Madlener veel vragen over de misstanden in Turkije en de misstanden in de relatie tussen Turkije en de EU. Dit onderwerp komt in 32 van zijn 108 gestelde vragen voor. Madlener geeft bijvoorbeeld aan dat de persvrijheid in Turkije het slechtste is van Europa en vraagt dan ook, of de Europese Commissie het met hem eens is, dat Turkije nooit lid kan worden van de Europese Unie (Madlener, 19 april 2011). Het onderwerp 'geen toetreding van Turkije tot de EU' komt 27 keer voor in zijn vragen. De andere Europarlementariërs van de PVV noemden het onderwerp 'Turkije' ook wel een paar keer in hun vragen, maar velen malen minder dan Barry Madlener. Zijlstra en Bontes stellen geen vragen over dit onderwerp. In zijn speeches gaat Madlener minder vaak in op het onderwerp 'Turkije'. In totaal komt dit onderwerp in 20 van zijn 58 speeches voor. Ten opzichte van de mede-PVV'ers houdt Madlener zich het meeste bezig met dit onderwerp. Stassen en Van der Stoep noemen Turkije ook wel een paar keer, maar niet zoveel als Madlener. Bontes, Zijlstra en Hartong noemen dit onderwerp niet in hun speeches.

Wat het onderwerp Turkije betreft, stelt Madlener ook diverse keren vragen over de situatie in Cyprus. Een kwestie die ook aan de orde komt in zijn redevoeringen. Dit land is sinds 1974 opgedeeld in een Turks en een Grieks gedeelte. In zijn vragen verzet Madlener zich tegen de Turkse 'bezetting'

van Cyprus. In één van zijn schriftelijke vragen stelt hij bijvoorbeeld aan de orde dat Turkije, het noorden van Cyprus wil annexeren. Hieruit blijkt volgens Madlener, dat Turkije nooit lid kan worden van de EU en dat de toetredingsonderhandeling moeten stoppen. Dit laatste benadrukt hij in de meeste vragen die hij stelt omtrent Cyprus (Madlener, 7 maart 2012). In Cyprus is Madlener volgens zichzelf ‘een held’ (Van der Kris, 2010). Tot slot hebben Madlener, Stassen, Bontes en Van der Stoep een ontwerpresolutie ingediend over Turkije. In deze ontwerpresolutie verzoeken zij de besprekingen met Turkije voor de toetreding van dit land tot de EU direct te beëindigen. Er mag geconcludeerd worden, dat het onderwerp ‘geen toetreding van Turkije tot de EU’ voldoende wordt behandeld door de PVV. Op dit punt handelt de PVV-fractie dan ook conform het verkiezingsprogramma.

Tabel 8: Typische vragen omtrent ‘Turkije’

Schriftelijke vragen	Ingediend door:
Somaliërs via Turkije naar EU	Madlener en Auke Zijlstra
Turkije denkt over het annexeren van Noord-Cyprus	Madlener
Turkije pakt wederom tientallen journalisten op	Madlener
Turkije ondermijnt wederom sancties tegen Iran	Madlener
60 % van de Turken tegen toetreding tot de EU	Madlener
Hoofddoeken mogen weer op universiteiten Turkije	Madlener

In deze scriptie is al eerder vermeld, dat de PVV’ers in hun vragen en speeches vooral opkomen voor de belangen van Nederland en de Nederlandse burgers. De Europarlementariërs van de PVV benadrukken in enkele speeches en vragen dat bepaalde taken niet door de EU uitgevoerd moeten worden, maar dit op nationaal niveau te laten geschieden. Dit is conform het verkiezingsprogramma: de PVV wil namelijk niet alleen opkomen voor de belangen van Nederland, maar er ook voor zorgen dat veel taken weer in handen komen van de Tweede Kamer. De PVV’ers verwijzen in hun speeches vaak naar het feit dat Nederlanders te veel betalen aan de Europese Unie. Madlener legt bijvoorbeeld in een toespraak uit, dat Nederland drie keer meer betaalt dan andere rijke landen. Deze ‘misstand’ moet volgens hem zo snel mogelijk stoppen (Madlener, 16 december 2009). De andere PVV’ers doen dit ook geregeld. Dit is dus conform het verkiezingsprogramma. Het volgende punt uit het verkiezingsprogramma is, dat de PVV geen verdere uitbreiding wil van de EU. Dus geen nieuwe lidstaten erbij. Alle PVV’ers- met uitzondering van Laurence Stassen en Louis Bontes - besteden hier aandacht aan in hun vragen en/of speeches. De PVV is verder alleen voorstander van economische samenwerking: in de vragen en speeches spreken de PVV’ers zich enkele keren positief uit over de economische samenwerking. Laurence Stassen laat zich het meeste van alle PVV’ers positief uit over de economische samenwerking. Ze zet zichzelf bijvoorbeeld in voor economische vrijheid en verzet zich tegen voorstellen ten aanzien van de interne markt die van ‘socialistische snit’ zijn (Stassen, 6 april 2011). Enkele PVV’ers behandelen dit onderwerp niet. Het

onderwerp ‘economische samenwerking’ wordt echter wel behandeld door de PVV. Ook dit gedrag is conform het verkiezingsprogramma.

Tot slot staat in het verkiezingsprogramma van de PVV dat de islamisering en de massa-immigratie moeten stoppen (PVV, 2009, A). Van alle PVV’ers besteedt Barry Madlener de meeste aandacht aan de islam en islamisering. Hij noemt deze onderwerpen in 18 van zijn speeches en 19 keer in zijn vragen, bijvoorbeeld met betrekking tot de toetreding van Turkije tot de EU. Zo stelt hij dat Turkije steeds sneller afglijdt naar een islamitische staat (Madlener, 18 oktober 2010). Madlener noemt de islam/islamisering meestal in combinatie met andere onderwerpen. ‘Turkije’ maakte bijvoorbeeld Geert Wilders uit voor racist en fascist. Madlener noemt dit ‘een schandelijke, onjuiste vergelijking! Want kritiek op de islamitische ideologie moet natuurlijk altijd mogelijk zijn’ (Madlener, 18 november 2009). De andere PVV’ers noemen de islam en islamisering een stuk minder in hun speeches en vragen dan Madlener. Laurence Stassen stelt vooral vragen en geeft speeches over islamitische vrouwen en hun achtergestelde positie in de islamitische gemeenschappen in Europa (Stassen, 8 februari 2010). Daniël van der Stoep uit zich samen met Madlener het sterkst tegen de islam. Van der Stoep noemt in één speech de islam ‘een intolerante fascistische ideologie’ en zegt dat de islam een ideologie is ‘die respect eist, maar het niet geeft’ (Van der Stoep, 21 januari 2010). Madlener noemt in een andere speech de islam een ‘verwerpelijke barbaarse ideologie’ (Madlener, 16 december, 2009) Van der Stoep stelt ook veel vragen omtrent islamitisch terrorisme. In een aantal van zijn speeches komt dit onderwerp eveneens naar voren. De andere Europarlementariërs van de PVV noemen in hun speeches of vragen ook enkele keren het islamitische terrorisme. Madlener is de enige die dit niet doet.

Het verzet tegen de islamisering van Europa is sterk verbonden met het verzet tegen de immigratie in Europa (PVV, 2009, A). Het meeste van alle PVV-Europarlementariërs besteden Van der Stoep en Madlener in hun speeches en vragen aandacht aan het onderwerp ‘anti-immigratie’. Madlener noemt dit in 13 van zijn speeches en in 9 van zijn vragen. Van der Stoep noemt dit in 10 speeches en in 24 van zijn vragen. In 15 van de vragen van Zijlstra komt een anti-immigratiestandpunt naar voren. Hij stelt hier dan ook de meeste vragen over. Dit zijn opmerkingen waaruit blijkt dat deze PVV’ers immigratie willen tegengaan. Van der Stoep en Madlener vonden het bijvoorbeeld een goed idee om een hek op de grens van Griekenland en Turkije te plaatsen om illegale immigratie tegen te gaan (Van der Stoep & Madlener, 24 januari 2011). De andere Europarlementariërs van de PVV - behalve Hartong - behandelen in hun speeches of vragen het onderwerp ‘immigratie’ echter een stuk minder dan Madlener, Zijlstra en Van der Stoep. Er kan geconcludeerd worden, dat de PVV’ers handelen in overeenstemming met het verkiezingsprogramma, wat op zich betekent dat de PVV’ers de rol van de *partisan* vervullen.

Tabel 9: Typische vragen omtrent immigratie

Schriftelijke vragen	Ingediend door:
Opnieuw duizenden Noord-Afrikaanse migranten naar Lampedusa	Van der Stoep
Tsunami van kansloze immigranten	Van der Stoep
In Europa geboren kind geeft ouders verblijfsrecht	Van der Stoep
Grieks hek moet migranten uit Turkije weren	Van der Stoep en Madlener
Illegale immigratie grenzen Europese Unie	Madlener en Van der Stoep
Stop met arbeidsmigratie!	Zijlstra

6.2.5. Geldverspilling en andere misstanden in de EU

De PVV'ers spuien veel negatieve informatie over de EU. Lucas Hartong geeft in 22 van zijn 37 spreekbeurten negatieve informatie over de EU. Hij doet dat in 42 van de 61 door hem gestelde vragen. Het spuien van negatieve informatie over de EU, is dus één van de voornaamste bezigheden van Lucas Hartong. Hij wijst er in zijn speeches zeer vaak op, hoe geldverspillend het Europese Parlement en de Europese Unie in haar totaliteit zijn. Hij noemt hierbij 'geldverspillende' projecten, zoals 'een totaal overbodig en schrikbarend duur Europees tv-kanaal, een satellietprestigeproject genaamd Galileo, wat steeds meer uitloopt op een financiële ramp' (Hartong, 24 maart 2011). Hartong stelt ook een vraag naar aanleiding van de kosten die gepaard gaan met het invoeren van een nieuw logo voor de Europese Commissie. De 'oude enveloppen, briefpapier, folders en dergelijke worden weggegooid', waardoor de kosten veel hoger komen te liggen, namelijk meer dan 5 miljoen. Hartong vraagt zich af, of de Europese Commissie dit verantwoord vindt in tijden van economische recessie, tijden waarin de burgers 'hun best moeten doen om de financiële eindjes aan elkaar te knopen' (Hartong, 25 januari 2012).

Tabel 10: Typische vragen omtrent geldverspilling en misstanden

Schriftelijke vragen	Ingediend door:
Kosten Galileo-satellietprogramma	Stassen en Hartong
Corrupt Tsjaad krijgt 229 miljoen euro van EU	Madlener
Ontwikkelingshulp voor dictaturen	Madlener
EU steekt miljoenen in meest bizarre en onzinnige hulpprojecten	Hartong en Madlener
Zwendel met EU-subsidie bij Nederlands ‘moskeeverzamelgebouw’	Hartong
Breedbandinternet voor de gehele EU kost 270 miljard euro	Hartong en Stassen

Ook Barry Madlener houdt zich veel bezig met het stellen van vragen omtrent de verspilling van geld en misstanden in de Europese Unie. Hij noemt dit in 32 van zijn vragen. Veel van deze vragen gaan over het toezenden van ontwikkelingsgeld van de EU naar dictaturen. Madlener vindt bijvoorbeeld, dat Zimbabwe geen ontwikkelingsgeld meer moet krijgen van de EU, op grond van uitspraken waaruit blijkt dat president Mugabe homoseksuelen haat. Mugabe deed namelijk een uitspraak waarin hij zei, dat homo's erger zijn dan varkens (Madlener, 8 december 2011). Madlener stelde samen met Hartong een vraag over het feit dat de EU geld steekt in de 'meest bizarre en onzinnige hulpprojecten'. In deze vraag gaven zij aan dat de EU geld geeft aan onder andere 'een fitnesscentrum voor honden in Hongarije' en 'een dansproject in Burkina Faso'. Hartong en Madlener vragen, of Europese Commissie bereid is direct te stoppen met het verstrekken van ontwikkelingshulp aan landen die lid zijn van de Organisatie van de islamitische Conferentie, waaronder Sierra Leone en Mozambique (Hartong & Madlener, 10 mei 2011). De andere Europarlementariërs van de PVV houden zich ook veel bezig met het melden van misstanden en geldverspilling in de EU. Laurence Stassen stelt bijvoorbeeld een serie vragen over de kosten en de misstanden omtrent het satellietnavigatiesysteem Galileo (Stassen & Hartong, 7 december 2010). Stassen wijst ook op de misstanden met betrekking tot dieren in de EU. Zo stelt zij een vraag over de slechte omstandigheden waaronder paarden naar de slachterij worden vervoerd (Stassen, 22 februari 2010). Van der Stoep wijst het meeste van alle PVV-Europarlementariërs op misstanden ten aanzien van dieren. Corruptie in de EU laat de PVV evenmin onbesproken. Zijlstra vermeldt bijvoorbeeld in een vraag, dat de EU te kampen heeft met corruptie. Deze corruptie is volgens hem vooral aanwezig in de Oost-Europese Landen (Zijlstra, 5 januari 2012). Van der Stoep gaat in dit verband veel in op het gebrek aan transparantie in de EU. Zo wil hij dat de declaraties van de Europese Commissie in de openbaarheid worden gebracht (Van der Stoep, 9 maart 2010).

Uit de literatuur blijkt dat de *public orators* veel negatieve informatie spuien over de Europese Unie. Aangezien alle PVV-Europarlementariërs zich bezighouden met het melden van misstanden en de verspilling van geld in de EU, en het voor sommige PVV'ers zelfs een overheersende activiteit is, kunnen de PVV'ers op basis van deze gegevens het beste als *public orators* omschreven worden. De *public orators* wijzen er op dat het EP ondemocratisch is. De PVV doet dit ook tot op zekere hoogte. Hartong wijst erop dat de 'euro-elite' niet verkozen is (Hartong, 7 juli 2010) en dat het Europees Parlement totaal geen idee heeft wat de burger bezighoudt (Hartong, 19 oktober 2010). Van der Stoep zegt, dat het parlement er zit om de eigen 'plannetjes' te verwezenlijken. Het parlement zou er volgens hem moeten zitten voor de burger (Van der Stoep, 12 november 2009).

6.2.6. Policy advocates: generalisten of specialisten?

Uit het interview met Barry Madlener blijkt, dat de PVV'ers zich specialiseren op bepaalde gebieden. Het is ook gebruikelijk dat Europarlementariërs zich specialiseren op een aantal onderwerpen (Europa Nu, 2012, B). Hartong houdt zich bezig met budget en budgetcontrole, Zijlstra met juridische vragen en immigratie. Stassen houdt zich bezig met interne markt en transport en Madlener zelf houdt zich vooral bezig met Turkije (Interview, 9 mei 2012). Dit blijkt ook uit het onderzoek naar de parlementaire activiteiten van de PVV'ers. Madlener stelt veel vragen met betrekking tot Turkije, hij doet dit in mindere mate in zijn speeches. In zijn speeches noemt hij andere zaken, zoals de problemen met Griekenland, anti-islamisering en anti-immigratie. Laurence Stassen richt in haar speeches en vragen de focus voornamelijk op 'infrastructuur/bedrijfsleven' en de interne markt, in de tabellen in bijlage 2 en 3 aangegeven als 'economische vrijheid'. Ze houdt zich ook veel bezig met andere onderwerpen. Zijlstra behandelt in zijn speeches en vragen inderdaad onderwerpen omtrent immigratie. Hartong houdt zich – zoals al vermeld – veel bezig met 'geldverspilling'. Bij Bontes is het lastiger om een duidelijke specialisatie te zien, aangezien hij maar één jaar Europarlementariër is geweest. Hij legde de nadruk wel op islamitisch terrorisme en Israël. Van der Stoep hield zich veel bezig met immigratie, Israël en islamitisch terrorisme.

Er is dus aan de hand van de parlementaire activiteiten een specialisatie zichtbaar. Ondanks het feit dat de PVV'ers diverse onderwerpen behandelen, is het aantal daarvan beperkt. De rol van specialist is een sub-rol van de *policy advocate*. Uit bijlage 2 en 3 blijkt, dat de PVV'ers niet alleen Nederland en de Nederlandse burgers vertegenwoordigen, zoals de *constituency members*. De PVV'ers willen ook bepaalde beleidspunten realiseren. Dit komt in grote lijnen hierop neer: geen toetreding van Turkije tot de EU, minder immigratie, alleen economische samenwerking, tegengaan van de islamisering van Europa en Nederland en tot slot geen nieuwe lidstaten toelaten tot de EU. Getalsmatig noemen de PVV'ers de verschillende beleidspunten meer dan het 'opkomen voor Nederland'. Ik zou op basis hiervan niet willen concluderen dat de PVV'ers 'meer' *policy advocates*

zijn dan dat zij *constituency members* zijn. Bij de PVV'ers overlapt namelijk vaak het opkomen voor de belangen van Nederland met het nastreven van een bepaald beleid. In de tabellen die zijn opgenomen in de bijlage wordt 'opkomen voor het Nederlandse belang' alleen geteld als de PVV'ers hier in hun speeches en vragen naar verwijzen. Het kan natuurlijk zo zijn, dat hoewel een PVV'er in zijn/haar speech of vraag 'het Nederlandse belang' niet noemt, hij/zij dit wel nastreeft. Als de PVV'ers bijvoorbeeld een anti-immigratiegeluid laten horen, zouden ze dit kunnen doen, omdat zij bijvoorbeeld minder immigratie in Nederland verlangen.

7. Welke rollen denken de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid te vervullen?

7.1. Policy advocates en representatieve rolopvattingen

Uit het interview met Barry Madlener en de vragenlijst ingevuld door Auke Zijlstra blijkt dat beiden de rolopvatting van *policy advocate* hebben. Op de vraag welk doel zij willen bereiken, noemden zij bepaalde beleidspunten. Auke Zijlstra gaf aan dat de PVV het EP wil afschaffen en de samenwerking tot een vrijhandelszone wil terugbrengen, 'waar een sterk gereduceerde Commissie zorg voor draagt'. Het vetorecht moet ook weer toegekend worden aan het Nederlandse parlement (Vragenlijst, 9 mei 2012). Barry Madlener noemde de volgende zaken: 'minder Europa, Turkije mag geen lid worden van de Europese Unie, we willen ons geld en bevoegdheden terug' (Interview, 9 mei 2012). De PVV'ers noemden uit zichzelf bijvoorbeeld niet een andere, representatieve rolopvatting, of dat zij willen opkomen voor Nederlandse belangen. Toen ik later naar de focus van representatie vroeg, ofwel wie of wat zij vertegenwoordigen in het EP, waren zij wel in staat hier antwoord op te geven. Dit toont aan dat zij wel een representatieve rolopvatting hebben, maar dat de rolopvatting van *policy advocate* overheersend is.

Auke Zijlstra zei, dat hij de Nederlandse bevolking representeert en de standpunten van de PVV (Vragenlijst, 9 mei 2012). Madlener stelde, dat hij de PVV-kiezer en het 'algemeen Nederlandse belang' representeert in het Europees Parlement (Interview, 9 mei 2012). Ten aanzien van de stijl van representatie gaven beide Europarlementariërs aan, dat zij stemmen volgens het partijstandpunt. Auke Zijlstra gaf aan, dat het 'verkiezingsprogramma leidend is' (Vragenlijst, 9 mei 2012). Uit deze antwoorden kan een aantal conclusies worden getrokken. Ten aanzien van de stijl van representatie hebben beide Europarlementariërs een partijoriëntatie, aangezien het partijstandpunt leidend is bij het stemmen. Ten aanzien van de focus van representatie blijkt dat Madlener en Zijlstra ook een partijoriëntatie hebben. Een Europarlementariër met een partijoriëntatie vindt het belangrijk om de kiezers van de partij, of de standpunten van de partij te vertegenwoordigen. Zowel Madlener als Zijlstra heeft de roloriëntatie van de *constituency representative* die nationaal is georiënteerd. Beide Europarlementariërs zeiden namelijk, dat zij Nederland of de Nederlandse bevolking representeren.

Madlener en Zijlstra hebben diverse malen per week contact met hun kiezers. Auke Zijlstra zei, dat dit contact voornamelijk via de e-mail plaatsvindt en soms via de telefoon (Vragenlijst, 9 mei 2012). Madlener zei, dat dit contact plaatsvindt via e-mail, telefoon, door rechtstreeks contact met bezoekers in het Europees Parlement en als hij in Nederland op bezoek is (Interview, 9 mei 2012). Beide Europarlementariërs zeiden, dat zij klachten of vragen van burgers ter sprake brengen in hun speeches en/of vragen. Zijlstra vermeldde, dat dit een waardevolle bron van informatie voor hem is. Hij heeft bijvoorbeeld een vraag gesteld over wantoestanden bij het dierentransport naar Turkije naar aanleiding van contact met bezorgde burgers (Vragenlijst, 9 mei 2012). Madlener zegt dat het voorkomt, dat hij klachten van burgers in speeches of vragen behandelt. Hij krijgt zeer veel e-mails van burgers waarin zij klachten of misstanden ten aanzien van de EU melden. Hij neemt hier kennis van en probeert hier een 'politiek antwoord op te geven' (Interview, 9 mei 2012). Deze antwoorden wijzen op de rol van *welfare officer*. Dit houdt namelijk in dat de Europarlementariër enkele keren per week contact heeft met zijn kiezers en zich bezig houdt met individuele problemen van kiezers. Ik kreeg bij Madlener echter meer het idee dat hij dit gebruikt als 'inspiratiebron' en niet zo direct individuele klachten/misstanden van burgers zal behandelen in het Europees Parlement. Madlener en Zijlstra gaven in dit verband ook aan dat zij opkomen voor respectievelijk het algemene Nederlandse belang en de Nederlandse bevolking. Dit toont aan dat zij dus ook *local promoters* zijn, en dus niet alleen voor individuele kiezers opkomen.

7.2 Een combinatie van pragmatici en *public orators*

Madlener wil zijn doelen bereiken door allereerst te stemmen en ziet dit ook als zijn belangrijkste parlementaire activiteit. Hiernaast noemt hij de debatten waarin ze 'van zich laten horen'. Verder stellen de fractieleden veel vragen, geven interviews in de media, amenderen voorstellen en voeren oppositie in commissies. Hij ziet het voeren van oppositie als zijn belangrijkste taak en gebruikt hierbij alle middelen die hij als politicus tot zijn beschikking heeft (Interview, 9 mei 2012). Het gegeven dat Madlener het voeren van oppositie als zijn belangrijkste taak ziet, wijst erop dat hij de rol van *public orator* vervult. De *public orator* ziet dit namelijk als zijn belangrijkste taak. Madlener geeft echter niet aan, dat hij zijn speeches en vragen de belangrijkste manier vindt om zijn doel te bereiken. Op dit punt is Madlener afwijkend van de *public orator* en zou eerder gezegd kunnen worden dat hij de rol van pragmaticus vervult. De pragmaticus gebruikt namelijk een reeks van instrumenten om zijn doelen te bereiken en ziet zijn speeches niet als zijn belangrijkste instrument. Barry Madlener geeft in het interview aan dat hij concrete resultaten wil behalen in het Europees Parlement. Hij noemt hierbij een aantal voorbeelden, zoals het tegengaan van 'de slechte uitgaven van de EU' en het tegengaan van de vorming van de politieke unie. Dit toont aan, dat Madlener niet alleen oppositie wil voeren, maar ook daadwerkelijk wat wil bereiken. Dit wijst wederom op de rol van pragmaticus. Hij vindt het verder ook nuttig om lid te zijn van commissies. Hij wil hier ook concrete resultaten behalen, ondanks het feit

dat het volgens hem wel vooral oppositie voeren is tegen ‘heersende opvattingen’. In deze commissies wil hij aandacht vragen voor onderwerpen die belangrijk zijn voor de PVV. Soms lukt het om succes te boeken. Madlener zegt ook, dat het verschilt per onderwerp, hoe vaak hij bij een commissievergadering aanwezig is. Als het over Turkije of over de uitbreiding van de EU gaat, is hij vaak aanwezig. Het gegeven dat Madlener deelneemt aan de commissies en hier concrete resultaten wil behalen, wijst op de rol van de pragmaticus. Ondanks het feit dat Barry Madlener deelneemt aan de commissies, geeft hij toe dat het werk in de commissies niet zichtbaar is. ‘De pers ziet het niet’. Madlener zegt dan ook, dat de nadruk ligt op het werk in de plenaire zaal. Dit wijst dan weer op de rol van de *public orator*. Er is hier dus sprake van een mix tussen enerzijds de rol opvatting van pragmaticus en die van *public orator*.

Auke Zijlstra kan eerder als pragmaticus omschreven worden. Er zijn echter ook kenmerken van de *public orator* te onderscheiden. Hij zegt dat hij in feite alle parlementaire activiteiten en taken belangrijk vindt om zijn doelen te bereiken. De belangrijkste parlementaire activiteit die hij vervult, is volgens hem zelf, het stemmen. Zijlstra wil ook net als de pragmaticus concrete resultaten behalen. Hij spreekt hierbij over ‘korte termijn en lange termijn doelen’. Hij vindt het ‘cruciaal’ om lid te zijn van commissies. Hij is om die reden veel aanwezig in de commissies waarin hij participeert, en wil net als Madlener een meer oppositionerend geluid laten horen. Deze opstelling van oppositie voeren wijst op de rol van de *public orator*. Hij vindt hij het belangrijk om het publiek te overtuigen en te informeren over de standpunten van de PVV om op die manier zijn doelen te bereiken. Dit is ook een kenmerk van de *public orator*. Uit andere punten blijkt weer de rol opvatting van de pragmaticus. Zijlstra werkt namelijk samen met zowel Nederlandse als niet-Nederlandse Europarlementariërs van andere partijen. De pragmaticus werkt samen met andere Europarlementariërs. Dit in tegenstelling tot de *public orator* die hier geen interesse in heeft (Vragenlijst, 9 mei 2012).

Barry Madlener werkt evenals Zijlstra samen met zowel Nederlandse als niet-Nederlandse Europarlementariërs. Doordat de PVV echter in Nederland ‘de enige echte eurosceptische partij is’, zegt Madlener dat ze vooral samen werken met andere eurosceptische partijen, zoals de *UK Independence Party* en de *Dansk Folkeparti*. Daarnaast probeert hij met Nederlandse Europarlementariërs gezamenlijke belangen te vinden. Vooral met Bas Belder van de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) kan de PVV inhoudelijk het beste samenwerken van alle Nederlandse Europarlementariërs. Hij typeert de relatie met andere Europarlementariërs niet als slecht, maar als een professionele relatie. Op basis hiervan zou ik Madlener ook als pragmaticus willen typeren. De *public orator* heeft namelijk een slechte relatie met de andere Europarlementariërs en werkt niet samen met andere Europarlementariërs. De pragmaticus daarentegen heeft wel een goede relatie met andere Europarlementariërs en werkt ook met hen samen. Verder komt het volgens Madlener wel eens voor, dat de PVV-fractie instemt met voorstellen waar zij het niet geheel mee eens is (Interview, 9 mei 2012). Het feit dat hij wel eens instemt met voorstellen waar hij het niet geheel mee eens is, wijst op

de rol van de pragmaticus en niet op de *socialized* MEP. Deze laatste rol is namelijk bereid om regelmatig compromissen te sluiten met andere Europarlementariërs.

Madlener geeft aan, dat hij niet uit protest tegenstemt in het Europees Parlement. Hij stemt tegen, omdat hij het niet eens is met de voorstellen. Het parlement houdt zich namelijk bezig met zaken die slecht zijn voor Nederland. Er wordt volgens hem ‘altijd’ naar de inhoud gekeken van de voorstellen (Interview, 9 mei 2012). Zijlstra noemt hierbij dat hij veel tegenstemt, omdat bijna alle voorstellen strijdig zijn met de visie van de PVV, ‘schaden de soevereiniteit van Nederland en zijn strijdig met het principe van subsidiariteit’ (Vragenlijst, 9 mei 2012). Dit sluit dan uit, dat de zij de rol van *absentee* vervullen. De *absentee* stemt namelijk vooral uit protest tegen. In de PVV-fractie wordt volgens Madlener ook besproken, hoe er gestemd gaat worden. Dit is echter niet bij iedere stem zo, de grote lijnen worden aan elkaar verteld en bij twijfel overleggen ze het met elkaar (Interview, 9 mei 2012). Dit wijst er wederom op, dat Madlener de rol vervult van *public orator*. De *public orator* bespreekt namelijk, hoe hij gaat stemmen. Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat deze Europarlementariërs zowel pragmatici zijn als *public orators*

7.3. Ambitie en specialisering

Auke Zijlstra heeft de ambitie om een andere taak in het Europees Parlement te vervullen naast zijn huidige functie, zoals de functie van rapporteur (Vragenlijst, 9 mei 2012). Barry Madlener ziet weinig in een taakverruiming. Hij zou deze functies wel willen vervullen, indien er meer evenwicht is in het parlement. Zolang de nadruk ligt op het uitdelen van geld aan andere landen, ziet hij er niets in. Hij zegt ook, dat het rapport zou worden weggestemd als hij dat zou schrijven over ‘Turkije mag nooit lid worden’ (Interview, 9 mei 2012). Op basis van deze antwoorden zou ik deze Europarlementariërs niet als *ministerial aspirants*, die vooral geïnteresseerd zijn in carrière maken, willen typeren. Deze conclusie wordt versterkt, door het gegeven dat beide Europarlementariërs dit niet als hun doel noemden. In deze scriptie is hiervoor al vermeld, dat de Europarlementariërs van de PVV zich specialiseren op bepaalde gebieden. Madlener specialiseert zich bijvoorbeeld hoofdzakelijk op Turkije (Interview, 9 mei 2012). Zijlstra noemt de commissies waar hij in zit, waarin steeds weer andere onderwerpen actueel zijn. Hiernaast houdt laatstgenoemde zich bezig met dierenwelzijn en Israël (Vragenlijst, 9 mei 2012). Op basis van deze gegevens kan geconcludeerd worden, dat deze Europarlementariërs specialisten zijn, aangezien zij zich bezighouden met een beperkt aantal onderwerpen. Dit is echter, zoals gezegd, gebruikelijk in het EP (Europa Nu, 2012, B).

7.4. Partijman, *parliament man* en het standpunt ten aanzien van lobbyisten

Madlener zegt dat hij ‘even naar 100%’ volgens het partijstandpunt stemt. Hij geeft hierbij wel aan, dat niet alles in het verkiezingsprogramma staat. Hierdoor stemt hij ‘in de geest van het verkiezingsprogramma’. Op basis van dit antwoord kan Barry Madlener als een partijman omschreven worden. De partijman stemt mee met de partij op de belangrijkste punten (Interview, 9 mei 2012). Zijlstra kon hier geen antwoord op geven. Dit was bij enkele vragen het geval. Zijlstra staat niet positief of negatief tegenover lobbyisten. Hij noemt ze ‘bestaande actoren in een politiek proces’. Hij geeft aan ‘bij gelegenheid’ contact te hebben met lobbyisten (Vragenlijst, 9 mei 2012). Ik zou hem op basis van dit antwoord kunnen typeren als een *neutral*. Barry Madlener staat eveneens niet negatief of positief tegenover lobbyisten. ‘Het is geen verboden activiteit, het is prima dat burgers, bedrijven of organisaties voor hun belangen opkomen.’ Hij zegt wel, dat de hij op zijn ‘hoede’ is voor lobbyisten. Een ‘heleboel lobbyisten proberen je te beïnvloeden en gebruiken daarbij misschien methodes die niet geoorloofd zijn, en uiteindelijk volgen wij onze eigen lijn’. Hij heeft ook ‘af en toe’ contact met lobbyisten, maar ‘het is niet zo dat zij hier de deur plat lopen’ (Interview, 9 mei 2012). Madlener zou ik op basis van dit antwoord kunnen typeren als een *neutral*. De *neutral* vindt deze groepen niet echt belangrijk en staat neutraal tegenover de lobbyisten. Ik vroeg aan beide Europarlementariërs, of zij het leuk vinden om Europarlementariër te zijn. Zijlstra vindt het een eer en een fantastische ervaring (Vragenlijst, 9 mei 2012). Madlener vindt het leuk, omdat de PVV succesvol is. Hij is er trots op en vindt het een eer om in het Europees Parlement voor de Nederlandse kiezer op te treden. Hij vindt het ook een eer om de Nederlandse taal in de plenaire zaal te laten horen (Interview, 9 mei 2012). Ik wilde met deze vraag achterhalen, of beide Europarlementariërs *parliament men* zijn. Ik kan concluderen, dat ze dit niet zijn. Ze hadden in zo’n geval moeten zeggen, dat zij de kameraadschap in het parlement mooi vinden, of iets in die richting.

Conclusie

Uit dit onderzoek blijkt dat de Europarlementariërs van de PVV zelf aangeven, dat zij de rol van *policy advocate* vervullen. Ze willen namelijk bepaalde beleidspunten bereiken in het EP. De antwoorden van de PVV’ers wijzen duidelijk in de richting van een representatieve rolopvatting, hoewel zij dit niet uit zichzelf aangeven. Voor Madlener en Zijlstra is dit een partijoriëntatie en behorende tot de rolopvatting van de *constituency representative* die nationaal georiënteerd is. Zijlstra representeert namelijk de Nederlandse bevolking en de standpunten van de PVV. Madlener representeert de PVV kiezer en het ‘algemene Nederlandse belang’. Hier geven zij dus de focus van representatie aan. Ten aanzien van de stijl van representatie hebben beide Europarlementariërs een partijoriëntatie. Zij stemmen namelijk volgens het partijstandpunt en stemmen niet direct wat hun kiezers willen, zoals de *delegate* doet. Evenmin stemmen zij volgens hun eigen geweten of inzicht,

zoals de *trustee* doet. Zijlstra en Madlener zijn ook *welfare officers*. Ze hebben namelijk geregeld contact met burgers en kiezers en nemen de klachten van burgers over de EU in hun speeches en vragen op. Bij Madlener is dit naar mijn inzicht minder het geval. Beide Europarlementariërs zijn ook te kenschetsen als *local promoters*: ze representeren Nederland ook als geheel.

Uit de analyse van de parlementaire activiteiten komt naar voren, dat het streven naar een bepaald beleid belangrijker is dan de representatie van Nederland. Dit wijst op de rol van de *policy advocate*. Toch komt de vertegenwoordiging van Nederland en de Nederlandse burgers wel veel voor in hun speeches en vragen. Ik zou op basis van het onderzoek naar de parlementaire activiteiten niet kunnen concluderen, dat het streven naar een bepaald beleid belangrijker is voor de PVV dan de representatieve functie. De Europarlementariërs van de PVV kunnen op basis van het onderzoek naar de parlementaire activiteiten, ten aanzien van representatie, het beste getypeerd worden als *constituency representative*, die opkomen voor het nationaal belang. De PVV'ers vervullen de sub-rol van *local promoters*. Zij representeren Nederland namelijk in zijn totaliteit en spreken niet vaak over individuele burgers. Zoals eerder aangegeven, zijn er wel verschillen tussen de fractieleden aanwijsbaar. Hartong representeert bijvoorbeeld niet alleen Nederland, maar ook Zeeland specifiek. Dit is dus regionale representatie. Bij de Europarlementariërs van de PVV zijn in mindere mate ook de volgende roloriëntaties ten aanzien van representatie gevonden: sociale arbitrage en een confederale roloriëntatie. De eerste rol houdt in, dat de PVV'ers sociale groepen representeren. De tweede rol betekent dat zij het nationale belang vertegenwoordigen. In enkele speeches is tevens de rol van *inventor* herkenbaar, omdat zij de problemen in Nederland willen oplossen. Tot slot komen sommige PVV'ers op voor Europese belangen. Ik zou ze op basis hiervan echter niet willen typeren als Europese evangelisten, gezien de eurosceptische standpunten van de PVV.

De Europarlementariërs geven aan dat zij zowel de rol van pragmaticus vervullen, als de rol van de *public orator*. Madlener en Zijlstra vervullen de rol van *public orator*, omdat zij het van belang achten oppositie te voeren in het Europees Parlement en in de commissies waarin zij zitting hebben. Zijlstra wil het publiek overtuigen en informeren over de PVV standpunten. Madlener zegt dat het zwaartepunt van zijn werk in de plenaire zaal ligt en dat hij bespreekt, hoe er gestemd gaat worden. Beide Europarlementariërs zijn pragmatici, omdat zij alle parlementaire activiteiten belangrijk vinden om hun doelen te bereiken. Ze zijn ook pragmatici, omdat ze het stemmen zien als de belangrijkste parlementaire activiteit. Tevens willen beide Europarlementariërs niet alleen maar oppositie voeren, maar ook daadwerkelijk resultaten behalen. Beiden vinden het belangrijk om lid te zijn van commissies en zijn veel aanwezig. Ook andere zaken wijzen op de rol van pragmaticus. Zo werken beide Europarlementariërs samen met andere Europarlementariërs. Deze relatie typeren zij niet als slecht. Madlener is ertoe bereid compromissen te sluiten, en Madlener en Zijlstra stemmen niet uit protest tegen.

Uit het onderzoek naar de parlementaire activiteiten zijn aanwijzingen gevonden dat de PVV'ers de rol van zowel *public orators* als van pragmatici vervullen. Van der Stoep en Madlener uiten ruwe taal en vallen andere Europarlementariërs persoonlijk aan. Madlener doet dit het meeste van alle PVV'ers. De andere PVV'ers uiten zich haast niet met ruwe taal. Niet alle Europarlementariërs van de PVV vallen andere persoonlijk aan in het EP. Louis Bontes en Auke Zijlstra doen dit namelijk niet. Aangezien Madlener en Van der Stoep dit diverse malen gedaan hebben, toont dit aan, dat zij *public orators* zijn. De andere PVV'ers zou ik op basis hiervan als pragmatici willen typeren. De pragmaticus stelt zich namelijk niet beledigend op in de plenaire zaal. De PVV'ers zijn zeer actief in het spuien van negatieve informatie over de Europese Unie. Ze stellen namelijk veel vragen en geven veel speeches over de misstanden en de geldverspilling in de Europese Unie. Lucas Hartong onderscheidt zich hierin van de andere Europarlementariërs van de PVV. Dit is namelijk zijn voornaamste bezigheid. Op basis hiervan kunnen de PVV'ers als *public orators* getypeerd worden. Een andere eigenschap van de *public orator* is dat deze Europarlementariër erop wijst, dat het Europees Parlement ondemocratisch is. De PVV'ers doen dit ook. De PVV'ers stemmen voornamelijk veel tegen, dit wijst wederom op de rol van *public orator*. Uit de interviews blijkt echter, dat zij dit niet uit protest doen, maar omdat ze het niet met de voorstellen eens zijn. Dit sluit de *absentee* rol uit. Uit andere gegevens mag geconcludeerd worden, dat de PVV'ers geen *absentees* zijn. Uit de stemgegevens blijkt bijvoorbeeld dat ze veel stemmen, in tegenstelling tot de *absentee*. De PVV'ers zijn veel aanwezig en zijn actief in het parlement. Verder participeren de PVV'ers in reeksen van parlementaire activiteiten, waaronder die van verschillende commissies. Deze zaken wijzen op de rol van de pragmaticus. De PVV'ers stellen veel vragen en geven relatief veel speeches, wat wijst op de rol van de *public orator*. Uit het onderzoek naar de parlementaire activiteiten van de PVV'ers en de interviews blijkt dus dat de PVV'ers zowel *public orators* zijn als pragmatici.

Uit zowel de interviews als het onderzoek naar de parlementaire activiteiten blijkt dat Europarlementariërs zich hebben gespecialiseerd op bepaalde gebieden. Ofwel: de PVV'ers vervullen de rol van specialist, wat een subrol is van de rol *policy advocate*. Uit de interviews kan geconcludeerd worden dat Madlener een partijman is. Hij geeft te kennen, bijna altijd volgens het partijstandpunt te stemmen. Uit het onderzoek naar de parlementaire activiteiten van de PVV'ers blijkt, dat zij in hun vragen en speeches (en de ontwerp-resolutie) onderwerpen behandelen, die voorkomen in het verkiezingsprogramma. Er is wel verschil tussen de onderwerpen die de PVV'ers onderling behandelen in hun speeches en vragen. Dit komt, doordat de individuele Europarlementariërs zich gespecialiseerd hebben in bepaalde onderwerpen. De PVV handelt dus conform het verkiezingsprogramma. Dit wijst op de rol van de *partisan*. Zijlstra en Madlener zijn tevens beiden *neutrals*: ze staan namelijk neutraal tegenover lobbyisten. De Europarlementariërs van de PVV kunnen niet getypeerd worden als ideologen. Alleen Daniël van der Stoep geeft een enkele keer een ideologische speech. Madlener en Van der Stoep zwepen hun collega-Europarlementariërs wel op,

maar dit komt echter slechts enkele keren voor. Dit is te weinig om de PVV als een zweeppartij te typeren.

Dit onderzoek heeft ook zijn gebreken. Ik heb in deze studie niet het gedrag van de PVV'ers vergeleken met dat van 'normale' Europarlementariërs of van andere eurosceptische Europarlementariërs. Hierdoor kan dus slechts geconcludeerd worden hoe de PVV'ers zich gedragen, en niet of dit anders is dan het gedrag van andere Europarlementariërs. Dit zal uit verder onderzoek moeten blijken. Ik heb in deze studie ook niet uitgebreid de institutionele beperkingen van het Europees Parlement behandeld en welk effect dit heeft op de rollen die de PVV'ers kunnen vervullen. Hierbij is echter wel duidelijk, dat het feit dat de PVV niet aangesloten is bij een Europese fractie, beperkende consequenties met zich meebrengt voor de rol die zij kunnen vervullen. Het lidmaatschap geeft bijvoorbeeld toegang tot de belangrijkste functies in het Europees Parlement, zoals de functie van rapporteur en voorzitter van een commissie. Carrière maken in het EP is voor de PVV'ers in de huidige situatie niet mogelijk. Dit sluit de rol van de *ministerial aspirant* uit (Benedetto, 2008: 129). Ook hier zal in verder onderzoek aandacht aan besteed moeten worden.

Literatuurlijst

- Andeweg, R.B. (1997) 'Role Specialisation or Role Switching? Dutch MPs between Electorate and Executive', *The Journal of Legislative Studies* 3 (1): 110-127.
- Bale, T. & Taggart, P. (2005) 'Finding Their Way. The Socialization of Freshmen MEPs in the European Parliament', *Paper presented to the European Union Studies Association of the USA, Austin, Texas, March 31 to April 2, 2005*.
- Bale, T. & Taggart, P. (2006) 'First-timers yes, virgins no: the roles and backgrounds of new members of the European Parliament', *SEI Working paper*, 89.
- Benedetto, G. (2008) 'Explaining the Failure of Euroscepticism in the European Parliament', in Szczerbiak, A. & Taggart, P. (eds) *Opposing Europe? The Comparative Party Politics of Euroscepticism*, pp. 127-150. New York: Oxford University Press.
- Bosma, M. (2011) *De schijn-élite van de valse munters. Drees extreem rechts, de sixties, nuttige idioten, Groep Wilders en ik*. Amsterdam: Uitgeverij Bert Bakker.
- Brack, N. & Costa. O. (2009) 'The Role(s) of the Eurosceptic MEPs' in Fuchs, D. & Magni-Berton, R. (eds) *Euroscepticism. Images of Europe among mass publics and political elites*. pp. 253-271. Opladen & Farmington Hills: Barbara Budrich Publishers.
- Brack, N. (2012) 'Eurosceptics in the European Parliament: Exit or Voice?', *Journal of European integration* 34 (2): 151-168.
- Cini, M. & Pérez-Solórzano Borragán, N. (2010) *European Union Politics*. Oxford: Oxford University Press.
- Davidson, R.H. (1969) *The Role of the Congressman*, New York: Pegasus.
- Eulau, H. (1962) 'The Legislator as Decision Maker: Purposive Roles' in Wahlke, J.C. et al. (eds) *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior*. pp. 245-266. New York/London: John Wiley and Sons, Inc.
- Eulau, H. (1962) 'The Legislator as Representative: Representational Roles' in Wahlke, J.C. et al. (eds) *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior*. pp. 267-286. New York/London: John Wiley and Sons, Inc.
- Eulau, H. (1962) 'The Legislator and his district: Areal Roles' in Wahlke, J.C. et al. (eds) *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior*. pp. 287-310. New York/London: John Wiley and Sons, Inc.
- Eulau, H. (1962) 'The Legislator and his Party: Majority and Minority' in Wahlke, J.C. et al. (eds) *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior*. pp. 343-376. New York/London: John Wiley and Sons, Inc.
- Farrell, D.M. & Scully, R. (2010) 'The European Parliament: One Parliament, Several Modes of Political Representation on the Ground?' *Journal of European Public Policy* 17(1): 36-54.
- Judge, D. & Earnshaw, D. (2008) *The European Parliament*, Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Katz, R.S. (1997) 'Representational roles', *European Journal of Political Research* 32 (2): 211-226.
- Katz, R.S. (1999) 'Role orientations in Parliaments' in Katz, R.S. & Wessels, B. (eds) *The European Parliaments, the National Parliaments and European Integration*. pp. 61-85. Oxford: Oxford University Press.

- Krouwel, A. & Lucardie, A.P.M. (2008) 'Waiting in the wings: New Parties in the Netherlands', *Acta Politica*, 43: 278-307.
- Lucardie, A.P.M. (2002) 'Van profeten en zwepen, regeringpartners en volkstribunen: Een beschouwing over de opkomst en rol van nieuwe partijen in het Nederlandse politiek bestel', in Van Baalen, C.C. et al. (eds) *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2002. Nieuwkomers in de politiek*, pp. 10-19. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- Lucardie, A.P.M. (2007) 'Rechts-extremisme, populisme of democratisch patriottisme? Opmerking over de politieke plaatsbepaling van de Partij voor de Vrijheid en Trots op Nederland', *Jaarboek Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen 2007* pp. 176-190.
- Scszerbiak, A. & Taggart, P. (2008), 'Theorizing Party-based Euroscepticism: Problems of Definition, Measurement, and Causality', in A. Scszerbiak & Taggart, P. (eds), *Opposing Europe: The Comparative Party Politics of Euroscepticism*. Oxford: Oxford University Press. Volume II. 238-262.
- Scully, R. & Farrell, D.M. (2003) 'MEPs as Representatives: Individual and Institutional Roles', *Journal of Common Market Studies* 41 (2): 269-288.
- Searing, D. (1994) *Westminster's World*, Londen: Harvard University Press.
- Størm, K. (1997) 'Rules, reasons and routines: Legislative roles in parliamentary democracies', *The Journal of Legislative Studies* 3 (1): 155-174.
- Vossen, K (2002) 'Dominees, rouwdouwers en klungels. Nieuwkomers in de Tweede Kamer 1918-1940', in Van Baalen, C.C. et al. (eds) *Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2002. Nieuwkomers in de politiek*, pp. 20-28. Den Haag: Sdu Uitgevers.
- Vossen, K. (2003) *Vrij vissen in het Vondelpark*, Amsterdam: Wereldbibliotheek.
- Vossen, K. (2008) 'Van Bolkenstein via Bush naar Bat Ye'or. De ideologische ontwikkeling van Geert Wilders', *Jaarboek Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*. pp. 1-31.
- Wahlke, J.C. (1962) 'Theory: a framework for analysis' in Wahlke, J.C. et al. (eds) *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior*. pp. 3-28. New York/London: John Wiley and Sons, Inc.
- Wahlke, J.C. (1962) 'The Legislator and the Interests: Pressure-Group Roles' in Wahlke, J.C. et al. (eds) *The Legislative System: Explorations in Legislative Behavior*. pp. 311-342. New York/London: John Wiley and Sons, Inc.
- Wessels, B. (1999) 'Whom to Represent? Role Orientations of Legislators in Europe'. In Schmitt, H. and Thomassen, J. (eds) *Political Representation and Legitimacy in the European Union*. pp. 209-34. Oxford: Oxford University Press.
- Mediabronnen**
- Algemeen Dagblad (2010) 'Duitse socialist maakt PVV'er uit voor fascist', 12 maart.
- Algemeen Dagblad (2012) 'Wilders: Nederland moet Europese Unie verlaten', 2 mei.
- Bessems, G. (2011) 'Applaus', *De Pers*, 21 december.
- De Telegraaf (2009) 'Winst PVV afrekening met kabinet', 5 juni.
- De Telegraaf (2010) 'Schelden in Straatsburg; Europarlementariër verwijderd na nazileus', 25 november.

De Volkskrant (2009) 'Feestdag wordt bloedige tragedie. Geen springstoffen. Vijf doden en vier zwaargewonden. Poging tot aanslag op leden van Koninklijke familie. Verdachte verkeert in levensgevaar', 1 mei.

De Volkskrant (2009) 'Ons lijntje met Pim; ik stem op Barry Madlener', 30 mei.

Goossens, R. (2012) 'Laurence Stassen: Diva in de politiek', *Spits*, 13 februari, B.

Goossens, R. (2012) 'Stassen dankt haar fortuin aan stenen', *Spits*, 13 februari, A.

Gorp, van, C. & Weel, I. (2012) 'Barstjes in de beweging', *Trouw*, 14 februari.

Graaf, de, P. & Meijer, R. (2012) 'Stoelendans PVV na val Limburgse coalitie', *de Volkskrant*, 4 juni.

Hekking, H.D. & Visser, M. (2010) 'Ik kan me niet altijd vinden in de scherpe toon, maar soms is het nodig om in het debat tot de kern te komen', *Het Financieele Dagblad*, 30 oktober.

Hoedeman, J. & Meijer, R. (2009) 'Geslaagde burgers, maar ontevreden; PVV-kandidaten voor Europese verkiezingen hebben een zeker politiek vrijbuitergevoel gemeen', *de Volkskrant*, 22 mei.

Meijer, R. (2009) 'Van ongeloof via euforie naar overmoed', *De Volkskrant*, 6 juni.

Kris, van der, J. (2010) 'Brave Brusselse PVV'ers; reportage PVV in Brussel', *NRC Handelsblad*, 24 juli.

Nederlands Dagblad (2009) 'Theoloog voor PVV naar Europa', 14 juni.

Niemantsverdriet, T. (2010) 'Aan ophef geen gebrek', *Vrij Nederland*, 23 januari.

Nieuwenhuis, M. (2009) 'PVV-Kamerlid wordt lijsttrekker in Europa; Verkiezingen Wilders duwt de lijst', *De Pers*, 6 april.

NRC Handelsblad (2007) 'Wilders wil naar Europa', 10 januari.

NRC Handelsblad (2012) 'Over de haag', 4 juni.

Os, P. Van. & Staal, H. (2009) 'Opnieuw wil Europa niet swingen Kopstukken ontbraken', *NRC Handelsblad*, 3 juni.

Poll, van de, W. (2011) 'Alleen gevleugelde insecten eten mét springpoten', *Trouw*, 28 maart.

Reformatorische Dagblad (2012) 'EP-voorzitter Schulz heeft hart op de tong', 18 januari.

Soest, van H. (2011) 'Van der Stoep: Ik ben uit de PVV getrapt', *Algemeen Dagblad*, 14 december.

Trouw (2009) 'Madlener leidt Europa-lijst PVV; Kamerlid wil in Brussel opkomen voor Nederlandse belangen', 6 april.

Trouw (2011) 'PVV'er weg na aanrijding onder invloed', 19 augustus.

Trouw (2011) 'Vijfde PVV'er scheidt zich af', 15 december.

Wier, van der, M. (2011) 'Primeur in Limburg: PVV aan het roer', *Trouw*, 5 mei.

Wierenga, P. (2011) 'De PVV staat niet op voor de doden', *De Pers*, 16 december.

Gebruikte internetpagina's

Europa Nu (2012) 'Europees Parlement (EP)', http://www.europa-nu.nl/id/vg9hjllgxmz/europees_parlement_ep#p2 (bezoekt op 17-05-2012) A.

Europa Nu (2012) 'Fracties in het Europees Parlement', http://www.europa-nu.nl/id/vh8hd4vf30v4/fracties_in_het_europees_parlement (bezoekt op 26-05-2012) F.

Europa Nu (2012) 'Leden Europees Parlement', http://www.europa-nu.nl/id/vh7ojk29wsza/leden_europees_parlement (bezoekt op 17-05-2012) B.

Europa Nu (2012) 'Ontwerpresolutie Europees Parlement', http://www.europa-nu.nl/id/vh85op669ixe/ontwerpresolutie_europees_parlement (bezoekt op 20-05-2012) D.

Europa Nu (2012) 'Ontwerpverslag van een parlementaire commissie (PR)', http://www.europa-nu.nl/id/vhbcndisjwsh/ontwerpverslag_van_een_parlementaire (bezoekt op 22-05-2012) E.

Europa Nu (2012) 'Resolutie Europees Parlement (RC)', http://www.europa-nu.nl/id/vhbco3oe53vm/resolutie_europees_parlement_rc (bezoekt op 20-05-2012) C.

Europees Parlement (2012) 'Vragen en verklaringen', <http://www.europarl.europa.eu/plenary/nl/written-declarations.html> (bezoekt op 20-05-2012) B.

Europees Parlement (2012) 'Vroeger', <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/nl/009cd2034d/Vroeger.html> (bezoekt op 18-05-2012) A.

Europees Parlement Informatiebureau in Nederland (2012) 'Hoe werken de fracties', http://www.europeesparlement.nl/view/nl/europees_parlement/Fracties/Hoe_werken_de_fracties.html (bezoekt op 26-05-2012).

GroenLinks (2012) 'Geschiedenis GroenLinks', <http://organisatie.groenlinks.nl/node/2089> (bezoekt op 04-06-2012).

Partij voor de Vrijheid (2010) 'De agenda van hoop en optimisme. Een tijd om te kiezen: PVV 2010-2015', <http://dnpp.eldoc.ub.rug.nl/FILES/root/programmas/Verkiezingsprogramma/2010/PVVverkiezingsprogramma2010.pdf> (bezoekt op 01-06-2012).

Partij voor de Vrijheid (2009) 'Kandidaten voor de Europese Verkiezingen 2009', <http://dnpp.eldoc.ub.rug.nl/FILES/root/EurVerk/PVVKandidatenlijstVerkEurParl2009.pdf> (bezoekt op 25-04-2012) B.

Partij voor de Vrijheid (2009) 'Verkiezingsprogramma Europees Parlement 2009', <http://dnpp.eldoc.ub.rug.nl/FILES/root/EurVerk/PVVVerkProgrEurParl2009.pdf> (bezoekt op 01-04-2012) A.

Vragen, speeches en ontwerpresoluties van de Europarlementariërs van de PVV.

Hartong, L. (2010) Speech: Europese dienst voor extern optreden, 7 juli: Europees Parlement.

Hartong, L. (2010) Speech: Top EU-China op 6 oktober 2010, 21 september: Europees Parlement.

Hartong, L. (2010) Speech: Standpunt van het Parlement inzake de ontwerpbegroting 2011 als gewijzigd door de Raad - alle afdelingen - Ontwerp van gewijzigde begroting 03/2010: Afdeling III - Commissie - BAM (begeleidende maatregelen bananen), 19 oktober: Europees Parlement.

Hartong, L. (2010) Speech: Standpunt van het Parlement inzake de nieuwe ontwerpbegroting voor 2011, als gewijzigd door de Raad, 14 december: Europees Parlement.

Hartong, L. (2011) Schriftelijke vraag: Nieuw logo Europese Commissie, 25 januari: Europees Parlement.

Hartong, L. (2011) Speech: Voorbereiding van de begroting 2012, 24 maart: Europees Parlement.

Hartong, L. (2011) Speech: Kwijting 2009, 10 mei: Europees Parlement.

Hartong, L. & Madlener, B. (2011) Schriftelijke vraag: EU steekt miljoenen in meest bizarre en onzinnige hulpprojecten, 10 mei: Europees Parlement.

Hartong, L. (2011) Schriftelijke vraag: Problematiek Zeeuwse vissers, 11 mei: Europees Parlement.

Hartong, L. (2011) Schriftelijke vraag: Vragen omtrent Hedwigepolder en brief Potocnik, 5 november: Europees Parlement.

Madlener, B. (2009) Speech: Voorstelling van het programma van de werkzaamheden tijdens het Zweedse voorzitterschap, 15 juli: Europees Parlement.

Madlener, B. (2009) Speech: Verklaring van de voorgedragen voorzitter van de Commissie, 15 september: Europees Parlement.

Madlener, B. (2009) Speech: Uitbreidingsstrategie 2009 betreffende de Westelijke Balkanlanden, IJsland en Turkije, 25 november: Europees Parlement.

Madlener, B. (2009) Speech: Resultaat van het Zweeds voorzitterschap - Conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december, 16 december: Europees Parlement.

Madlener, B. (2010) Speech: Spreekijd van één minuut over kwesties van politiek belang, 9 januari: Europees Parlement.

Madlener, B., Stassen, L., Bontes, L., Van der Stoep, D. (2010) Ontwerpresolutie van het Europees Parlement over het onmiddellijk afbreken van de toetredingsonderhandelingen met Turkije, 28 januari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2010) Speech: Moeilijke monetaire, economische en sociale situatie in landen van de eurozone, 9 februari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2010) Speech: Conclusies van de bijeenkomst van de Europese Raad (25-26 maart 2010), 7 april, Europees Parlement.

Madlener, B. (2010) Speech: Voorbereiding van de Top van staatshoofden en regeringsleiders van de landen van de eurozone op 7 mei 2010, 5 mei: Europees Parlement.

Madlener, B. (2010) Speech: Conclusies van de Europese Raad, 23 juni: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Europees asielsysteem na de recente uitspraak van het Europese Hof voor de rechten van de mens, 15 februari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Onmiddellijke EU-maatregelen ter ondersteuning van Italië en andere lidstaten die geconfronteerd worden met uitzonderlijke migratiestromen, 15 februari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: De situatie in Egypte, 16 februari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Voortgangsverslag 2010 inzake Turkije, 8 maart: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: De benadering van Iran door de EU, 9 maart: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Schriftelijke vraag: Persvrijheid in Turkije is beroerd, 19 april: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Voorbereiding van de Europese Raad (24 juni 2011), 22 juni: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Werkprogramma van het Poolse voorzitterschap van de Raad (debat), 6 juli: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Voorbereiding van de bijeenkomst van de Europese Raad (23 oktober 2011), 12 oktober: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Schriftelijke vraag: Turkse cartoonist voor de rechter, 18 oktober: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Voorbereiding van de bijeenkomst van de Europese Raad (8-9 december 2011), 30 november: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Speech: Voorbereiding van de bijeenkomst van de Europese Raad (8-9 december 2011) (2) 30 november: Europees Parlement.

Madlener, B. (2011) Schriftelijke vraag: Stop met (Europese) ontwikkelingshulp aan Zimbabwe, 8 december: Europees Parlement.

Madlener, B. (2012) Schriftelijke vraag: Explosieve stijging Polen met uitkering in Nederland, 11 januari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2012) Speech: Verkiezing van de Voorzitter van het Europees Parlement, 17 januari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2012) Schriftelijke vraag: Nederlandse vrouw aangerand op Tahirplein, 8 februari: Europees Parlement.

Madlener, B. (2012) Schriftelijke vraag: Turkije denkt over het annexeren van Noord-Cyprus, 7 maart: Europees Parlement.

Schulz, M. (2011) Speech: Tätigkeitsprogramm des polnischen Ratsvorsitzes, 6 juli: Europees Parlement.

Stassen, L. (2010) Speech: Gelijkheid van vrouwen en mannen in de Europese Unie — 2009, 8 februari: Europees Parlement.

Stassen, L. (2010) Schriftelijke vraag: Onacceptabele vorm van paardentransporten, 22 februari: Europees Parlement.

Stassen, L. (2010) Speech: Een duurzame toekomst voor het vervoer, 5 juli: Europees Parlement.

Stassen, L. (2010) Schriftelijke vraag: Vrouwenquotum voor leidinggevende posities bedrijfsleven, 28 september: Europees Parlement.

Stassen, L. & Hartong, L. (2010) Schriftelijke vraag: Kosten Galileo-satellietprogramma, 7 december: Europees Parlement.

Stassen, L. (2011) Speech: Governance en partnerschap op de interne markt – De interne markt voor Europeanen – Een interne markt voor ondernemingen en groei – Overheidsopdrachten, 6 april: Europees Parlement.

Stassen, L. (2011) Speech: Nieuw handelsbeleid voor Europa in het kader van de Europa 2020-strategie, 27 september: Europees Parlement.

Stassen, L. (2011) Speech: Staat van de Unie, 28 september: Europees Parlement.

Stassen, L. (2011) Schriftelijke vraag: Eenzijdige Europese invoering van CO₂-belasting via ETS (Emission Trading Scheme) voor de luchtvaart van en naar Europa, 4 oktober: Europees Parlement

Stoep, van der, D. (2009) Speech: Ontwerp van algemene begroting 2010 (afdelingen I, II, IV, V, VI, VII, VIII, IX) - Ontwerp van algemene begroting 2010 (afdeling III - Commissie), 20 oktober: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2009) Speech: Tijdelijke procedurele richtsnoeren inzake begrotingskwesties met het oog op de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, 12 november: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2010) Speech: Recente aanslagen tegen religieuze minderheden in Egypte en Maleisië, 21 januari: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2010) Speech: Vragenuur aan de voorzitter van de Commissie, 9 maart: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2010) Speech: Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid in de Europese Unie, 7 september: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2010) Speech: Derde landen waarvan de onderdanen bij overschrijding van de buitengrenzen in het bezit moeten zijn van een visum, 6 oktober: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2011) Speech: Vragenuur met de voorzitter van de Commissie, 18 januari: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. & Madlener, B. (2011) Schriftelijke vraag: Grieks hek moet migranten uit Turkije weren, 24 januari: Europees Parlement.

Stoep, van der, D. (2011) Speech: Migratiestromen en asiel en de gevolgen daarvan voor Schengen, 10 mei: Europees Parlement.

Zijlstra, A. (2010) Speech: Toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, 14 december: Europees Parlement.

Zijlstra, A. (2012) Schriftelijke vraag: Corruptie kost EU-lidstaten jaarlijks 120 miljard euro, 5 januari: Europees Parlement.

Interview en vragenlijst:

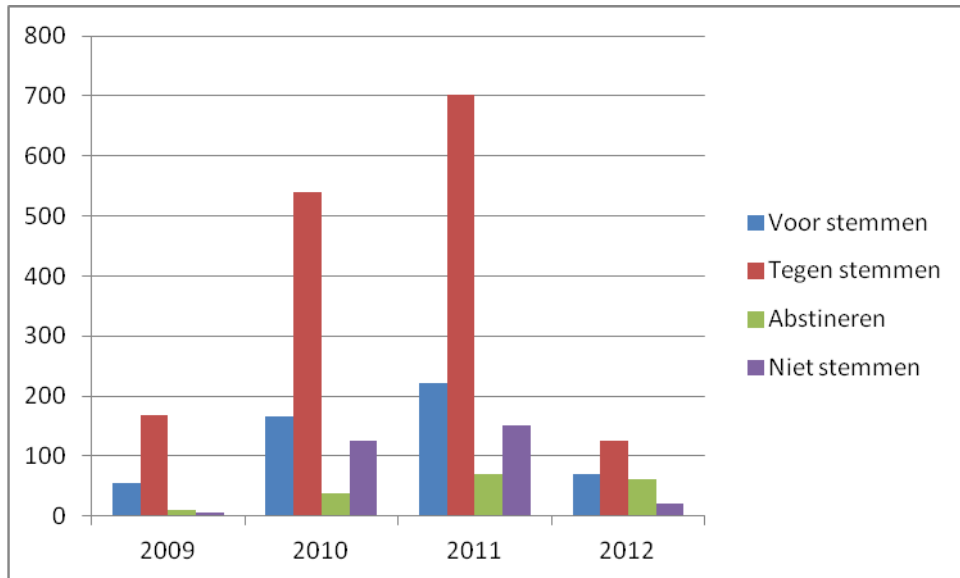
Barry Madlener, fractievoorzitter Partij voor de Vrijheid in het Europees Parlement, 9 mei 2012 (interview).

Auke Zijlstra, Europarlementariër Partij voor de Vrijheid, ontvangen op 9 mei 2012 (vragenlijst).

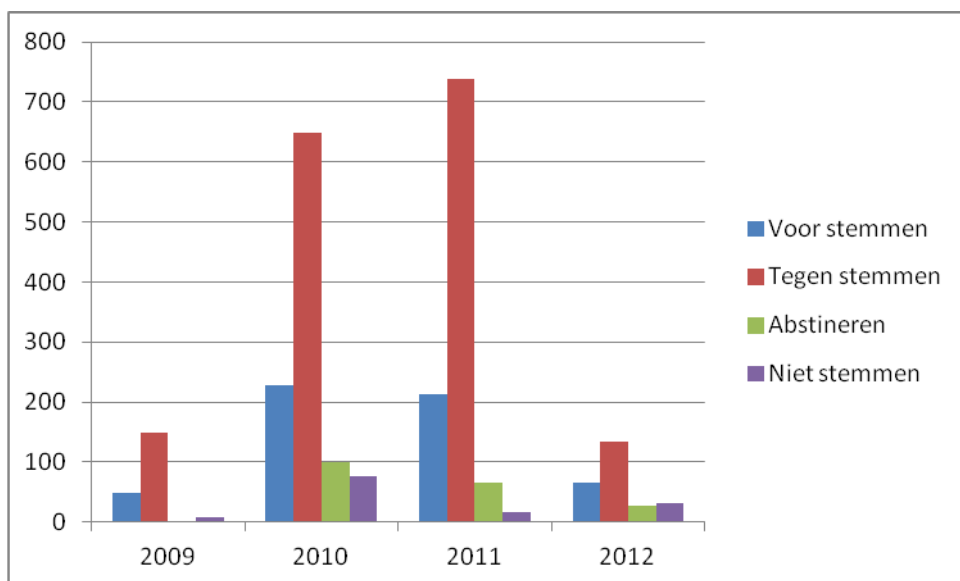
Bijlagen

Bijlage 1: Stemgedrag Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid

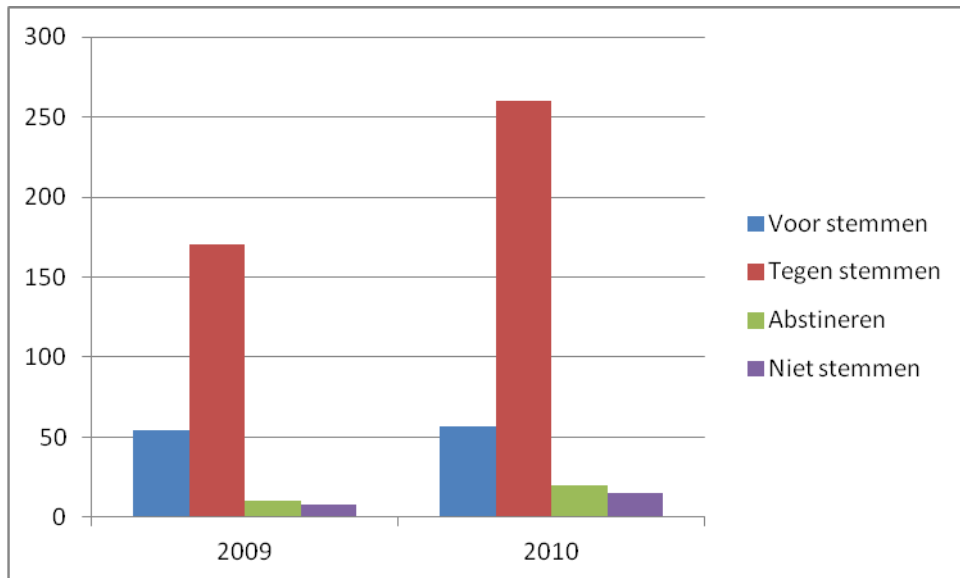
Grafiek 1: Stemgedrag van Barry Madlener

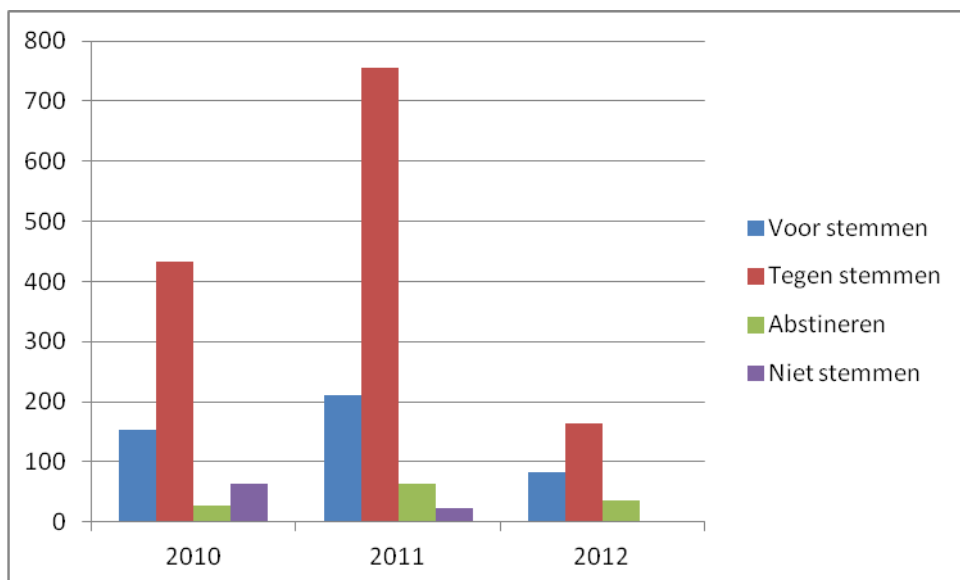
Grafiek 2: Stemgedrag van Laurence Stassen

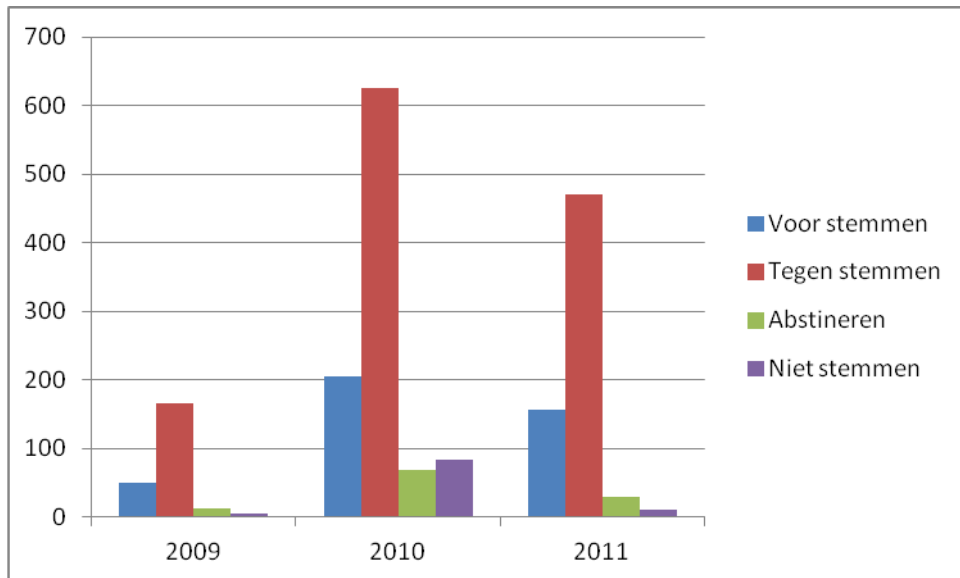
Grafiek 3: Stemgedrag van Louis Bontes

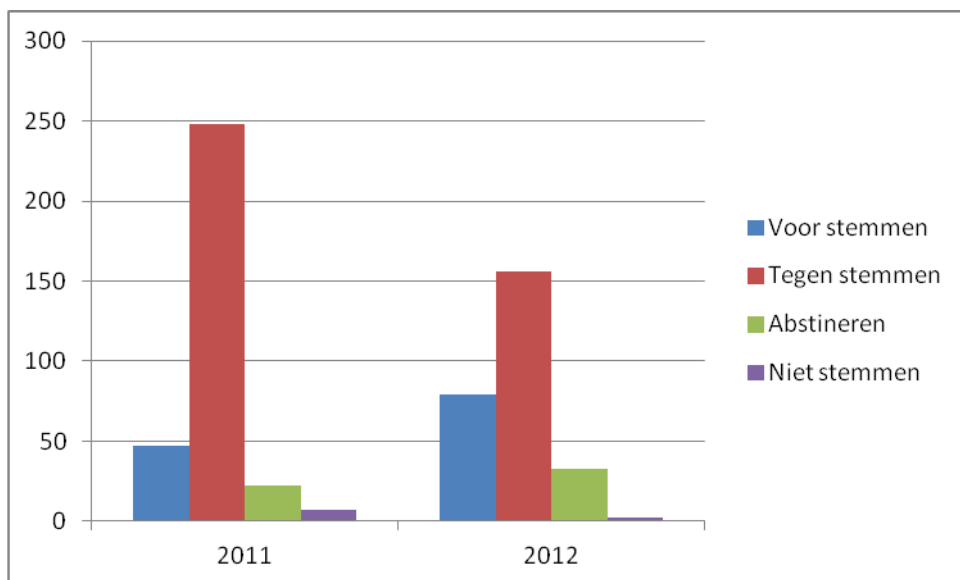
Grafiek 4: Stemgedrag van Lucas Hartong

Grafiek 5: Stemgedrag van Daniël van der Stoep

Grafiek 6: Stemgedrag van Auke Zijlstra

Bijlage 2: Onderwerpen en gedrag in speeches van de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid

Barry Madlener

<i>Onderwerpen speeches en gedrag</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Kritiek op huidige gang van zaken EU/Europese Commissie	27
Nederlandse belangen dienen	22
Persoonlijke aanvallen in het Europees Parlement	22
Anti-islam/anti-islamisering	18
Anti-immigratie	13
Ruw taalgebruik	12
Misstanden in EU/verspilling geld	11
Problemen met Griekenland	10
Andere koers voor EU voorstellen	10
Geen verdere uitbreiding EU	9
Toetreding van Turkije tot EU stoppen	8
Misstanden in/ EU relatie met Turkije	7
Belangen Europese burger	7
Pro-Israël	6
Afzetten tegen links/socialisten	6
Geen verdere bevoegdheden overdragen EU	5
Problemen met Midden- en Oost- Europeanen	4
Islamisering Turkije	3
Voor vrijheid van meningsuiting	3
Gevaar van Iran	3
Pro-PVV speeches	3
Opkomen voor de gewone man	2
Collega-Europarlementariërs in bepaalde richting sturen (opzweepen)	2
Anti-klimaat (opwarming aarde)	2
Relatie Iran-Turkije	2
EU is verantwoordelijk voor problemen in Nederland	2
Problemen met Poolse burgers	2
Protesteren tegen gang van zaken in Europees Parlement	2
Afzetten tegen elite	2
Opkomen voor individuele Nederlanders	1
Europese burger waarheid vertellen	1
Opkomen voor dieren	1

Laurence Stassen

<i>Onderwerpen speeches en gedrag</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Kritiek huidige koers EU en kritiek op Europese Commissie	16
Zaken op nationaal niveau regelen	12
Belangen burgers	10
Belangen consument	7
Opkomen voor Nederlandse belangen	7
Anti-klimaat (opwarming aarde)	7
Rechten/emancipatie van vrouwen	6
Voor economische vrijheid	6
Afzetten tegen links en het socialisme	6
Anti-subsidies	5
Infrastructuur	5
Bedrijfsleven	5
Anti-islam (islamitische vrouwen)	4
Europees belang	2
Vrijhandel met Turkije (voorstander)	1
Transparantie EU	1
Problemen Griekenland	1
Turkije toetreding tot de EU stoppen	1
Persoonlijke aanval	1

Louis Bontes

<i>Onderwerpen speeches en gedrag</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Pro-Israël/Joden	4
Verspilling geld/misstanden in de EU	3
Lidstaten mogen zelf beslissen	3
Opkomen voor Nederland	2
Anti-islam/anti-islamisering	2
Anti-immigratie	1
Opkomen voor de belangen van Nederlandse volk	1
Pro-NAVO	1
Antipiraterij	1
Opkomen voor individuen (Gilad Shalit)	1
Islamterrorisme	1
Tegen de Unie voor de Middellandse Zee	1

<i>Onderwerpen speeches en gedrag</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Anti-immigratie	10
Opkomen voor Nederlandse burger	7
Kritiek gang van zaken in EU en kritiek op Europese Commissie	7
Afzetten tegen de elite	6
Transparantie EU	5
Anti-islam/ anti-islamisering	5
Lidstaten zelf regelen	5
Afzetten tegen links	5
Opkomen voor 'burgers'	4
Nederland minder geld geven aan de EU	4
Geldverspilling/ misstanden in de EU	4
Pro-Israël	4
Persoonlijke aanvallen	4
Opkomen voor Nederland	4
(Islam-) terrorisme bestrijden	3
Ruw taalgebruik	3
Ideologische speech	3
Opheffen Europees Parlement	2
Pro-PVV speech	2
Voorstander vrijheid van meningsuiting	2
Kritiek vrij verkeer personen, goederen en diensten	2
Zweepfunctie	1
Problemen in/relatie met Turkije	1
Turkije nooit lid van de EU	1
Voor economische samenwerking	1
Schengen gebied niet uitbreiden	1

<i>Onderwerpen speeches en gedrag</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Opkomen voor Nederlandse burgers	5
Opkomen voor Nederland	5
Problemen met MOE-landers	4
Anti-immigratie	4
Polen meldpunt	3
Tegen elite afzetten	3
Nationale staat zelf regelen	3
Tegen (islam-) terrorisme	2
Afzetten tegen Europese Commissie	2
Geen verdere uitbreiding EU	2
Anti-islam/ anti-islamisering	2
Transparantie van de EU	1
Tegen Brusselse bemoeizucht	1
Kritisch gang van zaken EU	1
Voor interne markt	1
Vrijheid van meningsuiting	1
Tegen 'open grenzen politiek'	1
Parlement afschaffen	1
Verspilling geld	1

Onderwerpen speeches en gedrag

Verspilling van geld/misstanden in EU	22
Kritiek huidige koers EU	18
Lidstaten zelf regelen	9
Afzetten tegen Europees Parlement	8
Afzetten tegen elite	7
Opkomen voor 'burgers'	7
Anti-klimaat (opwarming aarde)	6
Opkomen voor belastingbetalers	5
Opkomen voor Nederlandse burger	5
Persoonlijke aanvallen	5
Opkomen voor Nederland	4
Afzetten tegen socialisme/socialisten	4
Populisme als geuzennaam	2
Opkomen voor christenen	1
Relatie Noord-Korea & China	1
Minder geld voor de EU	1
Ruw taalgebruik	1
Controlerende functie van zichzelf benadrukken	1
Problemen in Zuid-Afrika	1
Opkomen voor bedrijfsleven	1
Opkomen voor Zeeland	1

Bijlage 3: Onderwerpen van vragen en ontwerpresoluties van de Europarlementariërs van de Partij voor de Vrijheid

Barry Madlener

<i>Onderwerpen van vragen</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Misstanden in/EU relatie met Turkije	32
Misstanden in EU/verspilling van geld	32
Turkije toetreding tot EU stoppen	27
Verzet tegen de huidige koers EU	23
Opkomen voor Nederland	21
Anti-islam/anti-islamisering	19
Pro-Israël	10
Anti-immigratie	9
Griekenland	8
Tegengaan van uitbreiding EU	7
Relatie Iran-Turkije	4
Gevaar Iran	4
Stopzetten toetreding Kroatië	3
Voorstander vrijhandel	2
Palestina-Israël conflict	2
Mislukken multiculturele samenleving	2
Problemen Oost- en Midden- Europa/-Europeanen	2
Verdediging van vrijheid van meningsuiting	1
Afschaffing wintertijd	1
Antipiraterij	1
Eurobonds	1
Geen volledig EU lidmaatschap IJsland	1

Laurence Stassen

<i>Onderwerpen van vragen</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Verspilling geld/misstanden EU	22
Infrastructuur/bedrijfsleven	19
Consumenten belangen	8
Economische vrijheid	8
Belangen van Nederland	6
Anti-islam/anti-islamisering	6
Belangen Europa	6
Vrouwenrechten/vrouwenemancipatie	5
Vrijheid van burgers	5
Belangen 'burgers'	3
Problemen in Turkije	1
Dierenmishandeling	1
Anti (-islam) terrorisme	1
Anti-immigratie	1
Pro-Israël	1
Anti-klimaat (opwarming aarde)	1

Louis Bontes

<i>Onderwerpen van vragen</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
(Islam-)terrorisme	4
Pro-Israël	3
Anti-islam/anti-islamisering	2
Anti-immigratie	2
Lidstaten zelf beslissen	1
Islamitisch onderwijs niet ondersteunen	1
Geldverspilling/misstanden in EU	1

<i>Onderwerpen van vragen</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Pro-Israël	28
Anti-immigratie	22
Verspilling van geld/misstanden in EU	17
(Islam-) terrorisme	13
Transparantie EU	7
Opkomen voor Nederlandse belangen	7
Anti-Hamas	5
Bescherming dieren	5
Geen verdere uitbreiding EU	4
Turkije nooit lid worden EU	4
Problemen in/relatie met Turkije	3
Lidstaten zelf beslissen	3
Besluitvorming EU	2
Mislukken multiculturele samenleving	2
Tegen subsidies	2
Werk immigratie	2
Gevaar van Iran	2
Vrijheid van meningsuiting/expressie	2
Anti-klimaat (opwarming van aarde)	2
Extra zetel voor PVV	1
Voor interne markt	1
Antipiraterij	1
Relatie Marokko-EU	1
Ruw taalgebruik	1
Belangen 'burgers'	1
Problemen omtrent vrij verkeer van goederen, personen en diensten	1

<i>Onderwerpen van vragen</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Anti-immigratie	15
Opkomen voor Nederland	10
Verspilling geld/misstanden EU	9
Kritisch ten aanzien van de Europese commissie	7
Anti-klimaat (opwarming van aarde)	6
Landen moeten zelf beslissen	6
Eigen grenzen kunnen beheren	6
Problemen met MOE-landers	6
Pro-Israël	4
Geen verdere uitbreiding EU	3
Anti-islam immigratie	2
Belangen consument	2
Vrijheid van meningsuiting	2
Kritiek vrij verkeer van personen, goederen en diensten	2
Positie islamitische vrouwen	1
Anti-subsidies	1
Corruptie Oost-Europese landen	1
Anti-islamisering	1
Voor persvrijheid	1
Dierenmishandeling	1
Handel	1

<i>Onderwerpen van vragen</i>	<i>Aantal keren genoemd</i>
Verspilling geld/misstanden in EU	42
Lidstaten zelf regelen	8
Opkomen voor de 'belastingbetaler'	7
Opkomen voor de belangen van Nederland	7
Anti-islam	5
Opkomen voor de belangen van Zeeland	4
Opkomen voor EU burgers	4
Pro-Israël	4
Anti-klimaat (opwarming aarde)	4
Kritiek op Europese Commissie	3
Islamitisch terrorisme	3
Transparantie EU	3
Opkomen voor Nederlanders	3
Opkomen voor christenen/christelijke cultuur	2
Opkomen voor bedrijven	2
Misstanden met betrekking tot Turkije	1
Turkije niet toetreden tot de EU	1
Integratie problemen	1
Geen verdere uitbreiding EU	1
Wintertijd afschaffen	1
Hulp voor islamitische vrouwen	1
Afzetten tegen elite	1
Controlerende taak parlementariër benadrukken	1

Ontwerpresoluties ingediend door de PVV-Europarlementariërs

Onderwerpen ontwerpresoluties

Ingediend door:

Afbreken toetredingsonderhandelingen EU met Turkije

Stassen, Bontes,
Madlener en Van der Stoep

Wijziging klimaatbeleid van de EU (antiklimaatverandering)

Hartong

Bijlage 4: Vragenlijst ingevuld door Auke Zijlstra

Vragenlijst

De onderstaande vragenlijst bevat zowel open als meerkeuzevragen. Bij de meerkeuzevragen kunt u uw antwoord aangeven door het antwoord te onderstrepen. Bij de open vragen kunt uw antwoord direct onder de vraag typen. Als u aan de meerkeuzevragen iets wilt toevoegen, kan dit natuurlijk.

Vraag 1: Wat is het doel dat u wilt bereiken in het Europees Parlement?

De PVV wil het Europees Parlement afschaffen, de samenwerking in de EU terugbrengen tot een vrijhandelszone waar een sterk gereduceerde Commissie zorg voor draagt, en het vetorecht weer toekennen aan het Nederlands Parlement.

Vraag 2: Hoe kan dit doel volgens u het beste bereikt worden? (middels welke activiteiten)

Het politieke handwerk is voor iedereen hetzelfde. Debatteren, amenderen, stemmen. Een belangrijk punt is natuurlijk ook het bereiken van het publiek middels interviews, persberichten etc.

Vraag 3: Wat ziet u als Europarlementariër als uw belangrijkste taak?

Ik geloof niet dat ene taak belangrijker is dan de andere.

Vraag 4: Wat is volgens u uw belangrijkste parlementaire activiteit? En kunt u ook het waarom ervan aangeven?

Een parlementariër dient te stemmen. Dat is de belangrijkste taak, omdat je immers volksvertegenwoordiger bent.

Vraag 5: Wilt u concrete resultaten behalen? indien ja, welke?

Ik werk op al mijn terreinen met kortetermijn- en langetermijn doelen.

Vraag 6: Vindt u het belangrijk om deel te nemen aan commissies? Waarom?

In de context van het Europees Parlement is dat cruciaal.

Vraag 7: Wat wilt u bereiken in de commissies waaraan u deelneemt?

Ik laat in ieder geval horen dat er een andere mening is dan dat 'meer Brussel' het antwoord op alles is. Verder stuur ik aan op wat ik noemde in het antwoord op vraag 1.

Vraag 8: Hoe vaak bent u aanwezig in de commissies waaraan u deelneemt, op een schaal van 1 tot en met 10? Waarbij 1 nooit aanwezig is en 10 altijd aanwezig.

Ik ben lid van de commissie voor burgerlijke vrijheden. Ik sla zelden een zitting over.

Vraag 9: Werkt u samen met niet-Nederlandse Europarlementariërs van andere partijen?

Ja.

Vraag 10: Werkt u samen met Nederlandse Europarlementariërs van andere partijen?

Ja.

Vraag 11: Met welke van de twee genoemde groepen Europarlementariërs (genoemd bij vraag 9 en 10) werkt u het meeste samen?

Ik kan dat niet kwantificeren.

Vraag 12: Hoe zou u uw relatie met Europarlementariërs van andere partijen typeren?

Politiek.

Vraag 13: Sluit u compromissen in het Europees Parlement met andere Europarlementariërs?

Ik kan niet ingaan op het proces van besluitvorming.

Vraag 14: Heeft u de ambitie om naast uw huidige functie andere taken in het Europees Parlement te vervullen, zoals de functie van rapporteur?

Ja.

Vraag 15: Specialiseert u zich op een aantal onderwerpen binnen het Europees Parlement? Zo ja welke?

Absoluut. Ik heb de volgende zaken in portefeuille:

De commissies LIBE, ITRE, SEDE, DROI, JURI, AFCE. Binnen deze spelen steeds weer andere onderwerpen de hoofdrol. Zo is het groenboek gezinsmigratie actueel, maar ook Frontex en de grensbewaking tussen Griekenland en Turkije en natuurlijk de migratiestromen uit de Midden- en Oost-Europese landen.

Daarnaast dierenwelzijn en Israël.

Vraag 16: Wie of wat representeert u in het Europees Parlement? (meer antwoorden mogelijk):

- De PVV kiezers
- De standpunten van de PVV
- De Nederlandse bevolking
- Nederland
- Een bepaalde regio in Nederland, namelijk.....
- Groepen in Nederland, namelijk...
- Het algemeen belang
- Europese belangen
- Weet ik niet
- Anders, namelijk.....

Vraag 17: Ik heb uw stemgedrag onderzocht. Hieruit blijkt dat u veel tegenstemt. Waarom stemt u veel tegen?

Bijna alle voorstellen die in het Europees Parlement worden behandeld op mijn terrein, zijn strijdig met de visie van de PVV, schaden de soevereiniteit van Nederland en zijn strijdig met het principe van subsidiariteit.

Vraag 18: Als u stemt in het Europees Parlement, hoe komt u dan tot uw beslissing inzake wat u gaat stemmen? (meer antwoorden mogelijk)

Ik kan u geen inzicht geven in het besluitvormingsproces. Het spreekt vanzelf dat het verkiezingsprogramma leidend is.

- Ik maak beslissingen op basis van mijn eigen geweten/inzicht/principes
- Ik stem zoals mijn kiezers willen (of denk dat mijn kiezers willen dat ik stem)
- Ik stem volgens het partijstandpunt
- Combinatie van deze drie
- Weet ik niet
- Anders, namelijk.....

Vraag 19: Wordt er in de fractie besproken, hoe er gestemd gaat worden?

Ik kan u geen inzicht geven in het besluitvormingsproces.

Vraag 20: Hoe vaak stemt u in overeenstemming met het partijstandpunt?

Ik kan u geen inzicht geven in het besluitvormingsproces. Het spreekt vanzelf, dat het verkiezingsprogramma leidend is.

- Altijd
- Regelmatig
- Soms
- Nooit
- Weet ik niet
- Anders, namelijk....

Vraag 21: Hoe staat u tegenover lobbyisten en belangengroeperingen?

- Positief
- Neutraal
- Negatief
- Weet ik niet
- Anders, namelijk als bestaande actoren in een politiek proces

Vraag 22: Heeft u contact met lobbyisten/belangengroeperingen?

Bij gelegenheid.

Vraag 23: Als u in Nederland bent, onderneemt u dan activiteiten om de PVV-standpunten ten aanzien van de Europese Unie te verspreiden? Zo ja, op welke manier doet u dat?

Dat komt voor, maar niet veel. Interviews, een lezing, gesprekken met individuen.

Vraag 24: Hoe vaak per maand bent u gemiddeld in Brussel/Straatsburg?

Ik volg de parlementaire agenda, dus ik ben drie weken per maand in Brussel, en een week per maand in Straatsburg,

Vraag 25: Hoe vaak per week heeft u contact met kiezers/burgers en op welke manieren vindt dit contact plaats?

Een paar keer per week, met af en toe een piek. Contact vindt meestal plaats per e-mail, af en toe per telefoon.

Vraag 26: Komt het voor, dat u een vraag of een klacht (over de EU) van een burger krijgt en deze vraag of klacht dan ter sprake brengt in bijvoorbeeld speeches of vragen in het Europees Parlement?

Ja, ik beschouw deze contacten als een waardevolle bron van informatie. Ik stel regelmatig vragen aan de Commissie. Bijvoorbeeld deze over het op zwart zetten van home videos op youtube:

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+WQ+E-2012-001105+0+DOC+XML+V0//NL>

maar ik heb bijvoorbeeld ook vragen gesteld over wantoestanden bij dierentransporten naar Turkije naar aanleiding van contact met bezorgde burgers.

Vraag 27: Vindt u het leuk om Europarlementariër te zijn? Waarom wel/niet?

Europarlementariër zijn is niet alleen een grote eer, maar ook een fantastische ervaring.

Einde van de vragenlijst. Bedankt voor het invullen.

Bijlage 5: Interview met Barry Madlener

Vragen gesteld tijdens het interview:

Vraag 1: Wat is het doel dat u wilt bereiken in het Europees Parlement?

Wij willen minder Europa. Tijdens de campagne hadden wij de volgende zaken tot thema gemaakt: Turkije mag nooit lid worden van de Europese Unie, wij willen ons geld terug, wij willen onze bevoegdheden terug.

Vraag 2: Hoe kan dit doel volgens u het beste bereikt worden? (middels welke activiteiten?)

Wij hebben een aantal middelen als politici ter beschikking. Stemmen is natuurlijk één van de belangrijkste activiteiten. Ten tweede de debatten, tijdens welke wij duidelijk van ons laten horen. Hier vertellen wij, hoe wij Europa zien en hoe het er in Nederland voor staat. Dit is dus ook een stuk voorlichting aan de politici. Nederland is de grootste nettobetaler. Dit is bij veel andere landen onbekend. Wij stellen heel veel vragen. Interviews met journalisten: dat doen wij vaak. Amenderen van andere voorstellen in de commissies. Ik zit in de Turkijedelegatie. Dit is een delegatie die gaat over, wat gebeurt er in Turkije? Voldoen zij aan de afspraken? Dat is oppositie voeren wel te verstaan, maar het wordt wel gehoord in Turkije. En natuurlijk het infomeren van mijn Haagse collega's, wat hier gebeurt in Brussel. Ik heb zeer veel contact met Geert Wilders en zijn collega's in Den Haag.

Vraag 3: Wat ziet u als Europarlementariër als uw belangrijkste taak?

De belangrijkste taak is oppositie voeren. Gebruik maken van alle middelen die wij hebben als politicus. Het is oppositie voeren tegen. De ruime meerderheid van dit parlement wil eigenlijk alleen maar méér Europa en wij willen minder Europa. Wij strijden eigenlijk tegen een meerderheid. Maar we hopen natuurlijk na de volgende verkiezingen, dat wij die meerderheid zullen vormen. Wat dat betreft hebben wij wel de wind in de rug. Het gaat natuurlijk wel goed, als het gaat om kritiek op Europa. Europa blijkt totaal mislukt te zijn op een aantal terreinen en vooral economisch gaat het vrij slecht. De muntunie is echt een mislukking. Men zei altijd: 'Europa brengt ons welvaart', maar daar zullen weinig Europeanen het mee eens zijn.

Vraag 4: Wat is volgens u uw belangrijkste parlementaire activiteit? En kunt u ook het waarom ervan aangeven?

Het stemmen.

Vraag 5: Wilt u concrete resultaten behalen? Indien ja, welke?

Ja, wij hebben wel een aantal successen behaald. Wij hebben de vinger gelegd op een aantal zere plekken. Vooral de slechte uitgaven van de Europese Unie. Nederland betaalt het meest. Ik denk, dat ongeveer de helft van de Europese lidstaten netto-ontvanger zijn. Die maken zich niet druk over wat er met dat geld gebeurt. Als jij elk jaar miljarden euro's krijgt en een deel komt slecht terecht, dan denk je: het zal wel, het kost ons toch niks. Maar Nederland betaalt al dat geld, voor een deel dan. En wij maken ons dus wel druk over wat er met dat geld gebeurt en dat komt vaak heel slecht terecht. Europa wil echt een politieke unie vormen, steeds maar meer bevoegdheden van de landen afpakken, daar strijden wij tegen. Ik denk dat ik in Turkije, één van de bekendste Europarlementariërs ben. Dat is een stuk oppositie wat men niet gewend was. Toen wij hier kwamen, was het een soort vriendenclub en iedereen was voor Europa, min of meer. De PVV heeft een andere toon aangeslagen en laten zien, dat Nederland het ook niet zomaar allemaal pikt. Dat wij alles moeten betalen en niks te vertellen hebben

en dat het heel vreemd is, dat een Nederlander meer betaalt dan een Duitser, een Fransman of een Italiaan. Dat zou eigenlijk niet zo moeten zijn. In die zin versterken wij de Nederlandse onderhandelingspositie over wat er de komende jaren betaald moet worden.

Vraag 6: Vindt u het belangrijk om deel te nemen aan commissies? Waarom?

Het belangrijkste is, dat er plenair gestemd wordt. In de commissies wordt dat voorbereid. De pers ziet het niet. Het is goed om er lid van te zijn, want je bent helemaal op de hoogte. Wij kunnen in die commissies ook voorstellen indienen. Dat doen wij dan ook zeer regelmatig. Maar plenair is uiteindelijk waar het zwaartepunt ligt. De voltallige vergadering is waar uiteindelijk de eindstemming plaatsvindt en de commissie is meer het voorbereidende werk. Soms is dat belangrijk. Als wij een onderwerp heel belangrijk vinden, zoals Turkije, dan zijn wij daar ook meestal wel aanwezig.

Vraag 7: Wat wilt u bereiken in de commissies waaraan u deelneemt?

Een individueel parlementslid kan in zijn eentje natuurlijk niks bereiken, want je bent één van 754 inmiddels. Dus ik kan natuurlijk niet in mijn eentje iets bereiken. Maar wat ik wel doe, is aandacht vragen voor de onderwerpen die voor ons belangrijk zijn. En vooral oppositie voeren tegen heersende opvattingen. Dat heeft Pim Fortuyn mij ooit geleerd: dat een goede oppositie eigenlijk net zo belangrijk is als de regering. Het is oppositie voeren, daar moet ik eerlijk in zijn. Het is niet zo, dat wij voor onze standpunten de handen op elkaar krijgen, maar soms hebben wij een succesje, soms zijn stemmingen net *fifty fifty* en dan heb je net die ene doorslaggevende stem en dan kunnen wij toch net even de andere weg in slaan en de schade beperken. Wij hebben toch kleine succesjes waar we trots op kunnen zijn en we hopen na iedere verkiezing te groeien. Ik denk ook dat dat gebeurt. De oppositie tegen dit Europa is enorm aan het toenemen, ook in andere landen. Wij werken dan ook veel samen met andere partijen die Europa sceptisch zijn

Vraag 8: Hoe vaak bent u aanwezig in de commissies waaraan u deelneemt, op een schaal van 1 tot en met 10? Waarbij 1 nooit aanwezig is en 10 altijd aanwezig.

Wij kiezen altijd de onderwerpen uit die belangrijk voor ons zijn, want die commissies overlappen met andere activiteiten waardoor we niet altijd aanwezig zijn. Dat is ook niet gebruikelijk, maar je kiest altijd de onderwerpen die voor jou belangrijk zijn. Het hangt ook van het onderwerp af. Als het over Turkije gaat, zijn wij vaak aanwezig. Bij voor ons totaal onbelangrijke dingen zijn wij niet aanwezig. Je moet dus echt je speerpunten pakken. Keuzes maken, waar wil ik mij op profileren, waar wil ik mij op richten? Turkije is voor mij eigenlijk wel het belangrijkste onderwerp en de toetreding van nieuwe landen, de uitbreiding die constant maar door gaat. Dat zijn voor ons belangrijke onderwerpen.

Vraag 9: Werkt u samen met niet-Nederlandse Europarlementariërs van andere partijen?

Jazeker. Dat doen wij. Er zijn natuurlijk een aantal Europa sceptische partijen, die ook minder Europa willen: de Engelse UKIP partij van Nigel Farage en zijn club, daar werken wij veel mee samen, maar ook de Deense Volkspartij en de *True Finns*. Die zitten hier ook allemaal in de buurt. Wij zitten op een vleugel van het gebouw en daar kunnen we het goed mee vinden. Dus daar werken we wel mee samen. En ook met andere af en toe hoor, *Lega Nord* soms en de EFD fractie.

Vraag 10: Werkt u samen met Nederlandse Europarlementariërs van andere partijen?

Wij proberen wel altijd gezamenlijk belangen te vinden. Dat is niet altijd makkelijk. Er was ook een Oranjeberaad, een Nederlands beraad. Dat vonden wij een goed initiatief en hebben wij altijd gesteund om te kijken, waar kunnen wij als Nederlandse Europarlementariërs samen werken. Wij vonden dat belangrijk, want andere landen doen dat ook. Het nationalisme is zeer groot, eigenlijk de meeste

parlementariërs zitten echt hier voor hun land. Ze strijden voor hun landsbelang en de Nederlandse insteek was altijd heel anders, die ging altijd voor Europese belangen. De komst van de PVV heeft daar ook wel iets in veranderd, denk ik. Wij zitten hier echt voor het Nederlandse belang en dat doen de Fransen en de Polen ook, kan ik u vertellen. Het is goed, dat we bewust zijn dat andere landen heel hard knokken voor hun eigen belang en Nederland doet dat niet. Dan laten wij de kaas van ons brood eten. Dat is dus wel gebeurd en daarom betalen we ook het meest.

Vraag 11: Met welke van de twee genoemde groepen Europarlementariërs (genoemd bij vraag 9 en 10) werkt u het meeste samen?

Wij zijn in Nederland de enige echte Europa sceptische partij, maar een uitzondering wil ik wel noemen, dat is Bas Belder van de SGP. Daar werken wij, denk ik, van alle Nederlandse parlementariërs inhoudelijk het best mee samen. Wat dat betreft: ik debatteer graag met anderen en ik overtuig ze graag van onze ideeën. Dat moet je echt zien als een professionele werkrelatie.

Vraag 12: Hoe zou u uw relatie met Europarlementariërs van andere partijen typeren?

Dat is gewoon een professionele relatie. Wij zijn democraten. Zij doen hun werk uit hun visie, wij doen ons werk uit onze visie. Soms worden wij wel met de nek aangekeken, maar dat hoort er ook bij. Ik zeg altijd: wij zijn allemaal democraten, we moeten elkaar wel met respect bejegenen. Soms is dat er niet, dat is dan ook vaak een teken van onmacht. Ik probeer mijzelf er zo min mogelijk schuldig aan te maken. Het valt over het algemeen mee. Ik voel me niet met de nek aangekeken. Er wordt wel naar ons geluisterd. Ik krijg namelijk vaak tegenvragen en ik denk wel, dat de PVV hier wat bekendheid heeft opgedaan. Ik denk dat de PVV goed van zich heeft laten spreken. Ik denk dat anderen ook moeten bekennen, dat wij een verrijking voor het debat zijn. Het is niet meer de vriendenclub die overal mee instemt. Nee, we hebben ook een hoop bezwaren en leggen de vinger op de zere plek. Ik denk dat vriend en vijand moet toegeven, dat de PVV dat ook doet.

Vraag 13: Sluit u compromissen in het Europees Parlement met andere Europarlementariërs?

Compromissen sluiten doe je vooral in een regering of in een bestuur. Wij hoeven niet veel compromissen te sluiten. In de echte besluitvorming blijft het toch vaak bij stemmen. Wij stemmen ook wel eens in met voorstellen waar je het niet 100 procent mee eens bent. Dat zou je een soort compromis kunnen noemen, maar om nou te zeggen dat we op die manier Europa aan het besturen zijn, nee. De macht ligt natuurlijk ook heel erg bij de Europese Raad en regeringsleiders. Dit zie je ook in de Europese crisis, dat het parlement ook weer niet al te veel te zeggen heeft, gelukkig. Wij vinden dit echt een schijnparlement.

Vraag 14: Heeft u de ambitie om naast uw huidige functie andere taken in het Europees Parlement te vervullen, zoals de functie van rapporteur?

Ik zie daar weinig in, met deze samenstelling van het parlement dat vooral een Europese politieke unie nastreeft. Daar zie ik weinig heil in. Ik zou wel dit soort functies willen vervullen, maar dan wel, als er wat meer evenwicht in dit parlement komt. Maar dat is er niet. Dit parlement deelt alleen heel veel geld uit aan andere landen. Ik zie niet dat dat een andere koers zou kunnen bewerkstelligen. Enkele uitzonderingen daar gelaten, op het punt van de interne markt, daar zijn we voor. Daar zouden wij misschien iets kunnen bereiken. Als ik een rapport zou schrijven, wat zegt: 'Turkije mag nooit lid worden', zal het helemaal worden weggestemd. We zitten hier in een oppositierol en in een oppositierol is het altijd lastig om mee te regeren. Op puntjes kunnen wij misschien wat accentjes leggen, maar om rapporten te schrijven die vervolgens in de prullenbak belanden door dit eurofiele parlement, daar heb ik niet zo'n zin in.

Vraag 15: Specialiseert u zich op een aantal onderwerpen binnen het Europees Parlement? Zo ja welke?

Turkije is voor mij erg belangrijk. Ik word geacht hier mijn mensen aan te sturen en te zorgen voor een goede PVV-organisatie, een duidelijk geluid. Dat is een hele belangrijke taak die ik heb. Toen wij hier kwamen, was hier niets. Inmiddels hebben we hier een kleine organisatie en een goede samenwerking met allerlei collega's. Het is ook mijn taak om daar gezicht en vorm aan te geven. Dat is ook een heel groot deel van mijn werkzaamheden en natuurlijk het contact met Den Haag. Dit vertel ik je als persoon, de delegatie heeft natuurlijk veel meer speerpunten. Zo houdt Lucas Hartong zich bezig met budget en budgetcontrole. Auke Zijlstra houdt zich bezig met juridische vraagstukken ook met immigratie wat voor ons héél belangrijk is, en de Europese problemen daarmee. De Schengenzone die zo lek is als een mandje. Laurence Stassen die zich bezighoudt met interne markt en transport, wat ook voor Nederland belangrijk is. Dat is onze verdeling van onderwerpen.

Vraag 16: Wie of wat representeert u in het Europees Parlement?

De PVV-stemmers. Dus de mensen die Nederland een belangrijk en mooi land vinden en die willen zorgen dat Nederland baas in eigen huis blijft. Dus de mensen die op de PVV hebben gestemd die representeer ik. En ook het algemeen Nederlands belang denk ik te representeren, maar wel op de PVV-manier natuurlijk.

Vraag 17: Ik heb uw stemgedrag onderzocht. Hieruit blijkt dat u veel tegenstemt. Waarom stemt u veel tegen?

Omdat dit parlement dingen nastreeft die slecht zijn voor Nederland. Dus het uitgeven van heel veel geld aan verkeerde projecten. Het constant uitbreiden van de Unie, terwijl er een heleboel corruptie is. Ja, daar stemmen wij tegen en daar zijn we ook trots op. Wij denken ook dat onze kiezers daar ook tegen zijn. Dus wij stemmen daar tegen, omdat wij dat ook beloofd hebben bij de verkiezingen. Wij kijken altijd naar de inhoud. Wij stemmen niet tegen om het tegenstemmen. Wij stemmen tegen, omdat wij het slechte voorstellen vinden en omdat het ingaat tegen de visie die wij hebben op Europa. Dat is een Europa van economische samenwerking en geen politieke unie en ook geen unie die zich steeds verder uitbreidt en zich met steeds meer dingen bemoeit. Het buitenlands beleid vinden wij beleid dat in Nederland gemaakt moet worden en wij vinden dat Brussel zich daar niet mee moet bemoeien. Dit is geen taak van de Europese Unie. Dat Nederland zelf bepaalt hoe Nederland optreedt en zich verhoudt met de wereld

Vraag 18: Als u stemt in het Europees Parlement, hoe komt u dan tot uw beslissing inzake wat u gaat stemmen? (meer antwoorden mogelijk)

- Ik maak beslissingen op basis van mijn eigen geweten/inzicht/principes
- Ik stem zoals mijn kiezers willen (of denk dat mijn kiezers willen dat ik stem)
- Ik stem volgens het partijstandpunt
- Combinatie van deze drie
- Weet ik niet
- Anders, namelijk.....

Toelichting: Dat is namelijk de eerste leidraad, het verkiezingsprogramma. Dat is onze afspraak met de kiezer, hier gaan wij ons voor inzetten. Dat is onze eerste leidraad. Er staat niet alles in het verkiezingsprogramma, maar je handelt wel in geest van het verkiezingsprogramma.

Vraag 19: Wordt er in de fractie besproken, hoe er gestemd gaat worden?

Ja, wij stemmen met elkaar af, hoe wij stemmen. Maar dit is niet zo bij iedere stem. Wat wij eigenlijk doen, is dat wij de grote lijnen aan elkaar vertellen. Wij kennen elkaar goed, dus we weten in welke lijn wij stemmen en bij twijfel raadplegen wij elkaar en dan gaan we om de tafel zitten van: wat doen we? Maar wij stemmen natuurlijk honderden misschien wel duizenden keren per maand, het is niet zo dat iedereen altijd alle stemmen doorneemt. Maar wij bespreken wel intensief, hoe de lijn is en overleggen intensief dat wij met elkaar de PVV-lijn en ons verkiezingsprogramma volgen.

Vraag 20: Hoe vaak stemt u in overeenstemming met het partijstandpunt?

Even naar honderd procent natuurlijk, maar er komen hier zoveel onderwerpen en teksten langs die niet letterlijk in het partijprogramma zullen staan, dat wij handelen in geest van het verkiezingsprogramma. We proberen dat natuurlijk wel voor honderd procent te doen.

Vraag 21: Hoe staat u tegenover lobbyisten en belangengroeperingen?

Lobbyen is niet een verboden activiteit. Het is prima dat burgers, bedrijven of organisaties voor hun belang opkomen. Dat hoort ook in een democratie, maar wij zijn altijd op onze hoede, want een hoop lobbyisten proberen je ook te beïnvloeden en gebruiken daarbij misschien methoden die niet geoorloofd zijn. Wij zijn dus altijd op onze hoede en volgen uiteindelijk onze eigen lijn. We zijn niet tegen lobbyisten, maar wij vinden wel, dat ze zich netjes moeten gedragen. Uiteindelijk maken wij onze eigen keuze. Een politicus die zegt dat hij zich heeft laat ompraten door lobbyisten, vind ik zwak. Ik bedoel, je hebt je eigen ideeën en eigen lijn en het verkiezingsprogramma. Maar goed, opkomen of aandacht vragen voor een onderwerp, dat heet ook lobbyen en dat is prima.

Vraag 22: Heeft u contact met lobbyisten/belangengroeperingen?

Ja af en toe. Het is niet zo, dat ze hier de deur plat lopen, dat ook weer niet. Natuurlijk, ze komen wel eens langs, ook via de e-mail komt er heel veel informatie binnen van lobbyisten en af en toe zoeken ze ons op, maar ook in de gangen staan ze folders uit te delen. Maar vaak is het ook niet meer dan het geven van een stemadvies of een briefje met informatie. Dat moet je ook niet overschatten. Er schijnen hier duizenden lobbyisten rond te lopen, maar ik heb daar niet veel last van of zo.

Vraag 23: Als u in Nederland bent, onderneemt u dan activiteiten om de PVV-standpunten ten aanzien van de Europese Unie te verspreiden? Zo ja, op welke manier doet u dat?

Het belangrijkste is natuurlijk dat ik de collega's in Den Haag op de hoogte houd. Dat is een heel belangrijk deel van mijn werkzaamheden hier. Maar ook als er campagne gevoerd wordt. Straks gaan we weer voor de Nederlandse verkiezingen. Ja, dan zijn wij er. Het bespreken met de Nederlandse pers is natuurlijk ook zeer belangrijk. Dat is ook om de Nederlandse kiezer te informeren, over wat hier gebeurt. Dit gesprek wat ik met jou heb, hoort daar ook bij. Dat is ook om te vertellen, wat wij hier doen, waarom wij dat doen en hoe dat gaat. Dit is ook een activiteit om mensen op de hoogte te brengen. Ik spreek vele burgers en studenten die mij daarom vragen, en wij ontvangen ook mensen die hier op bezoek komen. Die meer willen weten van wat hier gebeurt. Dat hoort allemaal bij het beroep.

Vraag 24: Hoe vaak per maand bent u gemiddeld in Brussel/Straatsburg?

In Straatsburg zijn wij één week per maand, eigenlijk is dat vier dagen. En drie weken van de maand zijn wij in Brussel.

Vraag 25: Hoe vaak per week heeft u contact met kiezers/burgers en op welke manieren vindt dit contact plaats?

Iedere week. Dat gebeurt per mail, dat gebeurt telefonisch, dat gebeurt met bezoekers, dat gebeurt als ik in Nederland op bezoek ben.

Vraag 26: Komt het voor, dat u een vraag of een klacht (over de EU) van een burger krijgt en deze vraag of klacht dan ter sprake brengt in bijvoorbeeld speeches of vragen in het Europees Parlement?

Ja, dat zal wel gebeuren, ja. Dat zou zeker kunnen gebeuren. Ik krijg natuurlijk honderden mails van burgers iedere week en dat zijn niet allemaal klachten, maar vaak misstanden. Mensen gaan op vakantie en zien dat Europees geld slecht wordt besteed, of mensen vragen zich af 'Waarom betaalt Nederland zoveel en Spanje zo weinig?', 'Waarom gaan onze pensioenen omlaag en die in Frankrijk omhoog?' bij wijze van spreken. Daar neem ik kennis van en ik probeer er ook een antwoord op te geven. Ook een politiek antwoord, door te zeggen, ja daar zijn wij tegen, of daar zijn wij voor en waarom dat zo is.

Vraag 27: Vindt u het leuk om Europarlementariër te zijn? Waarom wel/niet?

Ik vind het leuk, omdat we succesvol zijn als PVV. Ik ben er trots op. Ik vind het ook enorme eer om hier voor de Nederlandse kiezer op te mogen treden en de Nederlandse taal hier in die plenaire zaal te laten horen. Ja, ik vind dat een eer om te doen. We doen het ook goed, vind ik. Ik ben daar wel trots op, ja. Dan is het ook leuk, hè. Als je iets doet, waar je iets mee kunt bereiken, dan is dat ook vaak wel leuk. Ik heb ook een goede omgang met collega's. Ik vind de PVV succesvol bezig in Europa. Ik vind, dat we goed gezien worden en gehoord worden en van ons laten horen ook. Wij zijn hier niet, dat werd gezegd in de vorige Europese verkiezingen, van 'jullie kunnen niks bereiken en jullie zijn eigenlijk overbodig', nou, dat is absoluut niet het geval. Ik denk dat wij één van de zichtbaarste groeperingen zijn in het Europees Parlement. Als voorbeeld daarvan kan ik je ook noemen: het Polenmeldpunt. Daarbij stond iedereen op z'n kop. Dat wij het waagden om de gevolgen van het vrije verkeer van personen, om de gevolgen daarvan met een meldpunt eigenlijk onder het licht te brengen, daar wordt hier hevig over gesproken. De PVV is zeer zichtbaar en in die zin heel succesvol, denk ik.

Partij voor de Vrijheid Verkiezingsprogramma Europees Parlement 2009

-Standpunten-

Opkomen voor Nederland

De PVV zet het Nederlands belang voorop. Nederland mag geen enkel vetorecht opgeven, het Nederlands parlement moet iedere beslissing kunnen tegenhouden en weer bevoegd worden op alle terreinen.

Stop de miljardenstroom

Nederland is de grootste nettobetaler. Wij willen ons geld terug. Miljarden euro's aan Nederlands belastinggeld willen we weer gebruiken voor Nederland, niet voor Brussel. Dus geen miljarden meer om de boeren in Polen en Frankrijk te spekken. Geen nieuwe wegen met Nederlands geld aanleggen in Bulgarije en Portugal. Nederlands geld in ons eigen land besteden, zeker in de huidige economische crisis!

Eurabië of Europa?

De massa-immigratie en de islamisering zijn rampzalig voor Europa en Nederland. De islamisering van Nederland en Europa moet worden gestopt. Daarom willen wij zelf uitmaken wie we nog toelaten. Het vetorecht over immigratie moet blijven. Baas in eigen huis. Er is genoeg islam in Nederland.

Turkije nooit welkom

In 2050 zijn er 100 miljoen Turken. Die maken straks als EU-land met de grootste bevolking misschien de dienst uit in Brussel en dus in Nederland. Bijvoorbeeld op het gebied van de massa-immigratie. De PVV zegt: Turkije nooit lid van de EU, ook niet over honderd jaar. De islamitische cultuur staat haaks op onze cultuur.

Geen uitbreiding

De Europese Unie is veel te groot. Genoeg is genoeg. Iedere nieuw land betekent nog meer geld naar Europa en nog minder zeggenschap voor Nederland. Dus geen nieuwe landen meer bij de EU. Corrupte staten als Roemenie en Bulgarije moeten eruit.

Economische samenwerking: ja

Een politieke superstaat, daar zit niemand op te wachten. Nog meer bureaucraten, nog meer regels, nog meer belastingen. Economische samenwerking, prima! Samenwerking op andere terreinen kan desgewenst in aparte verdragen buiten de EU om.

Toch een referendum...

Dit kabinet durft u niet te laten stemmen over het Verdrag van Lissabon. Nou, dan houden we toch gewoon ons eigen referendum! Op 4 juni. Bij de verkiezingen voor het Europees Parlement